

† π. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΑΙΡΕΣΕΩΝ

Τρεῖς ὁμιλίες
ἀπομαγνητοφωνημένες

«Ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεισάξουσιν αἵρέσεις ἀπωλείας...» (Β' Πέτρ. 2, 1)

«Πᾶς ὁ παραβαίνων καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ Θεὸν οὐκ ἔχει... Εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε· ὁ γὰρ λέγων αὐτῷ χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς.» (Β' Ἰωάν. 9-11)

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΚΟΜΝΗΝΕΙΟΥ
ΣΤΟΜΙΟΝ ΛΑΡΙΣΗΣ

Copyright: Ἑρά Μονή Κομνηνείου
«Κοιμήσεως Θεοτόκου» καί «Ἁγίου Δημητρίου»
400.07 Στόμιον Λαρίσης
Τηλ. & Fax.: 24950.91220

Κεντρική διάθεσις: «Ὁρθόδοξος Κυψέλη»
Σπαρτάκου 6, Συκιές, 566.26 Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 2310.212659 Fax: 2310.207340

Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναδημοσίευσις ὁλοκλήρου ἢ μέρους
τοῦ κειμένου, μέ ἀπλή ἀναφορά τῆς προελεύσεώς του.

«ΓΕΩ ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΙΚΗ» Π. ΠΑΠΠΟΥΛΗΣ - Κ. ΤΣΟΛΕΡΙΔΗΣ Ο.Ε.

ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΟΦΦΣΕΤ

ΑΓΕΛΙΟΥ 6 - ΤΗΛ: (2310) 542 940, 522 503 - FAX: 542 940 - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἀντί Προλόγου	9
A. Ὁμιλία 1η – Γενικά περί αἵρέσεων	11
Αἵρεσις: ὁ ἐσωτερικός ἐχθρός τῆς Ἐκκλησίας	11
Οἱ ἀντιξοότητες εἰς τό ἔργον τῆς Ἐκκλησίας	12
Ἡ δαιμονική μέθοδος τῆς νοθείας	13
Ἡ αἵρεσις εἰς τήν Παλαιάν Διαθήκην	13
Ἡ παραβολή τῶν ζιζανίων δηλωτική τῆς παρουσίας τῶν αἵρέσεων	14
Ἄλλο αἵρεσις, ἄλλο αἵρετικός	18
Εἶναι δυνατή ἡ συνύπαρξις Συναγωγῆς τοῦ Σατανᾶ καί Ἐκκλησίας;	20
Γιά νά γίνη κάποιος Χριστιανός, πρέπει νά περάσῃ πρῶτα ἀπό τόν Ἰουδαϊσμό;	22
Οἱ Ἰουδαῖζοντες Χριστιανοί	24
Ὁ Χιλιασμός ἀπότοκος μείξεως Ἰουδαϊσμοῦ καί Χριστιανισμοῦ	25
«Ἄλλὰ τοῦτο ἔχεις, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν, ἃ κἀγὼ μισῶ.»	26
Οἱ Νικολαῖται	28
Ὁ συγκρητισμός χθές καί σήμερα	29
Νικολαῖται: Γνωστικοί καί Δυαρχισταί	30
Μανιχαῖοι - Νικολαῖται	31
Βαλαάμ: ὁ πνευματικός πρόγονος τῶν Νικολαϊτῶν ..	32

Οί Νικολαΐται σήμερα	32
Μανιχαϊσμός: ἡ πανθησκεία τῆς ἀρχαιότητος	34
Μασονισμός: ὁ ἀπόγονος τοῦ Μανιχαϊσμοῦ	35
Τά τεκνίδια τοῦ Μασονισμοῦ καί τῆς Θεοσοφίας – Βουδδισμός στήν <i>χριστιανική</i> Εὐρώπη;!	36
Σίμων ὁ μάγος: ὁ πατήρ τῶν γνωστικῶν αἵρέσεων....	37
Οἱ ἐνδογενεῖς αἵρέσεις	38
Ὁ Μωαμεθανισμός	40
Ὁ Μονοφυσισμός	40
«Βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ...»	41
B. Ὁμιλία 2α – Οἱ Προτεστάνται	45
Τί εἶναι αἵρεσις	45
Διάβολος καί ἀνθρώπινος ἐγωϊσμός: οἱ γεννήτορες τῆς αἵρέσεως	46
Ὁ διεφθαρμένος βίος αἰτία αἵρέσεως	47
Ἡ ὑπερηφάνεια αἰτία αἵρέσεως	48
Ἡ αἵρεσις διακρίνεται σέ τρεῖς τομεῖς	50
Τά ὄπλα τῆς Ἐκκλησίας κατά τῶν αἵρέσεων	53
Ἡ ἐπάρκεια τῶν ὄπλων τῆς Ἐκκλησίας	57
Ἡ Οὐνία.....	59
Ἡ μέθοδος τοῦ δουρείου ἵππου.....	60
Ἀντιμετώπισις αὐτῶν τῶν αἵρέσεων.....	61
<i>Λεπτόν πρᾶγμα</i> ἡ αἵρεσις	62
Ἡ ἔξαρσις τοῦ Προτεσταντισμοῦ.....	64
Πῶς προέκυψε ὁ Προτεσταντισμός	65
Τά αἵτια.....	65
Ἡ ἀφορμή.....	67
Ἡ Ρώμη ἀφορίζει τόν Λούθηρο – Ἐναρξίς τοῦ Προτεσταντισμοῦ	68

Απορρίπτουν τήν Ἱεράν Παράδοσιν.....	69
Ἀπορρίπτουν καί τά Μυστήρια	70
Δέν ἀποδέχονται ὅλα τά βιβλία τοῦ Κανόνος τῆς Ἁγίας Γραφῆς	70
Πιστεύουν εἰς τόν ἀπόλυτον προορισμόν.....	71
Ἐρμηνεύουν ὑποκειμενικά τήν Ἁγίαν Γραφήν	71
Πολλαπλασιάζουν τόν πάπαν	72
Διαιροῦνται διαρκῶς	73
Ἄρνοῦνται καί τό δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος!... ..	74
Προτεσταντική Ἐκκλησία: ἓνας λανθασμένος ὅρος ..	76
Ἡ ἐξάπλωσις τοῦ Προτεσταντισμοῦ	76
Ἡ δρᾶσις τῶν Προτεσταντῶν εἰς τήν Ὁρθόδοξον Ἀνατολήν	77
Ἡ δρᾶσις τῶν Προτεσταντῶν εἰς τήν Ἑλλάδα	78
Μέτρα τῆς Ἐκκλησίας κατά τοῦ Προτεσταντισμοῦ ...	81
Ἡ ἐγκύκλιος τῆς Κων/πόλει Συνόδου τοῦ 1836 –	
Ἁ Μοναχισμός ἀνιχνευτής τῶν αἱρέσεων	84
Ἡ στάσις μας ἀπέναντι στούς ποικίλους αἱρετικούς .	92
Γ. Ὁμιλία 3η – Οἱ Πεντηκοστιανοί	95
Οἱ Πεντηκοστιανοί	96
Ἐμφάνισις καί δρᾶσις των.....	97
Ἡ Χ.Ο.Ε.	99
Ἡ διδασκαλία τῆς	99
Ἀναβαπτίζονται εἰς τό πῦρ τῆς Πεντηκοστῆς ;	100
Ποῦ στηρίζουν τήν ἀναβάπτισίν των	101
Πότε ἐκπληροῦται ἡ προφητεία τοῦ Ἰωήλ	103
Πῶς ἐννοεῖται ἡ προφητεία τοῦ Ἰωήλ	105
«Υμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας.».....	109

Χαρακτηριστικά σημεία πρό τῶν ἐσχάτων ἡμερῶν..	110
Ἡ ἐσχατολογία τῶν Πεντηκοστιανῶν	113
<i>Χιλιετής βασιλεία τοῦ Χριστοῦ: κοινή πίστις</i>	
Χιλιαστῶν καὶ Πεντηκοστιανῶν	114
«Ὁ Χριστός θά ἔλθῃ τό 2000.»!	114
Μόνον 144.000 Πεντηκοστιανοί θά σωθοῦν!.....	115
Ἡ Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ καί οἱ δύο Προφῆται κατά τοὺς Πεντηκοστιανούς	117
<i>Ἐξελισσομένη Πεντηκοστή: «Καταλαβαίνουμε καλύτερα ἀπό τοὺς Ἀποστόλους.»!</i>	118
Ποῦ στηρίζουν τὴν ἐξελισσομένην Πεντηκοστήν	120
Ἡ ἀπάντησις τῆς Ἐκκλησίας μας	120
Ἁγία Γραφή – Ἱερά Παράδοσις	122
Ὁ ἀπόλυτος προορισμός.....	122
Τά ἱερά Μυστήρια	123
Ἡ θεωρία τῆς ἐξελίξεως.....	123
Ἀνάστασις τῶν νεκρῶν – Χάρισμα τῶν ἰάσεων	124
Ἡ γλωσσολαλία	124
Τί λέγουν διὰ τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν μας.....	126
Ὁ ἀρχιμανδρίτης Εὐσέβιος Παπαστεφάνου	127
Μοντανισμός: ὁ μακρυνός πρόγονος τοῦ Πεντηκοστιανισμοῦ	133
<i>«Εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε.»</i>	134

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Μέ τήν βοήθεια καί τήν χάρι τοῦ Ἁγίου Τριαδικοῦ Θεοῦ, ἡ ἀδελφότης τῆς Ἱερᾶς μας Μονῆς παραδίδει στό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας τρεῖς ἀπομαγνητοφωνημένες ὁμιλίες τοῦ μακαριστοῦ Γέροντος καί Καθηγουμένου μας π. Ἀθανασίου, μέ θέμα: *Οἱ αἱρέσεις*.

Ἐπειδή, ὅπως ἀναφέρει στήν ἀρχή τῆς πρώτης ὁμιλίας του ὁ μακαριστός Γέροντας, στίς μέρες μας πολλοί «μονιοὶ ἄγριοι»¹ λυμαίνονται τήν χριστοφυτευθεῖσα ἄμπελο τῆς Ἐκκλησίας μέ τίς αἱρέσεις τους, καί, κατά τήν παραβολή τῶν ζιζανίων² τοῦ Κυρίου, πολλά ζιζάνια, δηλαδή πολλούς αἰρετικούς, ἔσπειρε ὁ ἐχθρός Διάβολος στόν κόσμο, εἶναι ἀνάγκη ὁ λαός τοῦ Θεοῦ νά ἀποκτήσῃ καλή γνῶσι τῶν αἱρέσεων, γιά νά μπορῇ νά τίς ἀναγνωρίζη καί νά ἀσφαλιζέται ἀπό τήν πλάνη των.

Εὐχόμεθα ὅπως οἱ ὁμιλίες αὐτές, παραλλήλως μέ ὅ,τι ἄλλο σχετικό κυκλοφορεῖ, νά συμβάλλουν στήν ἐνημέρωσι καί στόν καταρτισμό τῶν πιστῶν.

1. Ψαλμ. 79, 14.

2. Βλ. Ματθ. 13, 24-30.

Ἦταν ὄντως δυσχερές ἔργο ἡ μετατροπή τοῦ προφορικοῦ λόγου σέ γραπτό κείμενο, διότι ἔπρεπε νά συνδυασθῇ ἡ φιλολογική ἀκρίβεια μέ τήν διατήρησι τῶν στοιχείων τοῦ ζωντανοῦ λόγου. Κατ' ἀνάγκην λοιπόν, ὅπου χρειάσθηκε, ἔγιναν διακριτικές προσθήκες, ἔγινε συντακτική ὁμαλοποίησι τῶν προτάσεων καί ἀφαίρεσι τῶν φυσικῶν ἐπαναλήψεων.

Ὅμοίως κρίθηκε ἀναγκαῖο νά τεθοῦν πλαγιότιτλοι, πολλοί ἀπό τούς ὁποίους ἐλήφθησαν μέσα ἀπό τό κείμενο, προκειμένου νά διευκολυνθῇ ὁ ἀναγνώστης στήν καλύτερη ὀργάνωσι καί κατανόησι τοῦ θέματος.

Σέ ὅσους δέ καθ' οἰονδήποτε τρόπο συνετέλεσαν στήν προετοιμασία τῶν ὁμιλιῶν γιά τήν ἔκδοσι –ἀπομαγνητοφώνησι, φιλολογική ἐπεξεργασία καί ἐπιμέλεια τοῦ κειμένου– εὐχόμεθα ὅπως Κύριος ὁ Θεός μνησθῇ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν.

Μεγάλη Τεσσαρακοστή 2008

Ἡ ἀδελφότης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς

Ὅμιλία 1η

Γενικά περί αἱρέσεων

Αἵρεσις: ὁ ἐσωτερικός ἐχθρός τῆς Ἐκκλησίας

Πειδή στίς μέρες μας, ἀγαπητοί μου, ὅπως λέγει ἐκεῖ ἓνας ψαλμικός στίχος, πολλοί «μονιοὶ ἄγριστοι»¹, δηλαδή ἀγριογούρουνα, λυμαίνονται τὴν χριστοφυτευθεῖσα ἄμπελο τῆς Ἐκκλησίας μέ τίς αἱρέσεις τους, καλὸ θά ἦταν αὐτές οἱ τρεῖς ὀμιλίες μας νά ἀφιερωθοῦν εἰς τό μεγάλο αὐτό θέμα τῶν αἰρετικῶν, τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν τῆς Ἐκκλησίας μας, οἱ ὅποιοι ἐχθροὶ εἶναι ἐσωτερικοί. Διότι ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἀσκοῦν διωγμὸν ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἐχθροὶ ἐξωτερικοί· ἐκεῖνοι ὅμως οἱ ὅποιοι μετέρχονται τὴν αἵρεσιν, αὐτοὶ εἶναι ἐχθροὶ ἐσωτερικοί.

Οὐδέποτε ἡ Ἐκκλησία ἐφοβήθη τοὺς διωγμούς τοὺς ἐξωτερικούς· ἀντιθέτως, μέ τοὺς ἐξωτερικούς διωγμούς, ἐλαμπρύνθη, ἐμεγαλύνθη, καὶ ἀνεδείχθησαν Ἡρώες καὶ Ἅγιοι καὶ Μάρτυρες, οἱ ὅποιοι ἐστόλισαν τὴν Ἐκκλησία μέ πορφυροῦν ἔνδυμα, πού εἶναι τὰ αἰ-

1. Βλ. Ψαλμ. 79, 14.

ματά τους. Ἐκεῖνο πού φοβήθηκε ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ αἵρεσις, εἶναι ὁ ἐσωτερικός ἐχθρός· καί ἀκριβῶς ἐκεῖ κινεῖται μέ κάθε τρόπο, διά νά ἀπομακρύνῃ κάθε αἱρετική διδασκαλία καί κάθε αἱρετικόν ἄνθρωπον.

Οἱ ἀντιξοότητες εἰς τό ἔργον τῆς Ἐκκλησίας

Ὅταν ιδρῦθη ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἐπί τῆς γῆς, δέν ἐγκατεστάθη, ὅπως εἶναι γνωστόν ἀπό τήν Ἐκκλησιαστική μας Ἱστορία, δέν ἐγκατεστάθη ἐπί φιλικοῦ ἐδάφους· ὁ χῶρος ἐπί τοῦ ὁποίου ἐγκατεστάθη ἦτο ἐχθρικός.

Ἡ γῆ, ὅπως εἶναι γνωστό, μέ τήν πτῶσι τῶν πρωτοπλάστων κατέστη δαιμονοκρατούμενη. Ὁ θεός τοῦ κόσμου τούτου², ὁ Διάβολος, εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος μέ τήν πτῶσι τῶν πρωτοπλάστων δέν κατέκτησε μόνον αὐτούς, ἀλλά κατέκτησε καί τήν γῆν.

Ὅταν λέμε ὅτι κατέκτησε, δέν ἐννοοῦμε ὅτι ὁ κύριος τοῦ αἰῶνος τούτου ἦτο ὁ Διάβολος· κύριος παραμένει πάντοτε, ἀγαπητοί μου, ὁ Θεός· ἀλλά ἐννοοῦμε ὅτι ἐπέτρεψε ὁ Θεός στόν Διάβολο νά ἀσκῇ τήν ἐπιρροή του ἐπί τῶν ἀνθρώπων καί ἐπί τῆς ἀλόγου κτίσεως. Ἔτσι οἱ ἄνθρωποι μποροῦσαν πάρα πολύ εὐκόλα νά γίνουν ὄργανά του, καί μέ τόν τρόπον αὐτόν νά πολεμήσῃ ὁ Διάβολος τήν Ἐκκλησία.

Βεβαίως, ὅταν ἐνεφανίσθη ἡ Ἐκκλησία, ὁ Διάβολος συνετρίβη· συνετρίβη ἐπί τοῦ Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ. Τά θέματα πού ἐκάναμε ἔδειξαν αὐτό, ὅτι ὁ Διάβολος ἐκεῖ ἐνίκηθη, εἰς τόν Σταυρόν καί εἰς τόν Ἄ-

2. Βλ. Ἰωάν. 12, 31. 16, 11.

δην. Ὅμως ἀφέθη νά δρᾶ, ὄχι ἀνεξελέγκτως, ἀλλά ἀφέθη νά δρᾶ ἕως ὅτου τελειώση ἡ Ἱστορία τοῦ κόσμου.

Ἡ δαιμονική μέθοδος τῆς νοθείας

Καί τώρα ὁ Διάβολος, ὅταν εἶδε ὅτι πλέον ἡ ἰσχύς του κυριολεκτικά κατερρακώθη μέ τόν Σταυρό καί τήν Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ, ἄρχισε νά πολεμᾷ τήν Ἐκκλησία μέ μίαν νέαν μέθοδον, μέ τήν μέθοδον τῆς νοθείας. Δέν ἔρχεται νά πῇ ὅτι ὁ Χριστός δέν εἶναι τίποτε· γιατί ἐνίκηθη· ἔρχεται ὅμως νά μιλήσῃ μέ τήν γλῶσσα τῆς νοθείας καί νά πῇ: «Ναί, βεβαίως! ἐγώ δέχομαι τόν Ἰησοῦν Χριστόν. Βεβαίως! Ἀλλά, ξέρετε, ὁ Ἰησοῦς Χριστός –σπουδαῖος ἄνθρωπος!– ἀλλά... δέν εἶναι Θεός.» Ἡ τό ἄλλο: «Βεβαίως! εἶναι Θεός!... Ἀλλά δέν ἔγινε ἄνθρωπος· ἦτανε φαινομενικά ἄνθρωπος.» Καί οὕτω καθ' ἑξῆς. Δηλαδή μέ κάθε τρόπο ἐπιδιώκει νά δημιουργήσῃ ὁ Διάβολος μίαν ἀπόκλισιν ἀπό τήν ἀλήθεια. Κι αὐτή ἡ ἀπόκλισις ἀπό τήν ἀλήθεια λέγεται *αἵρεσις*.

Ἡ αἵρεσις εἰς τήν Παλαιάν Διαθήκην

Ὁ Κύριος μᾶς εἶδοποίησε γιά τό θέμα αὐτό πού θά δημιουργοῦσε ὁ Διάβολος. Σημειώσατε ὅτι δέν ὑφίστατο θέμα αἱρέσεως πρό Χριστοῦ. Ἄν θά ἀνοίξετε τήν Παλαιά Διαθήκη, οὐδέποτε θά ἰδῆτε πουθενά νά ὑπάρχῃ αἵρεσις. Ὅ,τι πιστεύουν οἱ Ἑβραῖοι, εἶναι βεβαίως ἡ πίστις αὐτή πού συμπίπτει μέ τά γεωγραφικά τους ὅρια· εἶναι ἡ πίστις τῶν Ἑβραίων. Οὐδεῖς ποτέ ἐ-

σκέφθη νά ἀλλοιώση τήν πίστιν τῶν Ἑβραίων. Ποτέ, κανείς. Οὐδέποτε προέκυψε θέμα νοθείας ἢ αἰρέσεως εἰς τήν Παλαιά Διαθήκη.

Διά τήν ἀκρίβειαν βεβαίως τοῦ πράγματος, ἐάν διαβάσετε ὅτι ἔχουμε τήν αἵρεσιν τῶν Σαδδουκαίων ἢ τῶν Φαρισαίων, ἐκεῖ δέν πρόκειται περί αἰρέσεως μέ τήν τρέχουσα ἔννοια τῆς λέξεως. Ἡ μᾶλλον καί πρόκειται καί δέν πρόκειται· διότι οἱ Σαδδουκαῖοι δέν ἐπίστευαν στήν ἀνάστασι τῶν νεκρῶν, ἐνῶ οἱ Φαρισαῖοι πίστευαν στήν ἀνάστασι τῶν νεκρῶν. Ἀλλά ὅταν ἀναφέρεται ἐκεῖ ἡ αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων ἢ ἡ αἵρεσις τῶν Φαρισαίων, κυρίως ἔχει τήν ἔννοια τῆς μερίδος καί ὄχι τῆς ἀποκλίσεως ἀπλῶς. Τῆς μερίδος.

Πάντως οὐδέποτε ἡ Παλαιά Διαθήκη ἀντιμετώπισε τό θέμα τῆς αἰρέσεως. Ἀντιθέτως, ἀφ' ὅτου ἦρθε ὁ Χριστός, ἔχουμε πλησμονήν αἰρέσεων. Πλησμονή! Σᾶς κάνει ἐντύπωσι αὐτό; Τί σημαίνει; Σημαίνει ὅτι ὁ Διάβολος δέν εἶχε τίποτε τό ἰδιαίτερο νά πολεμήσῃ στήν Παλαιάν Διαθήκη· ἔχει ὅμως νά πολεμήσῃ στήν Καινήν Διαθήκη. Καί ἔρχεται τώρα νά δημιουργήσῃ τήν αἵρεσιν.

Ἡ παραβολή τῶν ζιζανίων

δηλωτική τῆς παρουσίας τῶν αἰρέσεων

Ὁ Κύριος, σᾶς εἶπα, μᾶς εἰδοποίησε· διά πολλῶν μᾶς εἰδοποίησε. Κάποτε ἀνέφερε μία παραβολή, πού ἐκεῖ ἤθελε νά δείξῃ χαρακτηριστικά τήν παρουσία τῶν αἰρέσεων, μόλις Ἐκεῖνος θά ἔφευγε ἀπό τόν κόσμον αὐτόν. Καί εἶπε τήν παραβολή τῶν ζιζανι-

ων.³

Κάποιος ἄνθρωπος, λέγει, ἔσπειρε καλόν σπόρο στό χωράφι του. Ὄταν ἦρθε ὁ καιρός νά φυτρώσῃ τό σιτάρι, ἀντελήφθησαν οἱ ἄνθρωποι του, αὐτοὶ δηλαδή πού τούς ἔστειλε μέ τόν καλό σπόρο νά σπείρουν τό χωράφι του, οἱ ἐργάται του, οἱ γεωργοί του, ἀντελήφθησαν ὅτι στό χωράφι μέσα εἶχαν φυτρώσει καί ζιζάνια. Καί λέγουν εἰς τόν Κύριον: «Ὁ σπόρος πού μᾶς ἔδωκες, Κύριε, καλός δέν ἦταν; πῶς ἔγινε καί φύτρωσαν ζιζάνια;». Τήν ἀπορία τους αὐτή τήν ἐξηγεῖ ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ χωραφιοῦ· καί λέγει: «Ὁ σπόρος πού σᾶς ἔδωσα βεβαίως ἦτο καλός· ἀλλά τήν νύχτα, ὅταν ἐσεῖς πήγατε νά κοιμηθῆτε, ὅπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι κοιμῶνται, ἐχθρός ἄνθρωπος πῆγε καί ἔσπειρε ζιζάνια μέσα στό χωράφι, ἔρριξε σπόρον ζιζανίων. Ὄταν ἐφύτρωσε ὁ σῖτος, ἐφύτρωσαν καί τά ζιζάνια. Αὐτό εἶναι ὅλο.»· Τοῦ λέγουν τότε οἱ γεωργοί: «Νά πᾶμε νά ξερριζώσουμε ἀπό μέσα τά ζιζάνια.»· Καί λέγει ὁ Κύριος: «Ὁχι· ἀφήστε τα νά συναυξάνουν. Θά ῥθῃ ἡ ὥρα, πού θά γίνῃ αὐτό τό χώρισμα. Τότε θά γίνῃ, ὅταν θά ἔλθῃ ὁ καιρός, πού τό σιτάρι θά μπῆ στήν ἀποθήκη καί τά ζιζάνια θά συναυθοῦν καί θά μποῦν μέσα στό καμῖνι τοῦ πυρός.»·

Αὐτήν τήν παραβολή εἶπε ὁ Κύριος. Καί πῶς εἶπε; «Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν...»⁴. Σέ ποιόν χῶρον νοεῖται ἐδῶ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν; Εἰς τόν παρόντα κόσμον. Ἡ στρατευομένη Ἐκκλησία νοεῖται ὅταν εἶπε «Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν». Βλέ-

3. Βλ. Ματθ. 13, 24-30.

4. Αὐτόθι.

πετε ὅτι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ Ἐκκλησία ἡ στρατευομένη ἐδῶ ἐπὶ τῆς γῆς;

Καί ρωτήθηκε ἀπό τοὺς Μαθητάς Του ποία ἔννοια εἶχε αὐτή ἡ παραβολή. Καί ὁ Κύριος ἀπήντησε: «Ὁ σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου». Ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνος πού σπέρνω τό καλό τό σπέρμα· «ὁ δὲ ἀγρός ἐστὶν ὁ κόσμος». Ποιὸς εἶναι τό χωράφι; Εἶναι ὁ κόσμος. «τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας.», τό καλό τό σπέρμα, λέγει, εἶναι οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας.

Προσέξτε ἐδῶ κάτι παρακαλῶ. Δέν λέγει ὁ λόγος μου, ἀλλά λέγει «οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας». Προσέξτε αὐτό τό σημεῖο· εἶναι πάρα πολύ σημαντικό. Σέ ἄλλη παραβολή παρομοιάζει τὸν σπόρο μέ τὸν λόγο Του· «ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ...»⁵. Καί ποιὸς εἶναι αὐτός ὁ σπόρος; Εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος τό ἐρμηνεύει.⁶ Ἐδῶ ποιὸς εἶναι ὁ σπόρος ὁ καλός; Οἱ «υἱοὶ τῆς βασιλείας», δηλαδή οἱ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ.

»τὰ δὲ ζιζάνιά εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ». Τά ζιζάνια δέν λέγει ὅτι εἶναι ἡ αἵρεσις, ὁ κακὸς λόγος· ἀλλὰ τί; εἶναι οἱ αἰρετικοὶ ἢ οἱ διεφθαρμένοι ἄνθρωποι. Ἔχει σημασία αὐτό. «ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας αὐτὰ ἐστὶν ὁ διάβολος», ὁ ἐχθρὸς δὲ πού τά ἔσπειρε εἶναι ὁ Διάβολος. Σαφῶς λοιπόν· ὁ Διάβολος. «ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια τοῦ αἰῶνος ἐστὶν». Τί εἶναι ὁ θερισμὸς; Εἶναι τό τέλος τοῦ αἰῶνος, τό τέλος τῆς Ἱστορίας. «οἱ δὲ θερισταὶ ἄγγελοί εἰσιν». Ποιοὶ εἶναι ἐκεῖνοι πού θά

5. Ματθ. 13, 4-23. Λουκ. 8, 5-15. Μᾶρκ. 4, 3-20.

6. Λουκ. 8, 11. Πρβλ. Ματθ. 13, 19.

θερίσουν; Εἶναι οἱ Ἄγγελοι. Καί ἄλλοῦ μᾶς εἶπε ὁ Κύριος ὅτι θά ἀποστείλῃ τούς Ἄγγέλους στά τέσσερα πέρατα τῆς οἰκουμένης, διά νά συλλέξουν τούς ἐκλεκτούς⁷.

»ὥσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καί πυρὶ κατακαίεται, οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος τούτου.» Πῶς μαζεύουμε τά ζιζάνια καί τά βάζουμε στό καμίνι; ἔτσι θά εἶναι, λέει, ὅταν θά τελειώσῃ ὁ κόσμος αὐτός.

»ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τούς ἀγγέλους αὐτοῦ, καί συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα καί τούς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν.» Ὡστε λοιπὸν τό σκάνδαλον καί ἡ ἀνομία εἶναι ἡ αἵρεσις καί ὁ διεφθαρμένος βίος· εἶναι δύο πράγματα.

»καί βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός», πού εἶναι ἡ Κόλασις· «ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καί ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω.»⁸

Ὡστε βλέπουμε λοιπὸν, ἀγαπητοί μου, ὅτι ἐδῶ ὁ Κύριος μᾶς παρουσιάζει τό τί θά γίνῃ μέσ στόν κόσμον αὐτόν ἀπό τὴν στιγμή πού θ' ἀρχίσῃ νά σπεῖρεται ὁ λόγος ὁ δικός Του. Θά ἀρχίσουν νά ὑπάρχουν οἱ εὐσεβεῖς ἄνθρωποι, οἱ δίκαιοι ἄνθρωποι, οἱ εὐλαβεῖς, οἱ πιστοὶ ἄνθρωποι, οἱ υἱοὶ τῆς Βασιλείας· θά συνυπάρχουν ὅμως καί οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ, οἱ ὁποῖοι κι αὐτοὶ θά μποῦνε μέσα στὴν Ἐκκλησία, στό αὐτὸ χωράφι. Θά μποῦνε καί αὐτοὶ μέσα στὴν Ἐκκλησία

7. Βλ. Ματθ. 24, 31. Μάρκ. 13, 27.

8. Ματθ. 13, 37-43.

καί θά δημιουργοῦν προβλήματα, θά δημιουργοῦν ἀντιθέσεις καί ὀξύτητες.

Ἄλλο αἵρεσις, ἄλλο αἰρετικός

Δέν λέγει ἐδῶ γιά τήν αἵρεσι, ἀλλά γιά τόν αἰρετικό· δέν λέγει γιά τήν διαφθορά, ἀλλά γιά τόν διεφθαρμένον ἄνθρωπο· δέν λέγει διά τήν ἀνομίαν, ἀλλά διά «τούς ποιοῦντας τήν ἀνομίαν». Καί γιατί λέγει «ἄφετε συναυξάνεσθαι»; Μοιάζει παράξενο. Πῶς ὁ Χριστός, στήν πρότασι τῶν γεωργῶν νά βγάλουν τά ζιζάνια, τούς εἶπε νά τό ἀφήσουν αὐτό τό θέμα καί νά μείνουν τά ζιζάνια ἔτσι, δηλαδή νά μήν πειράξουν τούς σκανδαλοποιούς; Πῶς γίνεται αὐτό;

Ἐδῶ πρόκειται περί ἀποκοπῆς ἐνός πιστοῦ, ἀσχέτως ἐάν αὐτός παρουσιάζη μία κατάστασι δυσάρεστη, σκανδαλώδη. Αὐτός ὁ ἄνθρωπος δέν πρέπει ἀμέσως νά ἀποκοπῆ, ἀλλά πρέπει νά περιμένουμε τήν μετάνοιά του. Ἐάν ὅμως δέν ἔλθῃ ἡ μετάνοιά του, τότε θά ἀποκοπῆ.

Σέ ἄλλη περίπτωσι βεβαίως μᾶς εἶπεν ὁ Κύριος ὅτι ὀφείλομε νά ἀποκόπτωμε. Ποιά εἶναι αὕτη; Εἶναι καί στήν Παλαιά, ἀλλά ἀνανεοῦται καί εἰς τήν Καινή Διαθήκη· «καί ἐξαρεῖτε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν»⁹, θά βγάλετε τὸν πονηρὸν ἀπὸ ἀνάμεσά σας. Ἀκούσατε;... θά τὸν βγάλετε τὸν πονηρὸν ἀπὸ ἀνάμεσά σας!

Ἐδῶ ὅμως πρόκειται περί ἀνθρώπων, πού ἔχομε τήν ἐλπίδα ἴσως κάποτε νά σωθοῦν. Ἐπί παραδείγ-

9. Α' Κορ. 5, 13. Πρβλ. Ἀριθ. 33, 52.

ματι, ὁ ἀπόστολος Παῦλος, πρὶν γίνῃ Ὁ Παῦλος, ἦτο ἓνα σκάνδαλον. Κι ὅμως αὐτό τό σκάνδαλον, αὐτός ὁ ὁποῖος ἦταν διώκτης, ἔγινε μετὰ ἔνθερμος Ἀπόστολος.

Περίπτωσις ἀποκοπῆς κυρίως εἶναι καί ὁ θάνατος· νά ἔρθῃ δηλαδή ὁ Θεός νά κόψῃ τή ζωή ενός σκανδαλοποιού. Δέν τοῦ τήν κόβει ἀμέσως τή ζωή· τόν ἀφήνει. Εἶναι ἐκεῖνο πού πολλές φορές λέμε: «Μά, γιατί αὐτός ὁ ἄνθρωπος νά ζῆ καί νά σκανδαλίζῃ; Γιατί νά ζῆ ὁ αἰρετικός; Γιατί νά σκορπάῃ τήν αἵρεσί του ὁ αἰρετικός;».

Ἀφήνει ὁ Θεός· τόν ἀφήνει γιά μιὰ μετάνοια· ἢ τοῦλάχιστον γιά νά ἀφαιρέσῃ ἀπό τόν κακόν καί τόν σκανδαλοποιόν τήν δικαιολογία ὅτι δέν εἶχε χρόνο νά μετανοήσῃ. Καί τόν ἀφήνει. Δέν σημαίνει ὅμως μ' αὐτό ὅτι μέσ στήν Ἐκκλησία πρέπει νά ὑπάρχῃ ὁ σκανδαλοποιός καί ὁ αἰρετικός· ἄπαγε τῆς βλασφημίας! Πρόκειται λοιπόν περί τοῦ προσώπου, μήπως καί μετανοήσῃ· ὄχι περί τῆς αἵρέσεως καί τοῦ κακοῦ. Ἄλλοίμονο ἕάν ἐπρόκειτο περί αὐτοῦ.

Πάντως δέν ἄργησαν, ἀγαπητοί μου, πράγματι, κατά τόν λόγον τοῦ Κυρίου, νά ἀναφανοῦν τά ζιζάνια. Καί ὅπως ὁ Κύριος τό διεμήνυσε, ἔτσι καί ἔγινε. Μάλιστα ἀπό τήν πράξιν τῆς Ἐκκλησίας, ἀπό τούς Ἀποστόλους τούς ἰδίους –διότι θά ἐπιστρατεύσωμε καί χωρία ἀπό τούς Ἀποστόλους–, θά ἰδοῦμε ὅτι τό πρᾶγμα ἔτσι εἶναι. Δέν ἐννοεῖ ὅτι ὁ αἰρετικός καί ὁ σκανδαλοποιός θά μένουν μέσα στήν Ἐκκλησία. Ὁχι!

Εἶναι δυνατή ἡ συνύπαρξις
 Συναγωγῆς τοῦ Σατανᾶ καί Ἐκκλησίας;

Ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης, ὁ ὁποῖος εἶναι καί ὁ τελευταῖος ἐκ τῶν δώδεκα Ἀποστόλων εἰς τόν κόσμον αὐτόν, στήν Ἀποκάλυψί του μᾶς ἀναφέρει δύο κατηγορίες αἱρέσεων, ἐκ τῶν ὁποίων προῆλθαν δύο ρεύματα αἱρέσεων. Καί καλόν εἶναι νά γνωρίζωμε τίς κατηγορίες αὐτές, γιά νά ξέρωμε νά κατατάσσωμε καί νά χαρακτηρίζουμε μίαν αἵρεσιν, ἡ ὁποία ἐμφανίζεται εἰς τόν κόσμον, σ' ὅλη τήν Ἱστορία ἐννοεῖται.

Ὅπως μᾶς γράφει ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης στήν Ἀποκάλυψι, ὁ Κύριος ἀποτείνεται εἰς τόν ἄγγελον τῆς Σμύρνης, τόν ἐπίσκοπον τῆς Σμύρνης, καί τοῦ λέγει: «καί τήν βλασφημίαν ἐκ τῶν λεγόντων Ἰουδαίους εἶναι ἐαυτούς, καί οὐκ εἰσίν, ἀλλά συναγωγή τοῦ σατανᾶ»¹⁰. Εἶδατε παρακαλῶ ὁ ἴδιος ὁ Χριστός πῶς χαρακτηρίζει ἐδῶ μίαν αἵρεσιν; *Συναγωγή τοῦ Σατανᾶ!* Πῶς εἶναι δυνατόν ποτέ νά συνυπάρχη ἡ *συναγωγή τοῦ Σατανᾶ* μέ τήν Ἐκκλησίαν...!

Νά ὁ λόγος, ἀμέσως-ἀμέσως, νά μήν παρανοήσωμε τήν παραβολή πού εἶπα προηγουμένως, ν' ἀφήσωμε δηλαδή τόν αἰρετικό νά ὑπάρχη. Δέν θά πᾶμε νά τόν σκοτώσουμε! δέν θά πᾶμε νά τοῦ βγάλωμε τά μάτια! ὄχι! θά τόν ἀφήσουμε τόν ἄνθρωπο. «Μά, λέγει, *βρίζει!*» Θά τόν κόψωμε ἀπό τήν Ἐκκλησία· δέν θά τόν κόψωμε ἀπό τήν ζωή. Τό καταλάβατε σᾶς παρακαλῶ; Δέν θά τόν βάλωμε ἐπάνω στήν *πυρά* νά

10. Ἀποκ. 2, 9.

τόν κάψωμε γιατί εἶναι αἰρετικός! θά τόν ἀφήσουμε. «Μά, βλασφημᾶ!». Ἀφήστε τον. Θά ἀποκοπῆ ὅμως ἀπό τήν Ἐκκλησίαν. Ἀπό τήν Ἐκκλησία, πάει...! Δέν μπορεῖ νά ὑπάρχη μέσα στήν Ἐκκλησία.

Λοιπόν, τί λέγει ἐδῶ ὁ Κύριος στήν ἐπιστολήν του αὐτή; «καί τήν βλασφημίαν ἐξ ἐκείνων πού λέγουν ὅτι εἶναι Ἰουδαῖοι, πού δέν εἶναι, ἀλλά εἶναι συναγωγή τοῦ Σατανᾶ». Πῶς τώρα μπορεῖ κάποιος νά χαρακτηρισθῆ ὅτι εἶναι Ἰουδαῖος, καί νά εἶναι ταυτοχρόνως ὁ ἄνθρωπος τῆς συναγωγῆς τοῦ Σατανᾶ; Τί εἶναι ἡ συναγωγή τοῦ Σατανᾶ; Εἶναι ἡ ἐκκλησία τοῦ Σατανᾶ —ἐκ τοῦ συνάγω· συναγωγή τοῦ Σατανᾶ. Ποιοί εἶναι αὐτοί οἱ Ἰουδαῖοι; Μέ τό νά εἶναι Ἰουδαῖος κανείς, αὐτομάτως εἶναι καί ἀνήκει εἰς τήν συναγωγή τοῦ Σατανᾶ;... Ὁχι. Ὁχι! Ἀλλά αὐτοί «λέγουν ὅτι εἶναι Ἰουδαῖοι».

Ἄν αὐτοί ἦσαν πραγματικά Ἰουδαῖοι, δηλαδή κάτω ἀπό τόν νόμο τοῦ Θεοῦ, θά ἐπίστευαν εἰς τόν Ἰησοῦν Χριστόν. Ἴσως ἀκόμη νά μὴν εἶχε ἔλθῃ ἡ ὥρα νά πιστεύσουν· θά ἐπίστευαν ὅμως. Δέν θά ἠδύνατο λοιπόν νά χαρακτηρισθοῦν συναγωγή τοῦ Σατανᾶ. Ἀλλά πρόκειται γιά αἰρετικούς οἱ ὅποιοι, ὅταν ἄκουσαν τό κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου, ἐπίστευσαν εἰς τόν Χριστόν, ἀλλά δέν θέλησαν νά ἀφήσουν καί τό ἰουδαϊκόν πνεῦμα· καί συνεπῶς ἀνέμειξαν Ἰουδαϊσμόν καί Χριστιανισμόν. Ἀπό αὐτήν τήν μεῖζιν προέκυψαν ὁμάδες αἰρετικές, ὅπως εἶναι οἱ Ναζωραῖοι, ἢ Ναζωραῖοι, οἱ Ἐβιωνῖται, οἱ Ἐλκεσαῖται καί ἄλλοι.

Περί τίνος ἀκριβῶς πρόκειται;

Γιά νά γίνη κάποιος Χριστιανός
πρέπει νά περάση πρώτα από τόν 'Ιουδαϊσμόν;

“Όπως θά γνωρίζετε, στήν ἀρχαϊκή Ἐκκλησία εἶχε προκύψει θέμα περιτομῆς καί εἰδωλοθύτων· κι αὐτό ἐπειδή ὁ Χριστιανισμός κηρύχθηκε σέ χῶρον ἰουδαϊκόν. Ὁ Χριστός σέ Ἰουδαίους ἐκήρυξε, σέ Ἑβραίους. Καί προέκυψε τό ἐξῆς θέμα: Προκειμένου νά ἐξαπλωθῆ τό Εὐαγγέλιον ἔξω ἀπό τά ὅρια τῆς Παλαιστίνης καί οἱ ἐθνικοί νά γίνουν Χριστιανοί, θά ἔπρεπε προηγουμένως νά περιτμηθοῦν ἢ ὄχι;

Σημειώσατε ὅτι τότε οἱ Χριστιανοί ἐξ Ἑβραίων δέν ἤθελαν νά ἐξαπλωθῆ τό κήρυγμα ἔξω ἀπό τά ὅρια τῆς Παλαιστίνης. Ὅταν ὁ ἀπόστολος Πέτρος παρακαλῶ κλήθηκε εἰς τό σπίτι τοῦ Κορνηλίου καί ἦλθε κι ἐκεῖ ἡ Πεντηκοστή, τό Πνεῦμα τό Ἅγιον, τότε ἐκλήθη σέ ἀπολογία –ξέρετε ποιός;– ὁ ἀπόστολος Πέτρος! Ἀκούσατε;... ὁ ἀπόστολος Πέτρος! Ἐκλήθη σέ ἀπολογία, ὅταν ἐπέστρεψε εἰς τά Ἱεροσόλυμα! Καί τοῦ εἶπαν: «Τί ἀκούσαμε;...».

Εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ζηλωταί... ὦ, νά φυλάῃ ὁ Θεός τόν ἄνθρωπο ἀπό τούς ζηλωτάς! Νά φυλάῃ ὁ Θεός!... Δέν ὑπάρχει μεγαλύτερη συμφορά ἀπό τούς ζηλωτάς, ἀγαπητοί μου, ὅλων τῶν αἰώνων καί ὅλων τῶν ἐποχῶν. Πρόκειται περί φανατικῶν ἀνθρώπων καί ὄχι περί ἐκείνων οἱ ὅποιοι θά ἤθελαν νά διαφυλάξουν ἀκεραίαν τήν Πίστιν. Διότι ἐδῶ ὑπάρχει ἡ ἀπουσία τῆς διακρίσεως. Στόν ζηλωτήν ὑπάρχει ἡ ἀπουσία τῆς διακρίσεως, ὑπάρχει καί ὁ φανατισμός. Εἶναι φοβερόν πρᾶγμα.

Ἐκάλεσαν λοιπόν παρακαλῶ τόν ἀπόστολο Πέτρο –ποιοί;– οἱ πρεσβύτεροι, δηλαδή ἱερεῖς τοῦ ναοῦ καί Φαρισαῖοι πού εἶχαν πιστεύσει εἰς τόν Χριστόν, καί τοῦ λένε: «Τί ἀκοῦμε;... ὅτι ἐπήγες σέ ἄνδρα ἀμαρτωλόν καί ἐθνικόν, καί τοῦ παρέδωκες τό Εὐαγγέλιον;!...».

«Ναί.» λέει ὁ ἀπόστολος Πέτρος καί τά διηγεῖται ὅλα. Καί τούς λέγει: «Ἦλθε ἡ Πεντηκοστή ὅπως ἦρθε καί σ' ἐμᾶς. Κατέβηκε τό Πνεῦμα τό Ἅγιον, ἐφωτίσθησαν, ἐλάλουν ξένες γλῶσσες καί ἐπλήσθησαν ἐνθουσιασμοῦ! Καί ποιός εἶμαι ἐγώ, λέει ὁ ἀπόστολος Πέτρος, πού θά ἐμποδίσω τόν Θεόν νά καταστήσῃ πιστούς ἀνθρώπους καί ἔξω ἀπό τόν Ἰουδαϊσμόν, ἔξω ἀπό τήν Συναγωγήν;... Ποιός εἶμαι ἐγώ;...». Καί τότε παρακαλῶ ἡσύχασαν.

Θά ἐπαναλάβουν τό ἴδιο πρᾶγμα λίγα χρόνια μετά στόν ἀπόστολο Παῦλο. «Ἐλα ἐδῶ, θά τοῦ πουνε. Τί ἀκοῦμε; Τί ἀκοῦμε;... ὅτι διδάσκεις νά μὴν περιτέμνονται οἱ ἐθνικοί, καί τούς διδάσκεις νά γίνονται Χριστιανοί χωρίς προηγουμένως νά ὑποστοῦν περιτομήν;!...»

«Δηλαδή τί ἔπρεπε νά γίνῃ, τούς λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Δηλαδή γιά νά γίνῃ κάποιος Χριστιανός, πρέπει προηγουμένως νά περάσῃ ἀπό τόν Ἰουδαϊσμόν;! νά ὑποστῇ περιτομή, καί μετά νά γίνῃ Χριστιανός;! Ἔ, λοιπόν, λέγει, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομή τι ἰσχύει οὔτε ἀκροβυστία! Οὔτε ἄν περιτμηθῆς οὔτε ἄν δέν περιτμηθῆς ἔχει καμμία σημασία

καί καμμία άξία!»¹¹

Καί έπειδή έγίνετο σάλος καί έπειδή έγίνετο φα-
σαρία, πάντα από τούς ζηλωτάς αυτούς –αυτοί στά-
θηκαν καί ή αίτία ό άπόστολος Παῦλος νά συλλη-
φθῆ στά Ίεροσόλυμα καί νά σταλῆ δέσμιος εἰς τήν
Ρώμην· αυτοί!–, γι' αυτό παρακαλῶ έγινε ή λεγομένη
Άποστολική Σύνοδος στά Ίεροσόλυμα. Καί εκεί,
πραγματικά έν Πνεύματι Αγίῳ, έκρίθη ότι ή περιτομή
δέν έχει καμμία σχέσι, καμμία σημασία, καί άπηγο-
ρεύθησαν εκεί τά ειδωλόθυτα καί λοιπά –νά μήν πο-
λυπραγμονῶ.¹²

Τίς άποφάσεις αὐτῆς τῆς Άποστολικῆς Συνό-
δου τίς έστειλαν στήν Άντιόχεια μέ γράμμα, διότι έ-
πρεπε εκεί νά ήρεμήσουν οί Χριστιανοί, πού διερω-
τῶντο: «Δηλαδή έμεῖς δέν μποροῦμε νά εἴμεθα Χριστι-
ανοί;... Πρέπει νά γίνωμε πρῶτα Ίουδαῖοι;!...». Καί έ-
κεῖ τούς λέγουν οί Άπόστολοι: «Μήν άνησυχῆτε τό
πρᾶγμα εἶναι έν τάξει, τακτοποιημένο. Δέν εἶναι άπα-
ραίτητο κανείς νά γίνῃ πρῶτα Ίουδαῖος· μόνο νά τη-
ρήση τό θέμα τῶν ειδωλοθύτων καί τῆς πορνείας καί
τοῦ πνικτοῦ· αὐτά τά τρία.».¹³

Οί Ιουδαΐζοντες Χριστιανοί

Έν συνεχείᾳ μερικοί τέτοιοι Χριστιανοί, έξ Ίου-
δαίων, δέν έδέχθησαν τίς άποφάσεις τῆς Συνόδου
τῆς Άποστολικῆς, άπεσπάσθησαν από τήν Έκκλησία

11. Βλ. Πράξ. 15, 1-4. Πρβλ. Γαλ. 5, 6. 6, 15.

12. Βλ. Πράξ. 15, 6-21.

13. Βλ. Πράξ. 15, 22-35.

καί ἀπετέλεσαν ἴδιαν κοινότητα. Αὐτοὶ ὠνομάσθη-
καν *ἰουδαῖζοντες Χριστιανοί*. Στὴν Ἱστορία λοιπὸν
θά τοὺς βρῆτε ὡς *ἰουδαῖζοντας Χριστιανούς*, δηλαδή
Χριστιανούς πού ἰουδαῖζουν· πού δέχονται καί θέ-
λουν καί ἐπιμένουν νά ὑπάρχουν ἰουδαϊκά στοιχεῖα.
Παρακαλῶ προσέξτε πολύ. Αὐτοὺς ὁ ἀπόστολος
Παῦλος στίς ἐπιστολές του –φέρ' εἰπεῖν: Πρὸς Φιλιπ-
πησίους, 3, 2, Β' Πρὸς Κορινθίους, 11, 13, καί οὕτω
καθ' ἐξῆς– τοὺς ἀποκαλεῖ, οὔτε λίγο οὔτε πολύ, *ψευ-
δαδέλφους*, *κύνας* –σκυλιά!–, *δολίους* –πονηρούς!–
καί *κακούς ἐργάτας*! Εἶδατε χαρακτηρισμοὺς παρα-
καλῶ;...

Ὁ Χιλιασμός ἀπότοκος μεῖξεως Ἰουδαϊσμοῦ καί Χριστιανισμοῦ

Τώρα· ἀπὸ αὐτὴν τὴν κατηγορία τῶν αἰρετικῶν
προέρχονται ὅλες ἐκεῖνες οἱ αἱρέσεις μέσα στὴν Ἱστο-
ρία στίς ὁποῖες ἀναμειγνύονται Χριστιανισμός καί Ἰ-
ουδαϊσμός. Ἐάν σᾶς ἐρωτήσω τώρα παρακαλῶ, ἀ-
γαπητοί, «*Μπορεῖτε νά μοῦ χαρακτηρίσετε τί εἶναι ὁ
Χιλιασμός;*», δέν θά σᾶς εἶναι δύσκολο νά μοῦ ἀπα-
ντήσετε· θά μοῦ πῆτε: «*Ὁ Χιλιασμός εἶναι ἰουδαῖζου-
σα αἵρεσις.*». Δέν εἶναι δύσκολο. Γιατί;

Ἄκουτε τοὺς Χιλιαστάς, πού λέγουν: «*Γιατί δέν
λέτε τὸν Θεόν Ἰεχωβά;*». Καί τοὺς λέμε: Γιατί νά Τόν
ποῦμε Ἰεχωβά; Ἡ λέξις αὐτή, Ἰεχωβά, εἶναι ἑβραϊκή·
τὴ λέμε ἑλληνικά: *Κύριος*. Ὅταν μετέφρασαν ἐξ ἄλ-
λου οἱ ἴδιοι οἱ Ἑβραῖοι τὴν Παλαιὰ Διαθήκη, εἰς ἀνύ-
ποπτον χρόνον σέ σχέσι μέ τὸν Χριστιανισμόν, τρεῖς

αἰῶνες παρακαλῶ πρό Χριστοῦ, τήν μετέφρασαν μέ τήν λέξι Κύριος. Οὔτε μία φορά δέν συναντοῦμε στήν Παλαιά Διαθήκη τό ὄνομα *Γιαχβέ, Ίεχωβᾶ*. Καί τό σπουδαιότατον: οὔτε μία φορά δέν συναντοῦμε τήν ὀνομασία *Γιαχβέ* καί εἰς τήν Καινή Διαθήκη. Λοιπόν γιατί νά τόν ποῦμε τόν Θεόν *Ίεχωβᾶ*; Γιατί; Γιά ποιόν λόγο; «*Ὁχι, ὄχι*, λέγουν· *θά τόν λέμε Ίεχωβᾶ*.»! Γιατί; Γιατί ἀπλούστατα οἱ ἄνθρωποι αὐτοί ἀναμειγνύουν Ἰουδαϊσμόν καί Χριστιανισμόν.

Δέν εἶναι λοιπόν δύσκολο νά χαρακτηρίσωμε ποιᾶς προελεύσεως εἶναι ὁ Χιλιασμός· εἶναι ὀλοφάνερον. Καί εἶδατε πῶς ἀποκαλεῖ παρακαλῶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος τούς αἰρετικούς αὐτῆς τῆς κατηγορίας; θά τό ἐπαναλάβω ἄλλη μία φορά: *ψευδαδέλφους, κύνας, κακοῦς ἐργάτας καί δολίους!*

*«Ἄλλά τοῦτο ἔχεις, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαιτῶν, ἃ καγῶ μισῶ.»*¹⁴

Ἄλλά συνεχίζοντας ὁ Κύριος, στό βιβλίον τῆς Ἀποκαλύψεως, τήν ἐπιστολή του πρός τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ἐφέσου, λέγει τά ἐξῆς εἰς τόν ἄγγελόν της, τόν ἐπίσκοπον τῆς Ἐφέσου: *«Ἄλλά τοῦτο ἔχεις, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαιτῶν, ἃ καγῶ μισῶ.»* Ἄλλά τοῦτο τό καλό ἔχεις... –δηλαδή τοῦ κάνει μερικές παρατηρήσεις τοῦ ἐπισκόπου τῆς Ἐφέσου– *ἄλλά ἔχεις αὐτό τό καλό, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαιτῶν, πού καί ἐγώ τά μισῶ*, λέγει ὁ Χριστός.

14. Ἀποκ. 2, 6.

Κατ' ἀρχάς παρακαλῶ ἡ ἔκφρασις μισῶ. "Όταν κάποτε τά βάλουμε μ' ἕναν αἰρετικόν, ἀμέσως μᾶς λένε: «Ἐπιτρέπεται ἐσεῖς, πού εἶστε καλός Χριστιανός..., ἦ: εἶστε καί ἱερεὺς... ἐπιτρέπεται ἐσεῖς, πάτερ μου, νά μισῆτε τοὺς αἰρετικούς καί νά μιλᾶτε μέ τόν τρόπον αὐτόν;!».

Τί θά θέλατε νά γίνη; νά γίνω ἐγώ σοῦπερ-Χριστός;!... Πέστε μου: σοῦπερ-Χριστός νά γίνω;! Ὁ Χριστός λέγει «μισῶ». Κι ἐγώ τί εἶμαι; θά κάνω ἐξυπνάδες ἔναντι τοῦ Χριστοῦ, νά πῶ ὅτι ἔχω ἐγώ πιό πολλή ἀγάπη ἀπό τόν Χριστόν, πού λέγει ὅτι μισεῖ τά ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν καί ἐπαινεῖ τόν ἐπίσκοπον τῆς Ἐφέσου καί τοῦ λέγει ὅτι ἔχει αὐτό τό καλό, ὅτι τοῦλάχιστον μισεῖ τά ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν;! Εἶναι θέμα φανατισμοῦ ἢ θέμα διαχωρίσεως εὐθυνῶν; «Τελείωσε! εἶσαι αἰρετικός! εἶσαι ὁ ἄνθρωπος τῆς Κολάσεως! Δέν θέλεις νά πεισθῆς; φύγε ἀπό δῶ πέρα! ἀφορίζεσαι! ἀποκόπτεσαι ἀπό τήν Ἐκκλησία! Θά σέ βοηθήσω νά μάθης τήν ἀλήθεια. Δέν τήν θέλεις; ἀποκόπτεσαι! Τελείωσε.»

Εἶδατε παρακαλῶ; Σᾶς τό λέω, γιατί πολλοί τό λέγουν αὐτό· δυστυχῶς τό λέγουν καί Χριστιανοί μας. «Γιατί, πάτερ;» λένε, «Γιατί, πάτερ, μιλᾶτε μέ τήν γλῶσσαν αὐτήν;»! Τό 'χω ἀκούσει τόσες φορές αὐτό. Καί θέλουν νά σέ ἐκθέσουν στά μάτια τῆς κοινωνίας, ὅτι εἶσαι ὁ στενοκέφαλος ἄνθρωπος, ὁ μοχθηρός ἄνθρωπος, πού διαθέτεις μόνον μῖσος καί τίποτε ἄλλο! Δέν πρόκειται ὅμως περί αὐτοῦ, ἀγαπητοί μου· ἀλλά αὐτή πρέπει νά εἶναι ἡ τοποθέτησίς μας.

Οί Νικολαΐται

Λοιπόν· τί είναι αὐτοί οἱ Νικολαΐται; Αὐτοί οἱ Νικολαΐται, ἀγαπητοί, ἦτανε μία αἵρεσις. Βεβαίως ἂν θά ἔχετε διαβάσει ἢ ἀκούσει ὅτι αὐτή ἡ αἵρεσις ὀφείλεται εἰς τόν Νικόλαον τόν προσήλυτον, ἕναν ἐκ τῶν ἑπτὰ Διακόνων τῆς Ἐκκλησίας, πρόκειται περί ἀπιθήνου πράγματος. Ἄν τό ἔχετε πουθενά διαβάσει ἢ τό ἔχετε ἀκούσει, πρόκειται περί ἀπιθήνου πράγματος. Ὁ ἅγιος Εἰρηναῖος κάνει μίαν ὑπόθεσιν, μίαν εἰκασίαν, μήπως εἶναι· ἀλλά κάθε ἄλλο παρά ἔχομε καμμιά πηγὴ πού νά μᾶς πληροφορῇ ὅτι αὐτοί προέρχονται ἀπό τόν Νικόλαον τόν προσήλυτον, ἕναν ἐκ τῶν ἑπτὰ Διακόνων –μεταξύ τῶν ὁποίων ἦτο καί ὁ πρωτομάρτυς Στέφανος. Αὐτοί οἱ Νικολαΐται ἦσαν αἰρετικοί τῆς ἐποχῆς πού ἤδη ζοῦσε ἀκόμη ὁ ἀπόστολος Ἰωάννης. Ἦσαν γνωστικῆς προελεύσεως.

Τώρα· τί είναι αὐτοί οἱ αἰρετικοί; Αὐτοί ἦσαν πρῶτα ἐθνικοί, δηλαδή εἰδωλολάτραι· καί ὡς εἰδωλολάτραι εἶχαν τά μυστήρια τῶν εἰδωλολατρικῶν θρησκειῶν. Στήν Ἀνατολή κυρίως εἶχανε τά μυστήρια τῆς Κυβέλης καί τοῦ Ἄτεως· στήν Αἴγυπτο εἶχανε τοῦ Ὀσίριδος καί τῆς Ἰσιδος· στήν Ἑλλάδα εἶχανε τά Ὀρφικά μυστήρια, εἶχανε τά Θρακικά μυστήρια, εἶχανε τά Ἐλευσίνια μυστήρια· στήν Περσία τά μυστήρια τοῦ Μύθρα· καί οὕτω καθ' ἑξῆς. Δηλαδή δέν ἦταν τίποτε ἄλλο παρά θρησκευεῖς πού εἶχαν λατρευτικόν, εἶχανε μυστηριακόν χαρακτῆρα.

Αὐτοί λοιπόν, ὅταν ἄκουσαν τό κήρυγμα τοῦ Χριστιανισμοῦ, δέν ἐπίστευσαν στόν Χριστόν ἐξ ὄλο-

κλήρου, ὅπως προσφέρεται ὁ Χριστός, καί νά ἐγκαταλείψουν τήν παλαιάν των δοξασία· ἀλλά τί ἔκαναν; ἐπῆραν Χριστιανισμό, δέν ἄφησαν τίποτα ἀπό ἐκεῖνα πού κρατοῦσαν παλαιά, καί τά ἀνέμειξαν.

Ὁ συγκρητισμός χθές καί σήμερα

Ἔστερα, τήν ἐποχή ἐκείνη, ὑπῆρχε αὐτή ἡ τάσις μιᾶς μείξεως, ἑνός συγκερασμοῦ, ἑνός συγκρητισμοῦ –τό κρη μέ ἦτα. Δέν σᾶς ἀναλύω τήν ὥρα αὐτήν αὐτόν τόν ὄρον, ἀλλά μόνον ὅτι πρόκειται περί ἑνός ἀνακατέματος ὄλων μέ ὅ,τι τότε μπορούσε νά ὑπάρχη. Αὐτός ὁ συγκρητισμός δέν ἦταν μόνον ἐπί θρησκευτικοῦ ἐπιπέδου ἢ μόνον ἐπί φιλοσοφικοῦ, ἀλλά ἦταν καί εἰς ἄλλους τομεῖς. Αὐτό τό στοιχεῖον τοῦ συγκρητισμοῦ ὑπάρχει ἄφθονο καί σήμερα· κατ' ἐξοχήν σήμερα στήν ἐποχή μας! Καί φιλοσοφικόν συγκρητισμόν ἔχομε καί θρησκευτικόν συγκρητισμόν ἔχομε, μέ ὄλους αὐτούς τούς οἰκουμενισμούς: οἰκουμενισμούς θρησκευτικούς, οἰκουμενισμούς ἐμπορικούς, οἰκουμενισμούς ἰδεολογικούς,...

Ὅταν, ἐπί παραδείγματι, σήμερα λέμε ὅτι γιά νά μποῦμε στήν Ε.Ο.Κ. πρέπει νά βγάλωμε μερικά πράγματα πού ἔχομε ὡς Ἕλληνες καί νά βάλωμε μερικά πράγματα πού ἔχουν οἱ Εὐρωπαῖοι, αὐτό τό πρᾶγμα δέν εἶναι τίποτε ἄλλο παρά ἕνας συγκρητισμός, ἕνα ἀνακάτεμα· νά βγάλω καί νά βάλω. Αὐτό τό πρᾶγμα. Καί ἔτσι σήμερα, ὅσο ποτέ ἄλλοτε –ὅπως καί τότε, τρεῖς αἰῶνες πρό Χριστοῦ καί τρεῖς αἰῶνες μετά Χριστόν· ἀλλά καί σήμερα– ἔχομε πάρα πολύ μεγάλη ἔ-

Ξαρσι αὐτοῦ τοῦ συγκρητισμοῦ, ἐπί ὅλων τῶν ἐπιπέδων, αὐτῆς τῆς μεϊξεως, αὐτοῦ τοῦ ἀνακατέματος.

Τότε λοιπόν ὑπῆρχε αὐτή ἡ τάσις, μέ τις διάφορες αὐτές μυστηριακές θρησκείες πού ὑπῆρχαν, νά ἀνακατεύουν καί φιλοσοφικές ιδέες καί Χριστιανισμό καί νά προσφέρουν ἕνα μεῖγμα. Βεβαίως, περιττόν νά σᾶς πῶ, ἔνεκα τοῦ συγκρητισμοῦ αὐτοῦ ἀνεπτύχθη πλῆθος ἀπό ποικιλίες καί ἀποχρώσεις, μέ μία γενική ὀνομασία: *Γνωστικισμός* –τό γάμμα κεφαλαῖον.

Νικολαῖται: Γνωστικοί καί Δυαρχισταί

Οἱ Νικολαῖται ἦσαν Γνωστικοί. Ὅλοι οἱ Γνωστικοί εἶχανε μίαν βασικὴν ἀρχήν: τόν δυῖσμόν, τήν δυαρχίαν, ὅπου ἔχομε δύο θεούς: τόν θεόν τοῦ καλοῦ καί τόν θεόν τοῦ κακοῦ. Ἀκόμη τήν δυαρχία τήν ἐπεξέτειναν καί στό θέμα τοῦ οὐρανοῦ καί τοῦ πνεύματος, καί τῆς γῆς καί τῆς ὕλης· ὅτι ὁ οὐρανός καί τό πνεῦμα εἶναι δημιούργημα αὐτοῦ τοῦ ἀγαθοῦ θεοῦ, ἐνῶ ἡ ὕλη καί ὁ κόσμος εἶναι δημιούργημα αὐτοῦ τοῦ κακοῦ θεοῦ. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι δημιούργημα καί τῶν δύο θεῶν· τό μέν πνεῦμα του εἶναι δημιούργημα τοῦ ἀγαθοῦ θεοῦ, τό δέ σῶμα του εἶναι δημιούργημα τοῦ κακοῦ θεοῦ –ἔτσι λέγεται ὁ Θεός Δημιουργός: ὁ κακός θεός!

Περιττόν νά σᾶς πῶ, τό καταλαβαίνετε καί μόνοι σας, πόσο αἰρετικά πράγματα εἶναι αὐτά. Καί μόνο διότι εἰσάγουν δύο ἀρχές, δύο θεούς, ἔ, τό καταλαβαίνετε πέρα γιά πέρα. Ὁ Θεός εἶναι ὁ δημιουργός τῶν πάντων, ἀγαπητοί μου. Δέν ὑπάρχει θεός τοῦ

κακοῦ καί θεός τοῦ καλοῦ· οὔτε ἀκόμη ἔχουμε δυαρχία· οὔτε εἶναι συναιώνιος καί συνάναρχος ἢ ὕλη, ὅπως θά ἤθελαν αὐτοί ὅλοι οἱ δυῖσται νά πιστεύουν καί νά ὑποστηρίζουν.

Ὅποτε τό σῶμα ἐθεωρεῖτο πηγή κακοῦ· γι' αὐτό ἔπρεπε νά ἀπαλλαχθῶ ἀπό τό σῶμα.

Μανιχαῖοι – Νικολαΐται

Ὑπῆρχαν δύο τρόποι ἀπαλλαγῆς ἀπό τό σῶμα διά νά γλυτώσῃ ἡ ψυχή. Ὁ ἕνας τρόπος ἦταν μία καταπίεσι τῆς σαρκός, σέ βαθμό πού νά φθάσω νά πεθάνω γρήγορα. Αὐτόν τόν τρόπον τόν μετήρχοντο οἱ Μανιχαῖοι· ἀπό τόν Μάνεντα – ὁ Μάνης, τοῦ Μάνεντος. Πέρσης αὐτός, πού εἶχε ἀνακατέψει πολλά πράγματα· εἶχε ἀνακατέψει καί Βουδδισμό καί Περσισμό, εἶχε ἀνακατέψει καί Χριστιανισμό καί Ἰουδαϊσμό καί λοιπά. Ὁ Μάνης. Ὑπῆρχε ὅμως καί ἡ ἄλλη ὄψις. Μπορῶ νά καταστρέψω τό σῶμα μου, χωρίς νά τό ὑποβάλλω σέ καταπίεσι. Γιατί νά τό κάνω αὐτό; τό σῶμα μου δύναμαι νά τό καταστρέψω καί μέ τήν ἀσωτία, δηλαδή μέ τίς ἡδονές. Ὅταν, ἐπί παραδείγματι, τρώγω πολύ, πίνω πολύ καί μεθῶ, καπνίζω ἀρειμανίως, πίνω καί ναρκωτικά, ἔ, θά ζήσω πολλά χρόνια; προφανῶς θά πεθάνω. Προφανῶς. Συνεπῶς γιατί νά μήν καταστρέψω τό σῶμα μέ τόν τρόπον αὐτόν, γλεντώντας τή ζωή μου; Αὐτό ἔκαναν οἱ Νικολαΐται.

Βαλαάμ: ὁ πνευματικός πρόγονος τῶν Νικολαϊτῶν

Ἀλλά τό *Νικολαΐτης* προέρχεται ἀπό τό *Νικόλαος*, πού μεταφράζεται ἀπό τό ὄνομα *Βαλαάμ*. Ὁ Βαλαάμ ἦταν αὐτός πού εἶχε βάλει τότε σκάνδαλο στούς Ἑβραίους, νά πέσουν στήν πορνεία καί νά προσφέρουν θυσία στά εἰδῶλα τῶν γειτόνων των. Τό λέγει αὐτό πολύ καλά τό βιβλίον τῶν Ἀριθμῶν¹⁵. Ἐξ ἄλλου καί στό βιβλίον τῆς Ἀποκαλύψεως τό σημειώνει αὐτό ὁ Χριστός· καί λέγει: «ὅπως ὁ Βαλαάμ ἔκανε ἐκεῖνο κι ἐκεῖνο...»¹⁶. Συνεπῶς τό *Νικολαΐτης* προέρχεται ἀπό τό ὄνομα *Βαλαάμ*. Γι' αὐτό σᾶς εἶπα ὅτι δέν ἔχει καμμία σχέσι μέ τόν προσήλυτον, τόν διάκονον Νικόλαον –ὄνομα ἐξ ἄλλου ἑλληνικό. Ἄν καί *Νικόλαος* θά πῆ αὐτός πού καταστρέφει τόν λαό, αὐτός πού νικάει τόν λαό. Δέν εἶναι ἡ νίκη τοῦ λαοῦ, ἀλλά αὐτός πού νικάει τόν λαό, καί συνεπῶς καταστροφεύς, *λυμεών*. *Βαλαάμ* λοιπόν καί *Νικολαΐτης* σημαίνει καταστροφεύς, *λυμεών*· καταστροφεύς τοῦ ἰδίου σώματος. Καί ἐκεῖ ὁ Χριστός λέγει εἰς τόν ἐπίσκοπον τῆς Ἐφέσου: «*Μισῶ τά ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν, οἱ ὅποιοι ἐπιδίδονται στά σαρκικά ἁμαρτήματα, στήν πορνεία καί τήν ποικίλη ἁμαρτία. Μισῶ τά ἔργα αὐτῶν!*».

Οἱ Νικολαΐται σήμερα

Μήπως, τώρα σᾶς παρακαλῶ, αὐτή ἡ αἵρεσις

15. Βλ. Ἀριθ. κεφ. 22-24.

16. Ἀποκ. 2, 14.

τῶν Νικολαϊτῶν, τότε, σᾶς θυμίζει τίποτα ἀπό τήν ἐποχή μας;

Τά παιδιά τοῦ Θεοῦ! πρῶτο-πρῶτο. *Τά παιδιά τοῦ Θεοῦ*, αὐτή ἡ αἵρεσις, *Τά παιδιά τοῦ Μῶ*, τοῦ *Μωϋσῆ*: αὐτοί πού δίνουνε καί βιβλιάρακια καί λοιπά, πού ἔχουνε στό καταστατικό τους ἐπισήμως τήν πορνείαν. Προάγονται στήν πορνείαν, γιά νά μαζεῦσουν οἱ κοπέλλες χρήματα, διότι... καί τά λοιπά!

Θά ἔχετε διαβάσει βεβαίως γιά τό θέμα αὐτό. Νά ἕνα μικρό βιβλιάρακι, πού ἐξέδωκε ὁ πατήρ Ἰγνάτιος, ὁ ἱεροκήρυκας μας¹⁷. Ὅριστε παρακαλῶ: «*Τά παιδιά τοῦ Θεοῦ*». Ἔχει ἐδῶ μέσα ἀρκετά. Καί δίκη ἔγινε στή Λάρισα. Τό θέμα πιστεύω ὅτι σᾶς εἶναι γνωστό. Τί λέτε; αὐτή ἡ αἵρεσις τί εἶναι; Ξέρετε τί λέγουν; «*Ἀπό ἀγάπη στόν Χριστό δίνουμε τό σῶμα μας νά πορνεύη.*»! «*Σοῦ παραδίδομαι γιατί σέ ἀγαπῶ. Σέ ἀγαπῶ, γιατί ὁ Χριστός μᾶς εἶπε νά ἀγαπᾶμε.*»! Δηλαδή ἄλλοπρόσαλλα πράγματα. Αὐτό τό ρεῦμα εἶναι ἀκριβῶς ἄμεσος ἀπόγονος τῶν Νικολαϊτῶν. *Τά παιδιά τοῦ Θεοῦ*. Δέν εἶναι δύσκολο λοιπόν νά τό χαρακτηρίσωμε· τό βλέπετε ἀμέσως.

Ἔτσι, ὅταν ξέρουμε αὐτά τά πράγματα, δέν πυρούμεθα, δέν λέμε: «*Μπά! τί πράγματα εἶναι αὐτά!...*» ἔχουν τό προηγούμενό τους εἰς τήν Ἱστορίαν, καί δυνάμεθα νά κατατάσσωμε ὅλα ἐκεῖνα τά ὁποῖα μᾶς ἐμφανίζονται.

Ἀλλά ὅταν ἐδῶ ἀνακατεύεται παρακαλῶ ὁ Χριστιανισμός μέ τήν Φιλοσοφία, τίς μυστηριακές θρη-

17. Ὁ π. Ἰγνάτιος Θ. Μαδενλίδης, νῦν μητροπολίτης Κεντρῶς Ἀφρικῆς.

σκεῖτες καί ἄλλες ἀντιλήψεις, ἀνθρώπινες πέρα γιά πέρα, πέστε μου πιά τί φτιάχνουμε;

Μανιχαϊσμός: ἡ πανθησκεία τῆς ἀρχαιότητος

Σᾶς ἀναφέρω ἐνδεικτικά ἀλλά καί χαρακτηριστικά τόν Μανιχαϊσμό. Ἀξίζει, γιατί εἶναι ἕνας σπουδαῖος πρόγονος νεωτέρων ρευμάτων. Πολύ σπουδαῖος. Θά τό ἴδητε ὅταν τόν ἀναλύσουμε.

Ὁ Μανιχαϊσμός ἐξηπλώθη ἀπό τίς Ἰνδίες μέχρι τήν Ἰσπανία. Γιά τήν ἐποχή ἐκείνη τό νά ἐξαπλωθῆ ὁ Μανιχαϊσμός τόσο πολύ ἦτο μέγα γεγονός. Ἀφοῦ κυριολεκτικά ἐσάρωσε τήν Μικράν Ἀσίαν καί τήν Μέσην Ἀνατολή, πέρασε στή Βόρειο Ἀφρική καί ἐφθασε μέχρι καί τήν Ἰσπανία!

Σπουδαῖοι ἄνδρες παρεσύρθησαν ἀπό τόν Μανιχαϊσμόν. Αὐτός ὁ ἱερός Αὐγουστίνος, πρίν ἀκόμη γνωρίσει πέρα γιά πέρα τό Εὐαγγέλιον, εἶχε παρασυρθῆ ἀπό τοὺς Μανιχαῖους. Δέν θέλω νά πῶ παρά μόνο ἕνα σημεῖο, γιά νά σᾶς δώσω μία εἰκόνα ἀναγνωρίσεως τοῦ τί ὑπάρχει σήμερα.

Ὁ Μάνης εἶχε ἕνα μεγαλεπίβολο σχέδιο· ἤθελε νά δημιουργήσῃ μία πανθησκεία. «Γιατί νά ὑπάρχουν τόσες θρησκείες;» ἔλεγε, χωρίς ἀσφαλῶς νά ἀντιλαμβάνεται –βέβαια, ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἔχη σκότος, πῶς νά τό ἀντιληφθῆ αὐτό...!– ὅτι ὅλες αὐτές οἱ λεγόμενες *φυσικές θρησκείες* εἶναι ψευδεῖς καί μία εἶναι ἡ ἀληθινή, ἡ ἐξ ἀποκαλύψεως, ὁ Χριστός. Ποῦ νά τό ἀντιληφθῆ αὐτό...! Σκοτισμένος ἄνθρωπος, μένει στό μυαλό του, μένει δηλαδή στή δική του τήν ἐπινό-

ησι, καί λέγει: «Γιατί νά μήν ὑπάρχη μία πανθηρσκειά; Μέ τόν τρόπον αὐτόν οἱ ἄνθρωποι θά ἐνωθοῦν περισσότερο.».

Τό λένε καί σήμερα αὐτό οἱ ἄνθρωποι: «Νά ἔχουμε μία πανθηρσκειά. Τί θά πῆ εἶσαι Χριστιανός; τί θά πῆ εἶσαι Μωαμεθανός; τί θά πῆ εἶσαι Βουδδιστής; Ὅλοι ἕνα πρέπει νά εἴμεθα.»! Καί φθάνουμε ἐκεῖ βεβαίως, ἀφοῦ πρῶτα θά λέγαμε: «Τί θά πῆ εἶσαι Χριστιανός Ὁρθόδοξος; –ξεκινᾶμε ἀπό ’κεῖ. Τί θά πῆ εἶσαι Ρωμαιοκαθολικός ἢ Προτεστάντης; Τί σημασία ἔχει; Χριστιανοί εἴμεθα.»! Καί μετά: «Γιατί νά μήν ἐνώσουμε τόν Χριστιανισμόν μέ τόν Μωαμεθανισμόν;»! Καί λοιπά.

Λοιπόν· ὁ Μάνης ἤθελε παρακαλῶ νά ἐνώση ὅ,τι μπορούσε νά γνωρίζη, σέ ὅλον τόν γεωγραφικό χῶρο, ἀπό τίς Ἰνδίες μέχρι τήν Μικρά Ἀσία καί τήν Αἴγυπτο· κι ἐπῆρε Βουδδισμόν, ἐπῆρε ἀπό τήν τοπική λατρεία τῆς Περσίας, ἐπῆρε Ἰουδαϊσμόν, ἐπῆρε φιλοσοφικές θέσεις, ἐπῆρε καί Χριστιανισμό· τά ἀνακάτεψε ὅλα αὐτά μαζί καί ἔβγαλε αὐτό τό κατασκευάσμα πού πῆρε τό ὄνομά του: *Μανιχαϊσμός*.

Πέστε μου τώρα σᾶς παρακαλῶ, μπορεῖτε νά ἀναγνωρίσετε καί νά μοῦ πῆτε ἂν ἔχουμε τέτοια ρεύματα στήν ἐποχή μας;

Μασονισμός: ὁ ἀπόγονος τοῦ Μανιχαϊσμοῦ

Θά σᾶς ἔλεγα ἀμέσως: ὁ Μασονισμός. Κατά κλασσικόν τρόπο. Κλασσικό! Τί εἶναι ὁ Μασονισμός; Ὁ Μασονισμός εἶναι ἕνας θαυμάσιος ἀπόγονος τοῦ

Μανιχαϊσμοῦ. Ποιά εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ Μασονισμοῦ; Εἶναι ἡ Θεοσοφία. Τί εἶναι ἡ Θεοσοφία; Ἡ Θεοσοφία εἶναι Ἰνδουϊσμός, Βουδδισμός,... Τό βλέπετε καί στήν ἐποχή μας πῶς ἔχουμε ρεύματα βουδδιστικά; Στήν ἐποχή μας. Ἔ, ἡ προσπάθεια νά ἀνακατέψω Βουδδισμόν, Ἰουδαϊσμόν, μυστηριακές θρησκείες τῆς ἀρχαιότητος καί Χριστιανισμόν, φτιάχνει παρακαλῶ τόν Μασονισμόν. Πάρτε ἓνα βιβλίον περί Μασονισμοῦ, πού νά ἀναφέρῃ μέσα τήν διδασκαλίαν τοῦ Μασονισμοῦ, καί θά ἴδητε ὅτι θά συναντήσετε ὅλα αὐτά τά στοιχεῖα. Ἔ, καιρός λοιπόν, θά πῆτε ἀπλούστατα, νά μάθουμε ὅτι αὐτό τό κατασκευάσμα εἶναι γνήσιος ἀπόγονος τοῦ Μανιχαϊσμοῦ, τόν ὁποῖον ἐπολέμησε ἡ Ἐκκλησία. Τόν ἐπολέμησε λυσσωδῶς ἡ Ἐκκλησία! Ἐξ ἄλλου τό βλέπετε κι ἐδῶ· «ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαιτῶν, ἃ κἀγὼ μισῶ»¹⁸ λέγει ὁ Χριστός.

Τά τεκνίδια τοῦ Μασονισμοῦ καί τῆς Θεοσοφίας – Βουδδισμός στήν *χριστιανική* Εὐρώπῃ;!

Ἔτσι, φθάνοντας στόν Μασονισμόν καί τήν Θεοσοφία, ἔχομε καί τά *παιδάκια* τους, ὅπως εἶναι γνωστό, τά *τεκνίδιά* τους! Τά *τεκνίδια* τοῦ Μασονισμοῦ εἶναι τό Ρόταρυ, εἶναι οἱ Ζόντα –μή σᾶς παρασύρουν καί βρεθῆτε σέ τέτοιους κύκλους παρακαλῶ! μοῦ φαίνεται οἱ Ζόντα εἶναι γιά γυναῖκες, ἐνῶ τό Ρόταρυ εἶναι γιά ἄνδρες· προσέξτε μή σᾶς παρασύρουν!– εἶναι οἱ Λάιονς –*lion* θά πῆ *λεοντάρι*–, οἱ *Λεονταρένιοι* θά λέγαμε, –δέν ξέρω κατά πόσο μπορεῖ νά

18. Ἀποκ. 2, 6.

ἔχουνε λεονταρένια καρδιά· μήπως ἔχουνε λαγοῦ...! ἄλλὰ τέλος πάντων— οἱ Λαῖονες λοιπόν καί ὅλος αὐτός ὁ ὄρμαθός πού ἔρχεται ἀπό τήν Ἄπω Ἀνατολή, τοῦ λεγομένου *βουδδιστικοῦ διαλογισμοῦ*. Ἔχει καταλάβει καί τήν Εὐρώπη καί τήν Ἀμερική αὐτός ὁ *βουδδιστικός διαλογισμός*, τόν ὁποῖον ἕνας καθηγητής Πανεπιστημίου, μακαρίτης, ὁ Λούβαρης, τόν ἀποκαλεῖ *Νεοβουδδισμόν ἢ Εὐρωπαϊκόν Βουδδισμόν*.

Ἄν, γιά μιά στιγμή, μᾶς ἀκούη τώρα ἕνας ἀπλός ἄνθρωπος, θά πῆ: «Κύριε, ἐλέησον... *Βουδδισμός στή χριστιανική Εὐρώπη;! Τί δουλειά ἔχει ὁ Βουδδισμός στήν Χριστιανική Εὐρώπη;*». Θά τοῦ λέγαμε: «Ἔχεις δίκαιο, εὐγενής ψυχῆ· ἀλλά φαίνεται δέν κατάλαβες ὅτι ἐδραπέτευσε ὁ Χριστιανισμός ἀπό τήν Εὐρώπη! καί ἀπό τήν Ἑλλάδα μας δυστυχῶς, ἀπό πολλούς τομεῖς καί ἀπό πολλούς Χριστιανούς μας!». Ἔφυγε ὁ Χριστιανισμός! Ἄλλοτρια πράγματα ζοῦμε σήμερα! Γυρίσαμε στά «στοιχεῖα τοῦ κόσμου τούτου»¹⁹, πού λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος.

Σίμων ὁ μάγος: ὁ πατήρ τῶν γνωστικῶν αἵρέσεων

Ὡστε δέν εἶναι δύσκολο πιά, ὅπως σᾶς εἶπα, νά διακρίνουμε καί νά κατατάξουμε τίς αἵρέσεις πού ὑπάρχουν στήν ἐποχή μας καί νά ποῦμε ὅτι εἶναι γνωστικῆς κατηγορίας. Αὐτά τά τελευταῖα ἔτη ἔχουμε αὐτά τά δύο μεγάλα ρεύματα: εἶναι οἱ Ἰουδαΐζουσες αἵρέσεις, ὅπως εἶναι ὁ Χιλιασμός, καί οἱ γνωστικῆς αἵρέσεις, ὅπως εἶναι ὁ Μασονισμός. Μάλιστα ὁ πα-

19. Βλ. Γαλ. 4, 3. Κολ. 2, 8.

τήρ τῶν γνωστικῶν αἵρέσεων, μέ τήν ἔννοια τῆς μείξεως τοῦ Χριστιανισμοῦ, θεωρεῖται ὁ Σίμων ὁ μάγος. Εἶναι ἐκεῖνος πού ὁ ἀπόστολος Πέτρος τόν ἀπεκάλεσε τοῦ Διαβόλου ἄνθρωπο! τόν ἀπεκάλεσε ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἐχθρόν τῆς ἀληθείας! καί τοῦ εἶπε νά μετανοήση, γιατί ἀλλιώτικα δέν θά εἶχε καμμία μερίδα μέσα στή ζωή, στήν ἀληθινή ζωή.²⁰ Ναί, ὁ Σίμων ὁ μάγος θεωρεῖται ὁ πάτρων ὄλων αὐτῶν τῶν γνωστικῶν αἵρέσεων, πού ἀνακατεύουν καί τόν Χριστιανισμόν.

Οἱ ἐνδογενεῖς αἵρέσεις

Μετά ἀπό αὐτούς ἔχομε τούς αἵρετικούς ἐκείνους οἱ ὅποιοι εἶναι ἐνδογενεῖς· δέν παίρνουν ξένα στοιχεῖα, δέν παίρνουν δηλαδή οὔτε Ἰουδαϊσμόν οὔτε γνωστικές αἵρέσεις, τούλάχιστον ἐμφανῶς –διότι στήν πραγματικότητα παίρνουν, ὅπως θά δοῦμε στή συνέχεια. Οἱ αἵρετικοί αὐτοί ἐμφανίζονται κυρίως ἀπό τόν 3ον αἰῶνα μ.Χ., ἐνῶ οἱ ἄλλοι αἵρετικοί ἐμφανίσθηκαν ταυτοχρόνως μέ τό κήρυγμα τῶν Ἀποστόλων. Ποιοί εἶναι τώρα αὐτοί; Εἶναι οἱ λεγόμενοι Ἀντιτριαδισταί: εἶναι οἱ Μοναρχιανοί, εἶναι οἱ Σαβελιανοί, οἱ Ἀρειανοί, οἱ Πνευματομάχοι,... Κατόπιν, ἀπό τάς Χριστολογικές αἵρέσεις: εἶναι οἱ Ἀπολλυναρισταί, εἶναι οἱ Νεστοριανοί, οἱ Μονοφυσῖται, οἱ Μονοθεῖται,... καί οὕτω καθ' ἑξῆς.

Τί εἶναι αὐτές ὅλες οἱ αἵρέσεις;

Σᾶς εἶπα βεβαίως ὅτι δέν ἔχουν στοιχεῖα πού νά

20. Βλ. Πράξ. 8, 9-24.

μοιάζει ότι τά παίρνουν απ' έξω· έχουν όμως. Τί είναι αυτά πού έχουν; 'Επί παραδείγματι, λέγει ο αίρετικός ο Αντιτριαδιστής –ποιός είναι αυτός; αυτός δηλαδή πού δέν δέχεται ότι ο Θεός είναι Τριαδικός– λέγει στηριζόμενος στον Άριστοτέλη: «'Εάν έχω τρεις υποστάσεις, τότε έχω τρεις ουσίες.» –δέν θά σᾶς κουράσω· μόνο μιά φράσι θά πῶ καί θά τελειώσω. «'Εάν έχω τρεις υποστάσεις, τρία πρόσωπα, τότε έχω τρεις ουσίες. 'Όπως όταν έχω τρεις ανθρώπους, τρία πρόσωπα, έχω τρεις ουσίες· ο καθένας έχει τή δική του τήν ουσία. Δέν μπορῶ λοιπόν νά καταλάβω πῶς εἶναι δυνατόν νά έχω μία ουσία, καί νά έχω τρεις υποστάσεις, τρία πρόσωπα. Συμπέρασμα: Δέν πρέπει λοιπόν ο Θεός νά εἶναι τριαδικός· πρέπει συνεπῶς νά εἶναι ἕνα πρόσωπο.». Γιά νά δικαιολογήσουν ὅμως τά τρία πρόσωπα, τότε πλάθουν ὅ,τι θέλει, ἀγαπητοί μου, τό ἀρρωστημένο τους μυαλό! 'Όπως, ἐπί παραδείγματι, οἱ Μοναρχιανοί, οἱ ὁποῖοι λέγουν ότι στήν Παλαιά Διαθήκη ο Θεός ἐμφανίζεται ὡς Πατήρ, στήν Καινή ἐμφανίζεται ὡς Υἱός καί εἰς τήν Ἐκκλησία ἐμφανίζεται ὡς Πνεῦμα Ἅγιον! ὅτι εἶναι ἕνα μόνο πρόσωπο, ἀλλά ἀλλάζει ρόλον. Ἀλλάζει ρόλον! Καί ἄλλα πολλά βλάσφημα καί φοβερά.

Στό βάθος ξέρετε ἀπό ποῦ ξεκινάει ἡ ὅλη αὐτή ἱστορία; ξεκινάει ἀπό τόν Ὁρθολογισμόν, ἀπό τήν Φιλοσοφία. Γι' αὐτό σᾶς εἶπα ὅτι μοιάζει νά εἶναι ἐνδογενεῖς αὐτές οἱ αἱρέσεις, ἀλλ' ὅμως παίρνουν καί απ' ἔξω στοιχεῖα.

Ὁ Μωαμεθανισμός

Ἡ ἀκόμα ὁ Μωαμεθανισμός παρακαλῶ· γιατί ἀρνεῖται τόν Τριαδικόν Θεόν; Διότι στήν πραγματικότητα στηρίζεται στόν Ἰουδαϊσμόν. Ἀπό τρία πράγματα συνίσταται ὁ Μωαμεθανισμός: ἀπό τόν Ἰουδαϊσμόν, ἀπό τόν Χριστιανισμόν καί ἀπό τās τοπικές εἰδωλολατρικές παραδόσεις τῶν Ἀράβων. Τά ἔκανε μείγμα αὐτά ὁ Μωάμεθ καί παρουσίασε τόν Μωαμεθανισμόν. Ποιό εἶναι ὅμως τό ἐπικρατέστερο στοιχεῖο ἀπό αὐτά τά τρία; Δέν εἶναι τό χριστιανικό στοιχεῖο· εἶναι τό ἰουδαϊκό στοιχεῖο. Γιατί; Διότι ἐκεῖ δέν δέχεται Θεόν Τριαδικόν· ὅπως καί οἱ Ἰουδαῖοι δέν δέχονται μέχρι σήμερα Τριαδικόν Θεόν. Καί συνεπῶς βλέπομε ὅτι ἀμέσως μπαίνει ὁ Ὁρθολογισμός.

Ὁ Μονοφυσιτισμός

Ἐνα ἄλλο παράδειγμα θά σᾶς πῶ. Ὁ Μονοφυσιτισμός παρακαλῶ, ὁ ὁποῖος οὐδέποτε ἐξέλειπε, ἀλλά ὑπέβασκε πάντοτε μέσα στήν Ἐκκλησία, δέν μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι στάθηκε μιᾶς ἐποχῆς αἵρεσις. Ἄρχισε μέ τούς Δοκίτας, τόν συναντοῦμε στόν Μονοφυσιτισμόν τοῦ 7ου αἰῶνος καί φθάνει μέχρι σήμερα παρακαλῶ. Πάντα θά ὑπάρχη ὁ Μονοφυσιτισμός καί θά ὑποβόσκη. Ἄλλοτε θά λένε ὅτι ὁ Χριστός ἔχει τήν θεία φύσι μόνο καί ἄλλοτε θά λένε ὅτι ἔχει τήν ἀνθρωπίνη φύσι· στήν πραγματικότητα δηλαδή θά δέχωνται τήν μία μόνο φύσι –ἐξ οὗ καί *Μονοφυσιτισμός*.

Ὁ Μονοφυσιτισμός ἐπίσης στάθηκε ἡ αἰτία –ἀπό τούς Μωαμεθανούς ξεκινάει τό πρᾶγμα– στάθηκε ἡ αἰτία νά χτυπηθῆ ἡ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ καί νά ξεσπάσῃ ἡ Εἰκονομαχία. Ἀπό τούς Μωαμεθανούς καί τούς Ἑβραίους ξεκίνησε τό πρᾶγμα. «Πῶς, λένε, εἰκονίζετε τόν Θεόν;... Εἰκονίζεται ὁ Θεός;!». Ναί, εἰκονίζεται, ἀπό τήν στιγμή πού γίνεται πλήρης καί τέλειος ἄνθρωπος. Ἄφου γίνεται τέλειος ἄνθρωπος, εἰκονίζεται. Ἐάν δέν ἐγένετο ἄνθρωπος, βεβαίως δέν θά εἰκονίζετο. Γι' αὐτό τόσο ὁ Ἰουδαϊσμός ὅσο καί ὁ Μωαμεθανισμός δέν εἰκονίζουν πουθενά τό θεῖον. Γιατί; γιατί ἀρνοῦνται τήν ἀνθρωπίνη φύσι τοῦ Χριστοῦ. Ἀπλούστατα. Βλέπετε πῶς ὑποβόσκουν αὐτά τά πράγματα.

Ἔτσι οἱ αἰρέσεις αὐτές οἱ λεγόμενες ἀντιπριαδικές, πού προσβάλλουν τό δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος, πού εἶναι θεμελιῶδες δόγμα αὐτό, ἀγαπητοί μου, στήν πραγματικότητα παίρνουν εἴτε ἀπό τόν Ἰουδαϊσμόν κάτι εἴτε ἀπό τήν Φιλοσοφία κάτι πάντως σκέπτονται φιλοσοφικά. Μ' αὐτές τίς αἰρέσεις, τίς ἀντιπριαδικές καί λοιπά, θά ἀσχοληθοῦμε λίγο πιό κάτω τήν ἐρχομένη φορά· γιατί ἔχομε καί μ' αὐτές νά παλαίψουμε –καί μέ πόσα πράγματα δέν ἔχομε νά παλαίψουμε...! Ἄς εἶναι.

«Βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ...»

Τό θέμα εἶναι ὅτι αὐτό τό φαινόμενο τῶν αἰρέσεων, ἀγαπητοί, ἤδη ὁ Κύριος τό ἐπισημαίνει καί μᾶς ἐφιστᾷ ἰδιαιτέρως τήν προσοχήν. Τί λέγει; «Βλέπετε»,

προσέχετε, «μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ», προσέξτε, λέγει, μή σᾶς πλανήσῃ κανεῖς! «πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες, ἐγὼ εἰμι ὁ Χριστός, καὶ πολλοὺς πλανήσουσι.»²¹.

Ὁ δὲ ἀπόστολος Πέτρος μᾶς λέγει στὴν δευτέρα του ἐπιστολὴ τὰ ἐξῆς: «Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεισάξουσιν αἵρέσεις ἀπωλείας», οἱ ὅποιοι, λέει, θὰ σᾶς βάλουν μέσα αἵρέσεις καταστροφῆς, «καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι», καὶ τὸν Χριστόν, πού μᾶς ἠγόρασε εἰς τὸν σταυρόν, Τὸν ἀρνοῦνται! Διότι λέγουν: «Ἐκεῖ; ἄ, δέν ἔπαθε, λένε, δέν ἔπαθε τίποτα ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, γιατί φαινομενικά ἔπαθε· κι αὐτό διότι δέν ἦταν κανονικός ἄνθρωπος, ἀλλ' ἦταν φαινομενικά ἄνθρωπος.» –αὐτό τό ἰσχυρίζοντο καὶ οἱ Δοκίται. «ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινήν ἀπώλειαν.». Βλέπετε τί λέγει ὁ ἀπόστολος Πέτρος; ὅτι γιά τὸν ἑαυτό τους προετοιμάζουν γρήγορη καταστροφή. Εἶδατε ὅτι ὁ αἰρετικός δέν σώζεται; Ὁ αἰρετικός δέν σώζεται!

«καὶ πολλοὶ ἐξακολουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀσελγείαις», θὰ πάνε ἀπὸ πίσω τους, θὰ τοὺς ἀκολουθήσουν, «δι' οὗς ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας βλασφημηθήσεται», διὰ τοὺς ὁποίους ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας θὰ βλασφημηθῇ.

«καὶ ἐν πλεονεξία πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπερεύσονται», θὰ σᾶς ἐκμεταλλευθοῦν μέ πλαστά λόγια, «οἷς τὸ κρῖμα ἔκπαλαι οὐκ ἀργεῖ», εἰς τοὺς ὁποίους

21. Ματθ. 24, 4-5. Λουκ. 13, 5-6.

δέν θ' ἀργήσῃ νά ἔλθῃ ἡ καταδίκη, «καί ἡ ἀπώλεια αὐτῶν οὐ νυστάζει.»²², καί ἡ καταστροφή τους δέν κοιμᾶται· θά ἔρθῃ γρήγορα.

Ὡστε λοιπόν, ἀγαπητοί μου, βλέπομε ὅτι ἔχομε δύο κατηγορίες αἰρέσεων: τίς γνωστικές καί τίς ἰουδαϊζουσες. Μποροῦμε εἰς αὐτές νά κατατάξωμε ὅ,τι ἐμφανίζεται εἰς τήν ἐποχήν μας, καί μέ τόν τρόπον αὐτόν τοῦ χαρακτηρισμοῦ θά ξέρωμε ποῦ κινούμεθα καί πῶς βαδίζομε.

Εἶναι θλιβερό οἱ Χριστιανοί μας νά φθάνουν νά λένε: «Καλά λόγια λέει καί ὁ Χιλιαστής· δέν λέει κακά λόγια. Καλά λόγια λέγει κι ὁ παρακάτω αἰρετικός καί ὁ παρακάτω κι ὁ παρακάτω. Καλά ἔργα κάνουν καί οἱ Μασόνοι.»! Μά, τά καλά ἔργα εἶναι, ἀγαπητοί μου;... Ἐκεῖ εἶναι τό θέμα;... Καλά ἔργα κάνουν καί οἱ εἰδωλολάτραι· ὅμως θά σωθοῦν; Δέν εἶναι τά καλά λόγια ἢ ἔργα ἐκεῖνα πού σώζουν· εἶναι πρωτίστως καί κυρίως ἡ ὀρθή Πίστις. Ἐάν δέν ἦτο ἡ ὀρθή Πίστις αὐτή πού σώζει, τότε γιατί οἱ ποταμοί αἵματος; τότε γιατί οἱ τόσοι Ὁμολογηταί καί Μάρτυρες; Γιατί τότε νά μή ρίξω καί μία φούχτα λιβάνι στό ἄγαλμα τοῦ Διδότος ἢ τοῦ καίσαρος, ἀφοῦ τά πράγματα δέν ἔχουν καί πολλή σημασία; Ἀλλά ἔχουν πολλή σημασία. Γι' αὐτό, ἀγαπητοί μου, μή λέμε ὅτι ὅλοι καλά πράγματα λένε.

Ἡ αἵρεσις, ὅπως λέγει ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος, εἶναι ἡ βοτάνη τοῦ Διαβόλου! Καί προφανῶς τό λέγει αὐτό ἐπειδή ἐμπνέεται ἀπό τήν παραβολή

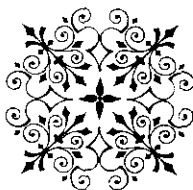
22. Β' Πέτρ. 2, 1-3.

τῶν ζιζανίων. Μή λοιπόν πηγαίνωμε νά βόσκωμε τήν βοτάνην τοῦ Διαβόλου, πού εἶναι ἡ αίρεσις.

Θά παρακαλέσω πάρα πολύ μήν ἀπουσιάσετε τήν ἐρχομένη φορά· ἔχομε πολύ σπουδαῖα πράγματα νά ποῦμε, ν' ἀνοίξουνε τά μάτια μας νά δοῦμε τί γίνεται δίπλα μας, στή γειτονιά μας τί γίνεται. Θά παρακαλέσω λοιπόν οὐδεῖς μήν λείψη. Φέρετε καί ἄλλους πιστούς ἀδελφούς, γιά νά γνωρίσουμε τί γίνεται, καί ἀπό τήν γνῶσι αὐτή νά φυλαχθοῦμε.

Θά συνεχίσουμε, πρῶτα ὁ Θεός, τήν ἐρχομένη Κυριακή.

Κυριακή, 20-5-1979

Ὅμιλία 2α

Ὁ Προτεσταντισμός

Τί εἶναι αἵρεσις

Ἔιχαμε ἀναφερθῆ τήν περασμένη φορά εἰς τό θέμα γενικά τῆς αἰρέσεως. Ἀλλά τίθεται τό ἐρώτημα: *Τί εἶναι αἵρεσις;*

Αἵρεσις εἶναι ἡ λογική ἐρμηνεία τοῦ δόγματος· δηλαδή εἶναι ἡ προσπάθεια τοῦ ἀνθρώπου νά κατανοήσῃ τό μυστήριον τοῦ Θεοῦ. Καί ὅταν προσπαθῆ ὁ ἄνθρωπος νά τό κατανοήσῃ, θέλει νά τό κατατάξῃ μέσα εἰς τά λογικά κατηγορήματα· δηλαδή θέλει νά λογικοποιήσῃ κάτι πού εἶναι πέρα ἀπό τήν λογική. Στήν προσπάθειά του ὅμως νά λογικοποιήσῃ, νά κάνῃ λογικό δηλαδή, ἐκεῖνο τό ὅποῖον δέν μπαίνει μέσα στά στενά ὄρια τῆς λογικῆς, κατ' ἀνάγκην θά ξεφύγῃ· κι ἀφοῦ θά ξεφύγῃ, αὐτό εἶναι *αἵρεσις*. Ὡστε λοιπόν *αἵρεσις* πάντοτε εἶναι ἡ λογικοποιήσις τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, τῆς ἀποκαλύψεως· ἐπειδή πάντα, ἐπιναλαμβάνω, ἡ ἀποκάλυψις εἶναι ὑπέρ λόγον, εἶναι πινό πάνω ἀπό τήν λογική.

Ὁ Θεός, ἐπί παραδείγματι, λέγει στόν Ἀβραάμ:

«Θά γεννήσης παιδί τώρα πού είσαι έκατό χρονῶν.». Ἐν ὁ Ἀβραάμ βάλῃ τήν λογική, θά πῆ: «Πῶς εἶναι δυνατόν αὐτό νά γίνῃ;». Καί ἀπό τή στιγμή πού θά βάλῃ τήν λογική, θά λογικοποιήσῃ δηλαδή αὐτό πού τοῦ ἀποκαλύπτεται, ἀμέσως θά τό ἀπορρίψῃ καί θά πῆ: «Δέν εἶναι δυνατόν· εἶμαι έκατό χρονῶν!». Ὅταν ὁμοίως πῆ «Ἐγώ μέν δέν τό καταλαβαίνω· ἀλλά, ἀφοῦ τό λέγει ὁ Θεός, τό πιστεύω ὅπως εἶναι, τό ἀφήνω λοιπόν ὅπως εἶναι.», ἀπό τήν στιγμή ἐκείνη καί πέρα μένει στήν ὀρθήν πίστιν. Ὅταν λοιπόν τό λογικοποιήσῃ, τότε θά τό ἀπορρίψῃ ἢ θά τό διαστρέψῃ, θά τό ἀλλάξῃ, θά τό τροποποιήσῃ· ἀπό τή στιγμή ἐκείνη εἶναι εἰς τόν χῶρο τῆς αἱρέσεως.

Διάβολος καί ἀνθρώπινος ἐγωϊσμός:
οἱ γεννήτορες τῆς αἱρέσεως

Ποίος γεννᾷ τήν αἵρεσι; Δυό πράγματα: ὁ Διάβολος καί ὁ ἐγωϊσμός τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ Διάβολος εἶναι ὁ σπορεύς τῶν ζιζανίων τῆς παραβολῆς τῶν ζιζανίων, πού ἐλέγαμε τήν περασμένη φορά. Ὅπως εἶπαμε, εἶναι ἡ μέθοδος του, ἡ μέθοδος τῆς νοθείας. Μετά τόν Σταυρόν καί τήν Ἀνάστασιν ὁ Διάβολος πλέον μετέρχεται τήν μέθοδον τῆς νοθείας, δηλαδή τῆς ἀποκλίσεως ἀπό τήν ἀλήθειαν, δηλαδή τήν αἵρεσιν.

Ὁ Διάβολος δέν ἀρνεῖται, ἀλλά τροποποιεῖ. Αὐτή εἶναι ἡ μέθοδος του ἡ συστηματική, πού σέ κάθε ἐποχή θά πάρῃ λεπτάς ἀποχρώσεις· ὥστόσο ὁμοίως βασικά πάντα θά μένῃ ἡ ἰδία μέθοδος, ἀπό τήν ἐποχή

τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως μέχρι καί σήμερα. Αὐτή ἡ μέθοδος τῆς νοθείας εἶναι ὁ καρπός αὐτοῦ τοῦ διαβολικοῦ φθόνου καί τῆς διαβολικῆς κακίας.

Ὁ ἀνθρώπινος ἐγωϊσμός ὁμοίως γεννᾷ τήν αἵρεσιν. Καί γεννᾶται ἡ αἵρεσις εἴτε ὑπό τήν μορφήν τῆς ὑπερηφανείας, ἐκ μέρους τοῦ ἀνθρώπου, εἴτε ὑπό τήν μορφήν τῆς ἐμμονῆς εἰς τόν διεφθαρμένον βίον. Τόσο τήν ὑπερηφάνεια, ὅσο καί τόν διεφθαρμένον βίον, ὁ Διάβολος τά ἐκμεταλλεύεται, τά καθιστᾷ ὄργανα εἰς τά χέρια του, καί ἔτσι, ἔχοντας ὄργανα τούς διεφθαρμένους καί τούς ὑπερηφάνους ἀνθρώπους, διαδίδει μίαν αἵρεσίν του.

Ὁ διεφθαρμένος βίος αἰτία αἵρέσεως

Διά τήν περίπτωσιν τοῦ διεφθαρμένου βίου. Λέγει ὁ Κύριος: «Ἐάν τις θέλη τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, δηλαδή τοῦ Θεοῦ, γνώσεται περὶ τῆς διδαχῆς, πότερον ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ λαλῶ.»¹ Ἐάν, λέγει, κάποιος θέλη νά κάνῃ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, νά τηρήσῃ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, νά ἀποφύγῃ τήν ἀμαρτία καί νά τηρήσῃ ὅλες τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ, τότε —προσέξτε παρακαλῶ νά δῆτε θαυμάσιον κριτήριον πού θέτει ὁ Κύριος, κριτήριον διακρίσεως— τότε αὐτομάτως θά παραδεχθῇ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ἀληθινός. Καί ὅταν δεχθῇ ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ἀληθινός, δηλαδή Θεάνθρωπος, τότε βεβαίως δέν κινδυνεύει νά πέσῃ σέ καμμίαν ἀπόκλισιν, σέ καμμίαν αἵρεσιν. Πότε; Ὅταν θά τηρήσῃ ἀπολύτως τό θέλημα

1. Ἰωάν. 7, 17.

του Θεοῦ, συνεπῶς ὅταν εἶναι ὁ ἀγνός καί ὁ καθαρὸς ἄνθρωπος.

Δέν ἔχει λόγους ἀποκλίσεως, ἀγαπητοί μου, ὁ ἀγνός καί καθαρὸς ἄνθρωπος· μόνον ὁ διεφθαρμένος ἄνθρωπος ἔχει λόγους νά τροποποιήσῃ τὰ δόγματα. Τί θά ἐνδιέφερε, ἐπί παραδείγματι, τόν ἀγαθόν ἄνθρωπον, τόν τηροῦντα τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ, ἐάν ὑπάρχη ἢ δέν ὑπάρχη Κόλασις; Δέν τόν ἐνδιαφέρει διότι σκέπτεται ὅτι δέν εἶναι *ἐργάτης τοῦ σκοταδιοῦ*, δέν εἶναι *ἐργάτης τῆς γενένης*, τῆς Κολάσεως, καί συνεπῶς δέν ἔχει λόγους ν' ἀρνηθῇ τήν Κόλασι. Ποιός εἶναι ἐκεῖνος πού θά ἀρνηθῇ τήν Κόλασιν; Ὁ διεφθαρμένος ἄνθρωπος. Γι' αὐτό βλέπετε ὅτι ὁ διεφθαρμένος ἄνθρωπος εἰσάγει αἵρεσιν· καί σου λέγει: «Καί ποιός τὰ εἶδε αὐτά... καί ποιός τὰ ξέρει... Δέν βαριέσαι... Μπᾶ! γιατί; ὁ Θεός πρέπει νά εἶναι πολύ ἀγαθός· τόσο, πού δέν θά πρέπει νά ὑπάρχη Κόλασις.» καί ἄλλα πολλά. Τά βγάζει μέ τό μυαλό του. Ὁλα αὐτά τὰ ὑπαγορεύει, ὅπως σᾶς εἶπα, ὁ διεφθαρμένος βίος.

Ἡ ὑπερηφάνεια αἰτία αἵρέσεως

Ἀλλά καί διά τήν ὑπερηφάνειαν. Λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος πρὸς τόν Τίτον: «*Αἵρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος καὶ ἀμαρτάνει ὡν αὐτοκατάκριτος.*»². Ὅταν λέγῃ ὁ Ἀπόστολος στήν ἐπιστολή του πρὸς τόν Τίτον «*Θά πῆς μία φορά, δυό*

2. Τίτ. 3, 10-11.

φορές σ' έναν αίρετικό νά αφήση τήν αίρεσί του. Μήν επιμείνης περισσότερο· αυτός ό άνθρωπος έχει διαστραφῆ.» τί έννοεῖ; ποῦ εἶναι τώρα τό θέμα; Εἶναι στήν ψυχῆν· εἶναι ἡ ὑπερηφάνεια. Καί ὅταν λέγη ό ἀπόστολος Παῦλος μία καί δύο φορές, ὄχι παραπάνω, έννοεῖ ὅτι ἡ ὑπερηφάνεια, ἐάν δέν εἶναι ἀθεράπευτον πάθος, τουλάχιστον εἶναι δυσθεράπευτον πάθος. Καί ἡ ὑπερηφάνεια τῶν ἀνθρώπων πολλάκις δημιουργεῖ τήν αίρεσιν· ἡ φιλοδοξία των δηλαδή, τό πῶς οἱ ἄνθρωποι, γιά νά φανοῦν ὅτι διακρίνονται ἀπό τούς ἄλλους, ἐπιζητοῦν μίαν δόξαν, ἔστω καί ἡροστράτειον.

Ξέρετε ποιά εἶναι ἡ ἡροστράτειος δόξα; Κάποιος ἄσημος ἄνθρωπος, ὄνόματι Ἡρόστρατος, τήν νύχτα πού ἐγεννᾶτο ό μέγας Ἀλέξανδρος, ἔβαζε φωτιά εἰς τόν ναόν τῆς Ἀρτέμιδος στήν Ἐφεσο, γιατί μέσα του ἐφλέγετο ἀπό τήν ἐπιθυμία νά μείνη τό ὄνομά του στήν Ἱστορία! Καί τότε μάλιστα, ὅταν τόν συνέλαβαν, θέλησαν νά μή γραφῆ τό ὄνομά του πουθενά, γιά νά μήν πραγματοποιηθῆ αὐτό τό ὁποῖον ἐζητοῦσε. Ἀλλά τελικά ἔμεινε τό ὄνομά του εἰς τήν Ἱστορίαν· ἔμεινε ὡς ἡροστράτειος δόξα· δηλαδή θέλησε νά δοξασθῆ μέ τό κακόν.

Βλέπετε ὅτι μέσα στόν ἄνθρωπο ὑπάρχει αὐτή ἡ τάσι νά θέλῃ νά δοξασθῆ, ἡ ὑπερηφάνεια, καί δέν τόν ἐνδιαφέρει ἄν εἰσάγῃ καί αίρεσιν! Καί γενικά ό ἄνθρωπος ό ὑπερήφανος θέλει νά μένη σ' ἐκεῖνο πού καταλαβαίνει, καί ὄχι σ' ἐκεῖνο τό ὁποῖον λέγει ό λόγος τοῦ Θεοῦ.

Ἡ αίρεσις διακρίνεται σέ τρεῖς τομεῖς

Δυνάμεθα, ἀγαπητοί μου, νά διακρίνωμε ἀκόμη τίς αίρέσεις, ὄχι μόνο περιοριζόμενοι εἰς τόν τομέα τῆς πίστεως, δηλαδή στόν δογματικό τομέα, ἀλλά καί ἐφ' ὀλοκλήρου τοῦ Εὐαγγελίου. Ἔτσι, ἂν θά θέλαμε νά δοῦμε γενικά τήν αίρεσι, θά μπορούσαμε νά εἰποῦμε ὅτι τήν διακρίνομε σέ τρεῖς μορφές.

Ἡ πρώτη μορφή εἶναι ἡ δογματική· ὅταν δηλαδή ἡ ἀπόκλισις, ἡ αίρεσις, ἀναφέρεται εἰς τό δόγμα, εἰς τήν ἀποκεκαλυμμένην ἀλήθειαν, ἡ ὁποία εἶναι ὑπέρ νοῦν. Ἀναφέρεται σέ ὅ,τι βεβαίως ὁ Θεός ἀποκαλύπτει· πρωτίστως καί κυρίως ὅμως, κυριώτατα θά ἔλεγα, ἀναφέρεται εἰς τό δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος καί εἰς τό δόγμα τό Χριστολογικόν, δηλαδή εἰς ὅ,τι ἀναφέρεται εἰς τόν Χριστόν· ἀλλά καί γενικά σέ κάθε δόγμα πού ἡ Ἁγία Γραφή, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ μᾶς ἀποκαλύπτει.

Δεύτερον· εἶναι ὁ τομεύς τῆς ἠθικῆς. Εἰς αὐτόν τόν τομέα ἀνήκουν ἀποκλίσεις ὡς πρός τόν ἠθικόν νόμον τοῦ Εὐαγγελίου. Ὅταν, ἐπί παραδείγματι, λέγη ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ «οὐ κλέψεις», καί λέγει ὁ ἄνθρωπος στόν ἑαυτόν του, ἀλλά τό λέγει καί ἔξω, «Δούλεψε νά φᾶς καί κλέψε νά ἴχης.», αὐτό εἶναι αίρεσις. Ὅταν λέγη ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ «οὐ πορνεύσεις», καί λέγουν οἱ ἄνθρωποι «Ἦ, ὁ ἄνθρωπος εἶναι πλασμένος νά ζῆ γενετήσια ἐκτός καί ἐντός τοῦ γάμου.», αὐτό εἶναι αίρεσις. Ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ὑποστηρίζουν δηλαδή γενετησίους σχέσεις πρό τοῦ γάμου εἶναι αίρετικοί ὡς πρός τόν ἠθικόν τομέα τοῦ Εὐαγγελίου.

Καί τρίτον εἶναι ὁ κοινωνικός τομεύς. Εἰς αὐτόν τόν τομέα, τόν κοινωνικόν, ἀνήκουν οἱ κοινωνικές ἀντιλήψεις τῶν διαφόρων κοινωνιολογικῶν συστημάτων περί κατανομῆς καί ἀπολαύσεως τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν. Ὅταν, ἐπί παραδείγματι, ἰσχυρίζονται οἱ ἄνθρωποι καί λέγουν «Ὁ Παράδεισος εἶναι ἐδῶ στή γῆ· δέν ὑπάρχει ἄλλος Παράδεισος. Ἡ, ἐπί τέλους, κι ἄν ὑπάρχη ἄλλος Παράδεισος, δέν μᾶς ἐνδιαφέρει. Ἐδῶ λοιπόν εἶναι ὁ Παράδεισος, μέ τήν ὑλιστική του μορφή· τί θά φᾶς, τί θά πιῆς, τί θά ἀπολαύσης.», αὐτό εἶναι αἵρεσις εἰς τόν κοινωνικόν τομέα.

Μή ξεχνᾶμε δέ –πολλάκις σᾶς τό ἔχω τονίσει αὐτό ἀναλύοντες τό Κατά Λουκᾶν εὐαγγέλιον, πού εἶναι κυρίως τό εὐαγγέλιον τῆς Βασιλείας τοῦ Χριστοῦ, καί πολλάκις μᾶς ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νά τό ἰδοῦμε– ὅτι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ δέν εἶναι πόσις καί βρῶσις³, καί ὅτι ὅλα τά κοινωνικά συστήματα κατὰ κανόνα, ὡς ἐπίγεια συστήματα, δέν ἀποβλέπουν παρά στό πῶς νά βελτιώσουν τήν ζωή τῶν ἀνθρώπων· καί συνεπῶς, εἴτε τό ἀντιλαμβάνονται εἴτε ὄχι, εἴτε συνειδητά εἴτε ἀσυνείδητα, θέλουν νά μεταφέρουν τόν Παράδεισον ἐπί τῆς γῆς.

Καί δέν ἐννοῶ βεβαίως ἐκεῖνο πού λέγει ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, «δικαιοσύνην μάθετε, οἱ ἐνοικοῦντες ἐπί τῆς γῆς»⁴. Ἄπαγε! Δέν ἐννοῶ αὐτό. Βεβαίως πρέπει νά ὑπάρχη μιᾶ δικαιοσύνη πάνω στή γῆ, καί νά μήν ὑπάρχη ἐκεῖνο πού λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος στούς

3. Βλ. Ρωμ. 14, 17.

4. Ἦσ. 26, 9.

Κορινθίους, «ὅς μὲν πεινᾶ, ὅς δὲ μεθύει»⁵, ὁ ἓνας ἀπὸ 'δῶ πεινάει, κι ὁ ἄλλος ἀπὸ 'κεῖ μεθάει. Κι ἐκεῖνος πού μεθάει εἶναι γιατί ἔχει ἐπάρκεια τροφίμων, γι' αὐτό καί μεθᾶ· ἐνῶ ἐτοῦτος ἀπὸ 'δῶ πεινᾶ, καί ὄχι μόνο δέν ἔχει τὴν ἐπάρκεια νά μεθύση, ἀλλὰ δέν ἔχει κᾶν νά χορτάση τό στομάχι του.

Δέν θά 'θελα ποτέ νά πῶ, ἀγαπητοί μου, νά ὑπάρχη αὐτή ἡ ἀνισότης· ὄχι· νά φυλάξη ὁ Θεός! ἀλλά ἡ ἰσότης νά ἀπορρέη ὅμως ἀπὸ τὴν ἀντίληψι πού θά εἶχαν οἱ ἄνθρωποι ὅτι μεταξύ των εἶναι ἀδελφοί καί εἶναι εἰκόνες τοῦ Θεοῦ. Δυστυχῶς ὅμως οἱ ἄνθρωποι τέτοια πράγματα δέν τὰ καταλαβαίνουν· δημιουργοῦν κοινωνικά συστήματα, τὰ ἐπιβάλλουν διά τῆς βίας, καί κατὰ κανόνα τὰ κοινωνικά αὐτά συστήματα δέν ἀποβλέπουν παρά μόνο στό νά μεταφέρουν τόν Παράδεισον ἐπὶ τῆς γῆς, καί μάλιστα στήν ὅσο μποροῦν περισσότερο καί περισσότερο ὑλιστικῆ του μορφή.

Ὅμοίως, εἰς τόν τομέα τόν κοινωνικόν, θά μπορούσαμε νά ποῦμε ὅτι μία αἴρεσις –γιατί δέν εἶναι φυσικά μόνον ὅτι ὁ Παράδεισος εἶναι ὑλικός· ἔ;- εἶναι καί οἱ φυλετικές διακρίσεις. Ὅταν, ἐπὶ παραδείγματι, λέγω ὅτι ὁ λευκός εἶναι ἀνώτερος τοῦ μαύρου, αὐτό δέν εἶναι παρά μία αἴρεσις. Διότι ὅταν λέγη ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ὅτι δέν ὑπάρχει Ἕλλην καί βάρβαρος καί Σκύθης ἢ μορφωμένος καί ἀμόρφωτος ἢ πολιτισμένος καί ἀπολίτιστος, «ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι Χριστός»⁶ καί ὅτι ὅλοι ἐξ ἑνός αἵματος ἐπλάσθημεν,

5. Α' Κορ. 11, 21.

6. Κολ. 3, 11. Πρβλ. Γαλ. 3, 28.

ὅπως λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, «ἐξ ἑνὸς αἵματος ὁ Θεὸς ἐπλασε πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων»⁷, τί σημαίνουν ὅλα αὐτά; Δέν σημαίνουν παρά ὅτι ἐκεῖνος πού λέγει ὅτι ὑπάρχουν διακρίσεις ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους, αὐτός εἶναι αἰρετικός ὡς πρὸς τό Εὐαγγέλιο στόν τομέα τόν κοινωνικό.

Σᾶς τά λέγω λίγο γρήγορα, γιατί κι ἄλλοτε τά εἴχαμε πεῖ αὐτά, καί θέλω νά προχωρήσω σέ ἄλλα πολὺ σπουδαιότερα θέματα, σέ ἄλλα σημεῖα.

Τά ὄπλα τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τῶν αἱρέσεων

Εἰς ὅλην αὐτήν τήν κατάστασιν, ἔναντι δηλαδή τῶν αἱρέσεων, ἡ Ἐκκλησία τί μέτρα ἔχει λάβει; Κυρίως ἡ Ἐκκλησία ἀντέταξε, ἀγαπητοί μου, τρία ὄπλα: τό πρῶτον εἶναι τό Ἐπισκοπικόν ἀξίωμα, τό δεύτερον εἶναι ὁ Κανὼν τῆς Καινῆς Διαθήκης καί τό τρίτον εἶναι ὁ Κανὼν τῆς Πίστεως ἢ τῆς Ἀληθείας, ἢ τό Σύμβολον τῆς Πίστεως ὅπως λέγεται.

Μέ τό πρῶτο, τό Ἐπισκοπικόν ἀξίωμα, ἡ Ἐκκλησία προσπαθεῖ νά ἀποδείξει ἀνά πᾶσα στιγμή τήν ἀκατάπαυστον διαδοχὴν τῆς Ἱερωσύνης, λέγοντας ὅτι ὁ σημερινός ἐπίσκοπος εἶναι χειροτονημένος ἀπό τόν προηγούμενον ἐπίσκοπον, ὁ προηγούμενος ἀπό τόν πιό προηγούμενον καί οὕτω καθ' ἑξῆς. Φθάνομε ἔτσι, μέ καταλόγους πού πάντοτε ἡ Ἐκκλησία διατηροῦσε εἰς τά ἀρχεῖα της, εἰς τόν ἑκασταχοῦ παρόντα ἐπίσκοπον. Κυρίως ἔχουν διασωθῆ τά ἀρχεῖα: Ρώμης, Ἀντιοχείας, Κωνσταντινουπόλεως, Ἱεροσολύ-

7. Πράξ. 17, 26.

μων, Αλεξανδρείας, τῶν μεγάλων αὐτῶν Πατριαρχείων. Ἔτσι, μέ τούς καταλόγους αὐτούς, ἀποδεικνύεται ἡ Ἀποστολική διαδοχή.

Ἐπί παραδείγματι, ὅταν φθάσωμε διερευνῶντας τούς καταλόγους εἰς τόν ἅγιον Πολύκαρπον, ἐρωτοῦμε: «*Ποῖός χειροτόνησε τόν ἅγιον Πολύκαρπον, ἐπίσκοπον Σμύρνης;*». Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Εὐαγγελιστής. Τώρα: «*Ποῖός ἔστειλε τόν ἅγιο Ἰωάννη τόν Εὐαγγελιστή;*». Ὁ Κύριος ὁ ἴδιος. Συνεπῶς ἔχομε ἄμεσον κατά διαδοχὴν ἐξάρτησιν ἀπό τόν Κύριον. Γι' αὐτό καί ἡ Ἐκκλησία λέγεται *Μία, Ἁγία, Καθολική καί Ἀποστολική*· διότι ἀντλοῦμε τήν Ἱερωσύνη μας ἀπό τούς Ἀποστόλους, οἱ ὅποιοι ἀντλοῦν τήν Ἱερωσύνη τους ἀπό τόν Κύριο.

Ἐρχόμεθα λοιπόν καί λέμε τώρα εἰς τόν αἰρετικόν, ἐπί παραδείγματι εἰς τόν Χιλιαστήν: «*Ποῦ εἶναι ἡ Ἱερωσύνη σας;*». Δέν ἔχουν τίποτα. Ἐχουν Ἱερωσύνη;... Αὐτοί λέγουν καί ἰσχυρίζονται ὅτι κρατάει ἡ σκούφια τους ἀπό τήν ἐποχὴ τοῦ Χριστοῦ καί τῶν Ἀποστόλων... ὅτι αὐτοί κατενόησαν καί κατάλαβαν πολὺ καλά τό Εὐαγγέλιο...! Πολύ καλά! Τούς λέμε: «*Ποῦ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι στάθηκαν οἱ πρόγονοί σας τρόπον τινά, οἱ πνευματικοί σας πρόγονοι μέσα στήν Ἱστορία, γιά νά σᾶς παραδώσουν ἐκεῖνο τό ὁποῖον λέτε ὅτι κατέχετε ὡς ἀληθές; Ποῦ εἶναι; Ἡ Ἱστορία σας ἀρχίζει στά 1875. Δέν ἔχετε καμμία διαδοχή. Λοιπόν —ἡ λυδία λίθος: τό Ἐπισκοπικόν ἀξιῶμα— εἴσθε αἰρετικοί! Ἄνευ ἄλλης συζητήσεως. Εἴσθε αἰρετικοί! Ἀπορρίπτεσθε.»*

Πηγαίνομε εἰς τό δεύτερο ὄπλον τῆς Ἐκκλησίας:

εἶναι ὁ Κανὼν τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ὅπως θὰ ξέρετε, μέ τόν Κανόνα τῆς Καινῆς Διαθήκης ἡ Ἐκκλησία ἐπολέμησε τὰ λεγόμενα *ψευδεπίγραφα* ἢ νόθα βιβλία. Ἦταν ἐκεῖνα τὰ βιβλία –εὐαγγέλια ἢ ἐπιστολές– πού τὰ ἔγραφαν αἰρετικοὶ ἄνθρωποι, γιά νά ὑποστηρίξουν αἰρετικές θέσεις. Ἡ Ἐκκλησία μαζεύει τὰ δικὰ της τὰ βιβλία, τὰ μαντρώνει, τὰ στοιχοῖ, τὰ βάζει τρόπον τινά στήν σειρά, καί δημιουργεῖ τόν λεγόμενον Κανόνα τῆς Καινῆς Διαθήκης· καί λέγει: «*Τὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης εἶναι εἴκοσι ἐπτὰ· οὔτε ἓνα παραπάνω, οὔτε ἓνα παρακάτω. Ἐάν τώρα ἐσύ μοῦ προσάγῃς καί μοῦ λέγῃς ἐπιχειρήματα ἀπό βιβλία τὰ ὁποῖα εἶναι ἔξω ἀπό τὰ βιβλία τὰ εἴκοσι ἐπτὰ τῆς Καινῆς Διαθήκης, σοῦ λέγω: Αὐτά δέν ἔχουν καμμίαν ἰσχύν. Δέν τὰ ἀποδέχομαι· εἶναι αἰρετικά.*».

Καί τέλος εἶναι τό Σύμβολον τῆς Πίστεως ἢ τό Σύμβολον τῆς Ἀληθείας, ἡ ὁ Κανὼν τῆς Πίστεως ὅπως ἀλλιῶς ὀνομάζεται –ἔχει ὅλες αὐτές τίς ὀνομασίες–, πού μέ αὐτό ἡ Ἐκκλησία καθώρισε λεπτομερῶς καί σαφῶς δογματικές θέσεις καί ἀληθείας.

Ἐπί παραδείγματι, ὅταν προσεβλήθη τό δόγμα τῆς Ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ὅτι ὁ Χριστός εἶναι Θεάνθρωπος, πού προσεβλήθη ἀπό τόν Ἄρειον, ἡ Ἐκκλησία ἐν Συνόδῳ καί ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καθώρισε καί εἶπε ὅτι ὁ Υἱός εἶναι ὁμοούσιος μέ τόν Πατέρα. Αὐτό τό εἶπε σέ μιά διατύπωσι: «*Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, πατέρα, παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καί γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καί ἀοράτων. Καί εἰς ἓνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα...*, πού εἶναι

όμοούσιος με τόν Πατέρα...» και λοιπά και λοιπά.

Ἐδῶ βλέπομε ὅτι καθορίζει ἡ Ἐκκλησία μέ σαφήνεια θέσεις δογματικές, θέσεις ἀληθείας τῆς Καινῆς Διαθήκης, τῆς Ἀγίας Γραφῆς, πού προσεβλήθησαν ἀπό τούς αἰρετικούς. Καί ἔτσι σοῦ λέγει: «Πές τό Σύμβολον τῆς Πίστεως, νά δῶ ἄν εἶσαι αἰρετικός ἢ δέν εἶσαι. Ἐάν δέν πιστεύῃς ὅτι ὁ Χριστός εἶναι Θεός, τότε βεβαίως δέν θά πῆς τό Σύμβολον τῆς Πίστεως.».

Καί, γιά παράδειγμα, σᾶς λέγω· πῆτε σ' ἕναν Χιλιαστή νά σᾶς πῆ τό Σύμβολον τῆς Πίστεως. Δέν θά σᾶς τό πῆ, γιατί δέν τό πιστεύει. Δέν πιστεύει δηλαδή ὅτι ὁ Χριστός εἶναι Υἱός τοῦ Θεοῦ καί εἶναι ὁμοούσιος· πιστεύει ὅτι εἶναι κτίσμα ὁ Χριστός. Ἀμέσως λοιπόν ἔχετε τήν *λυδία λίθο*.

Γιά νά καταλάβετε, αὐτό τό κριτήριον δέν εἶναι ἄλλο τί παρά ὅ,τι ἀκριβῶς στούς χρυσοχόους μία πέτρα πού λέγεται *λυδία λίθος*. Ὅταν τοῦ πᾶτε ἐσεῖς τοῦ χρυσοχόου ἕνα χρυσοῦν κόσμημα νά τοῦ τό πωλήσετε καί τοῦ λέτε ὅτι εἶναι εἴκοσι τεσσάρων καρατίων, δέν πείθεται ἐκεῖνος ἄν εἶναι εἴκοσι τεσσάρων ἢ εἴκοσι ἢ δεκαοκτώ· δέν πείθεται· παίρνει τό κόσμημά σας, τό τρίβει ἐπάνω σ' αὐτή τήν πέτρα, βάζει ἕνα ὀξύ καί βλέπει: σκούριασε; σκοτείνιασε; ἢ ὄχι; Ἐάν σκοτείνιασε, κι ἀπό τόν βαθμόν σκοτεινιάσματος, κρίνει πόσο χαλκόν ἔχει μέσα ἢ μπροῦντζο, πόσο κασσίτερο ἢ δέν ξέρω τί ἄλλο μπορεῖ νά ἔχη· καί σοῦ λέγει: «Δέν εἶναι εἴκοσι τεσσάρων καρατίων· εἶναι τόσο.» Ἐ, λοιπόν, ἡ *λυδία λίθος* γιά νά κρίνωμε αὐτά πού λέγουν οἱ αἰρετικοί εἶναι τό Σύμβολον τῆς Πί-

στεως.

Φυσικά τό Σύμβολον τῆς Πίστεως, ὅπως εἶναι τό γνωστό μας τό τῆς Νικαίας –αὐτό εἶναι τό παραδεδομένον· ἔχομε καί κάποια ἄλλα, ἀρχαιότερα, ἀλλά αὐτό μᾶς εἶναι παραδεδομένον–, ἔχει δώδεκα θέσεις. Φυσικά δέν περιέχει ὅλας τάς δογματικές θέσεις τοῦ Εὐαγγελίου· ὄχι· ἀλλά μόνον ἐκεῖνες τίς θέσεις πού προσεβλήθησαν μέσα εἰς τούς αἰῶνας ἀπό τούς αἰρετικούς. Καί εἶναι βεβαίως οἱ κυριώτερες θέσεις: ὅπως εἶναι τό δόγμα περί Θεοῦ, περί Ἁγίας Τριάδος· εἰδικώτερα περί Υἱοῦ, περί Ἁγίου Πνεύματος, περί Πατρός· μετά περί τοῦ Θανάτου τοῦ Χριστοῦ, ἐννοεῖται περί τοῦ ἔργου τῆς Σωτηρίας, περί τοῦ Θανάτου καί τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ· ἐν συνεχείᾳ περί τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, περί Ἐκκλησίας καί περί αἰωνίου ζωῆς. Ἐν γενικῷ διαγράμματι κλείει ὁλόκληρο τό περιεχόμενον τῆς Πίστεως.

Μέ αὐτά τά τρία, τά ὅποια εἶναι ὄπλα πανάρχαια τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀγαπητοί μου, ἡ Ἐκκλησία πολεμᾷ τούς αἰρετικούς.

Ἡ ἐπάρκεια τῶν ὄπλων τῆς Ἐκκλησίας

Ἀλλά διερωτᾶται κανείς: *Σήμερα, στήν ἐποχή μας, τά ὄπλα αὐτά τῆς Ἐκκλησίας ἰσχύουν διά νά ἀντιμετωπισθοῦν οἱ αἵρέσεις;*

Ὅταν λέμε νά ἀντιμετωπισθοῦν, ὄχι νά μή γίνουν οἱ ἄνθρωποι αἰρετικοί, ἀλλά νά τούς ἀποδείξωμε ὅτι αὐτό πού δέχονται εἶναι αἵρεσις. «Δέν μπορεῖς νά μοῦ λές, κύριε Χιλιαστά, ὅτι εἶσαι Ὁρθόδοξος. Δέν

μπορείς νά μου λές, κύριε Προτεστάντα, ότι είσαι Ὁρθόδοξος. Μπορείς νά είσαι ὅ,τι θές νά είσαι, μπορείς νά κάνης ὅ,τι θές νά κάνης, ἕτερον ἐκάτερον· δέν δύνασαι ὅμως νά λές ὅτι είσαι Ὁρθόδοξος καί νά προσεταιρίζεσαι τήν Ἐκκλησίαν.» Αὐτό ἐννοῶ ὅταν λέω μέ τά ὄπλα πού ἔχει ἡ Ἐκκλησία· νά ἀποδεικνύη στά παιδιά της ὅτι ἐκείνη, ἡ ἄλλη διδασκαλία, εἶναι ἕτεροδιδασκαλία, εἶναι ἀλλοτριοδιδασκαλία. Δέν εἶναι δική της· εἶναι ξένη. Ἀντελήφθητε; Μ' αὐτήν τήν ἔννοιαν. Ὅχι βεβαίως νά πᾶμε νά τούς πιάσουμε καί νά τούς ποῦμε «Ἐλᾶτε ἐδῶ· τί κάνετε ἐκεῖ;». Ὅχι μ' αὐτήν τήν ἔννοιαν· γιατί ὁ καθένας δύναται νά πιστεύη καί νά λήη καί νά κάνη ὅ,τι θέλει.

Ἀλλά σήμερα ὅμως ἡ Ἐκκλησία, μέ τά τρία αὐτά πού ἀντιτάσσει, δύναται πράγματι νά χαρακτηρίσῃ τούς αἰρετικούς;

Τά ὄπλα αὐτά ἰσχύουν, ἀγαπητοί μου, καί θά ἰσχύουν πάντοτε· ὅμως δέν εἶναι πολύ ἐπαρκῆ, καί θά σᾶς ἐξηγήσω γιατί.

Κατ' ἀρχάς εἰς τόν Χιλιασμόν· δυνάμεθα νά ἀντιτάξωμε, ὅπως σᾶς εἶπα, τό Ἐπισκοπικόν ἀξίωμα καί τόν Κανόνα τῆς Ἀληθείας. Θά τούς ποῦμε: «Ποῦ εἶναι ἡ Ἀποστολική σας διαδοχή; Ἔχετε;». Δέν ἔχουν. «Πές μας τό Σύμβολον τῆς Πίστεως.» θά ποῦμε σ' ἔναντι Χιλιαστή. Δέν θά μᾶς τό πῆ. Ἀλλά ὁ Κανών τῆς Καινῆς Διαθήκης ἤδη διά τούς Χιλιαστάς, ὅπως δυστυχῶς καί γιά ὅλους τούς αἰρετικούς τῆς ἐποχῆς μας, εἶναι ἀποδεκτός· δηλαδή ὁ Χιλιαστής ἔχει τά εἴκοσι ἑπτὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης. Δέν ἔχει ἐκεῖνα τά πολλά ἄλλα βιβλία πού εἶχαν κάποτε αἰρετικοί,

ὅπως ἦσαν οἱ Γνωστικοί, ἔξω ἀπό τόν Κανόνα τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ὅλοι σήμερα οἱ αἵρετικοί ἔχουν τά εἴκοσι ἐπτὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης· καί ἔτσι, τρόπον τινά, σάν νά ἀχρηστεύεται τό ὄπλον αὐτό τῆς Ἐκκλησίας, σάν νά ἀκίνητοποιηται. Ἀλλά κά-
νουν κάτι ἄλλο· δέχονται μέν τόν Κανόνα, νοθεύουν ὅμως τό περιεχόμενο τῶν βιβλίων τῆς Καινῆς Διαθή-
κης· τά ἐρμηνεύουν διαφοροτρόπως. Θά τό δοῦμε στήν συνέχεια.

Σέ ομάδες Προτεσταντικές οἱ ὁποῖες εἶναι Τριαδικές, πού πιστεύουν δηλαδή στό δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος –διότι ἔχομε καί Ἀντιτριαδικάς ομάδας Προτεσταντικές! θά τό ἰδοῦμε κι αὐτό ἀργότερα–, ἐκεῖ μπορούμε νά ἀντιτάξωμε τό Ἐπισκοπικόν ἀξίωμα.

Θά μᾶς τό πῆ ὁ Προτεστάντης τό Σύμβολον τῆς Πίστεως· δέν θά δυσκολευτῆ. Θά μᾶς τό πῆ· ἂν καί δέχονται καί αὐτοί κατά κάποιον τρόπο τό *φιλιόκβε* (*Filioque*), πού ἔχουν οἱ Ρωμαιοκαθολικοί, τό «καί ἐκ τοῦ Υἱοῦ» –αὐτό εἶναι τό *φιλιόκβε*. Θά μᾶς πῆ ὅμως τό Σύμβολον τῆς Πίστεως· δέν θά δυσκολευθῆ. Ἔχει καί τόν Κανόνα τῆς Καινῆς Διαθήκης, καί τά εἴκοσι ἐπτὰ βιβλία. Ἀλλά τόν ἐλέγχουμε –πού;– στό θέμα τῆς Ἀποστολικῆς διαδοχῆς. Οἱ Προτεστάνται δέν δέχονται τήν Ἱερωσύνη· δέν ἔχουν Ἀποστολική διαδοχή. Δηλαδή δέν εἶναι ἀπαραίτητο κάποιος ὅπως δήποτε καί τά τρία νά μὴν ἔχη· ἔστω καί ἓνα νά μὴν ἔχη ἀπό τά τρία, χαρακτηρίζεται αἵρετικός.

Ἡ Οὐνία

Ἀλλά ἔχομε ὅμως καί κάποιες ομάδες αἵρετι-

κῶν, ὅπως εἶναι ἡ Οὐνία τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν. Οὐνία θά πῆ *ένωπικότης*. Εἶναι λατινική λέξις καί σημαίνει τήν προσπάθεια αὐτῶν νά δημιουργήσουν προσέγκυσι τῶν Ὁρθοδόξων εἰς τούς Ρωμαιοκαθολικούς, ἀφοῦ αὐτοί καθ' ὅλα θά φαίνωνται Ὁρθόδοξοι.

Ἐπί παραδείγματι: Οἱ ἱερεῖς των φοροῦν ράσα ὅπως καί ἡμεῖς. Ἔχουν Τυπικόν εἰς τήν Ἐκκλησίαν ὅπως καί ἡμεῖς, τίς Κυριακές καί τίς καθημερινές. Ἔχουνε τά βιβλία τῆς Ἐκκλησίας τά γνωστά: τό Τριώδιο, τήν Παρακλητική, τό Πεντηκοστάριο, τό Ὁρολόγιον,... Ὅλα κανονικά. Τίς Κυριακές, μέ τίς εὐαγγελικές περικοπές, ὅπως τίς ἔχομε κι ἐμεῖς. Ὁ Ὁρθρος, ὁ Ἐσπερινός, ξέρω ἄγῳ, ὅλα αὐτά, ἡ Λειτουργία κανονική, τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου, σέ ναούς βυζαντινούς,... Ὅλα κανονικά. Σ' ἓνα σημεῖο μόνο διαφέρουν: μνημονεύουν τόν πάπα! Μόνο σ' ἓνα σημεῖο.

Ἡ μέθοδος τοῦ *δουρείου ἵππου*

Μπαίνεις κι ἐσύ μέσα στήν Ἐκκλησίαν τους. Βλέπεις ὁ παπάς μέ τά ἄμφιά του κανονικά. Βλέπεις ὁ βυζαντινός ναός ὠραῖος. Βλέπεις τά ψαλτήρια ἐκεῖ πέρα μέ τούς ψάλτες, βυζαντινός χορός ὠραῖος,... ὅλο τό Τυπικό τῆς Ἐκκλησίας. Ἀκοῦς τό προβλεπόμενο εὐαγγέλιον, πού εἶναι στό ἡμερολόγιον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἐπί παραδείγματι, ὅτι σήμερον εἶναι τοῦ *Παραλύτου*, τό ἀκοῦς κι ἐσύ μέσα εἰς τόν οὐνιτικόν αὐτόν ναόν ὅτι εἶναι τοῦ *Παραλύτου* τό εὐαγγέλιον. Καί λές: «*Αὐτοί εἶναι Ὁρθόδοξοι!*». Δέν ὑπάρχει πουθενά καμμία διαφορά, πλήν τῆς μνημονεύσε-

ως τοῦ πάπα.

Καί λέμε τώρα: *Ἐδῶ περί τίνος πρόκειται;*

Πρόκειται περί *δουρείου ἵππου!* Εἶναι αὐτή ἡ μεγάλη πληγή. Αἰῶνες, παρακαλῶ! αἰῶνες δρᾶ ἡ Οὐνία! Ἡ Οὐνία δρᾶ ἀπό τόν καιρό πού ἔγινε τό σχίσμα! Περίπου ὀκτώ αἰῶνες δρᾶ ἡ Οὐνία εἰς βάρος τῆς Ἀνατολῆς ἐκ μέρους τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν!

Ἔχομε ὅμως καί κάποιες ομάδες Προτεσταντῶν, πού καί αὐτές δροῦν κατά τόν τρόπον τῆς Οὐνίας τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν, ὡς *δούρειος ἵππος* καί αὐτοί. Τά πάντα ἀποδέχονται. Τά πάντα ἀποδέχονται! καί τόν ἐπίσκοπον καί τόν πρεσβύτερον καί τήν θεία Κοινωνία καί τόν ἐκκλησιασμό καί τά πάντα!... ἀλλά εἶναι *δούρειος ἵππος*.

Ἀντιμετώπισις αὐτῶν τῶν αἱρέσεων

Θά λέγαμε: *Σ' αὐτές τίς περιπτώσεις ποιό θά ἦταν τό μέτρον ἀντιλήψεως καί ἀντιμετωπίσεως αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων;*

Βέβαια εἶναι δύσκολο· ὄχι ὅμως καί πάρα πολύ δύσκολο. Γιά 'κείνους οἱ ὁποῖοι μποροῦν νά ἔχουν μίαν γνῶσιν, δέν εἶναι δύσκολο πρᾶγμα· φαίνεται ἀπό πολύ μακρῶν. Φαίνεται, ἀγαπητοί μου, ἀπό πάρα πολύ μακρῶν.

Πέστε μου σᾶς παρακαλῶ· μία χρυσῆ λίρα, ἅμα τήν δώσουμε σ' ἕναν ἄνθρωπο ἀπλοϊκόν, θά μπορῆ νά κρίνῃ ἂν αὐτή εἶναι σκάρτη ἢ ὄχι; ἅμα ὅμως τήν πᾶτε στόν σαραφή, ἐκεῖ στόν ἀργυραμοιβό, ἀμέσως θά τήν 'δῇ καί θά σοῦ πῇ ἂν εἶναι ἐντάξει ἢ δέν εἶναι

έντάξει· ξέρει. Ἔτσι λοιπόν κι ἐδῶ· μερικοί ξέρουν, μποροῦν νά διακρίνουν· οἱ πολλοί δέν μποροῦν νά διακρίνουν, καί σοῦ λένε: «*Αὐτά ὅλα εἶναι πολύ έντάξει.*»! Τό λένε γιατί δέν ξέρουν νά διακρίνουν· διότι αὐτός κρύπτεται, καί κρυπτόμενος κάνει τή δουλειά του.

Ὅπως θά δοῦμε καί στήν ἱστορία τοῦ Προτεσταντισμοῦ στήν Ἑλλάδα, ἦταν έντελῶς-έντελῶς παρακαλῶ ὑποκριτική ἢ τακτική τους, ἀληθινός δούρειος ἵππος. Νομίζω ὅτι τότε μόνον θά μποροῦσαν νά δώσουνε δείγματα εἰλικρινείας, ἐάν διέλυαν κάθε ἐκδήλωσί τους. Τί; ξεχωριστές μελέτες Ἀγίας Γραφῆς πού μπορεῖ νά κάνουν, ξεχωριστές λατρεῖες πού μπορεῖ νά κάνουν καί λοιπά. Μόνον τότε θά μπορούσαμε νά ποῦμε ὅτι τούς ἀποδεχόμεθα πῶς εἶναι εἰλικρινεῖς· χωρίς νά παύση ὅμως ἡ παρακολούθησῖς των!

Λεπτόν πρᾶγμα ἡ αίρεσις

Εἶναι λεπτό πρᾶγμα, ἀγαπητοί μου, ἡ αίρεσις. Εἶναι λεπτό πρᾶγμα! Δηλαδή δέν μπορεῖτε νά φανταστήτε πόσο. Γιά νά σᾶς τό δείξω, σᾶς ἀναφέρω μόνο δύο παραδείγματα.

Ὁ μέγας Ἀθανάσιος ἦταν ἡ ψυχή τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Ὁ Ἄρειος κατεδικάσθη. Κατόπιν, ἀφοῦ κατεδικάσθη, πηγαίνει εἰς τόν μέγαν Κωνσταντῖνον καί τόν πείθει ὅτι εἶναι Ὁρθόδοξος, ὁμολογῶν ὁ Ἄρειος ὅλας τὰς Ὁρθοδόξους θέσεις τῆς Α' ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικῆς Συνόδου! Καί τότε ὁ μέγας Κων-

σταντίνος έφοδιάζει τόν Άρειον μέ συστατικήν έπιστολήν νά γίνη άποδεκτός πρός κοινήν λατρεία, Λειτουργίαν, διά συλλείτουργον εΐς τήν Άλεξάνδρεια, έκει πού ήταν ό μέγας Άθανάσιος. "Όταν έφθασε ό Άρειος έκει, ό μέγας Άθανάσιος δέν τόν έδέχθηκε. «Μά, έχω άπό τόν άυτοκράτορα... έχω χαρτί!... Έχω κάνει όμολογία Πίστεως!...». Λέγει ό μέγας Άθανάσιος: «Εΐσαι ψεύτης! Δέν σε θέλω φύγε άπό 'δω!». Ζέρετε παρακαλώ τί έκόστισε αυτό εΐς τόν μέγαν Άθανάσιον; Έξορία! Έξορία έκόστισε. Καί μόνο μία; Ξί έξορίες έκόστισε αυτή του ή στάσις! Γιατί; διότι όλοι έλεγαν ότι ό Άρειος εΐναι έν τάξει τώρα: εΐναι έν τάξει! αλλά ό μέγας Άθανάσιος έλεγε: «Δέν εΐναι έν τάξει εΐναι ύποκριτής!».

Νά σās πώ και τό άλλο. "Όταν ό 'ιδιος ό Άρειος ήρθε στήν Κωνσταντινούπολι νά συλλειτουργήση μέ τόν Άλέξανδρον τόν πατριάρχη, του 'ρθε συμφορά του Άλεξάνδρου του πατριάρχου και έλεγε: «Θεέ μου! Θεέ μου!...». "Όλη νύχτα ξενύχτησε εΐς τόν ναόν κάνοντας προσευχή, λέγοντας: «Θεέ μου, σε παρακαλώ!... Χριστέ μου, σε παρακαλώ!... Άν έπιτρέψης ό Άρειος νά λειτουργήση, ή νά πεθάνη αυτός άπόψε ή νά πεθάνω έγώ!». Ήταν σίγουρος ό πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ότι ό Άρειος δέν άλλαξε φρόνημα: παρέμενε αίρετικός, παρά τίς διαβεβαιώσεις και τίς όμολογίες του τίς 'Ορθόδοξες. Καί τό πρωΐ, πηγαίνοντας πανηγυρικά μέ τούς όπαδούς του ό Άρειος πρός τόν ναόν, στόν δρόμο πέθανε. "Ο Θεός ήκουσε τήν προσευχήν του πατριάρχου, και πέθανε ό Άρειος, γιατί ήταν ψεύτης, ύποκριτής, αίρετικός.

Σᾶς εἶπα αὐτά τὰ παραδείγματα, γιά νά σᾶς δείξω ὅτι δέν εἶναι πάντοτε εὐκολο νά διακρίνη κάποιος τήν αἵρεσιν, ἀκόμη κι ἕνας σπουδαῖος ἄνθρωπος· κυρίως ὅμως οἱ εἰδήμονες δύνανται νά διακρίνουν.

Ἡ ἔξαρσις τοῦ Προτεσταντισμοῦ

Ὅσα μέχρι τώρα ἀναφέραμε, τήν περασμένη φορά καί σήμερα, ἀγαπητοί, ὅλα αὐτά ἀποτελοῦν ἕνα γενικό διάγραμμα χαρακτηρισμοῦ καί ἀντιμετωπίσεως κάθε αἵρέσεως, πού τυχόν δύναται νά ἐμφανισθῆ στήν ἐποχή μας. Ὅμως τελευταῖα, ἐκτός ἀπό τούς Χιλιαστάς, ὑπάρχει μία ἔξαρσις αἰρετικῆς δραστηριότητος τοῦ Προτεσταντισμοῦ, χωρίς φυσικά αὐτό νά σημαίνει ὅτι διά πρώτην φορά ἐμφανίζονται εἰς τό προσκήνιον τῆς Ἱστορίας οἱ Προτεστάνται, καί ἰδίως εἰς τόν χῶρον τῆς Ἑλλάδος ἢ τῆς Ἀνατολῆς. Ἔχουμε μιά ἰδιαιτέρα ἔξαρσιν. Ἴσως ποτέ δέν ἔχουμε μιλήσει γιά τόν Προτεσταντισμόν.

Βεβαίως σᾶς εἶπα τήν περασμένη φορά ὅτι ὁ Χιλιασμός, ἄν ἔπρεπε νά τόν χαρακτηρίσωμε, θά λέγαμε ὅτι ἀνήκει στίς ἰουδαϊζουσες αἵρέσεις, δηλαδή ἐκεῖ πού ἔχουμε τό κράμα Χριστιανισμοῦ καί Ἰουδαϊσμοῦ. Αὐτό λέγαμε τήν περασμένη φορά. Εἶναι ἀληθές· αὐτή εἶναι ἡ τελική του μορφή. Ὅμως νά ξέρετε ὅτι ὁ Χιλιασμός ξεκίνησε ὡς αἵρεσις προτεσταντική· ξεκίνησε ἀπό τήν αἵρεσι τῶν Μεθοδιστῶν. Ἐπαναλαμβάνω, ὡς προτεσταντική αἵρεσις! Καί ἐξελίχτηκε. Προσέλαβε στόν δρόμο του πολλά-πολλά στοιχεῖα. Τά

προσέλαβε ὅπως ἀκριβῶς κάποτε μία πετρίτσα πού ξεκινάει ἀπό τήν κορυφή ἑνός χιονισμένου βουνοῦ, πού κατά τό κατρακύλισμά της συμπαρασύρει χιόνι, γίνεται χιονοστιβάς, κι ὅσο κατεβαίνει, τόσο μεγαλώνει καί μεγαλώνει, καί φυσικά, ὅταν φθάση στούς πρόποδες τοῦ βουνοῦ, δέν δύναται νά ἀναγνωρίση κανείς εἰς τήν πελωρίαν αὐτή χιονοστοιβάδα τήν ἀρχική ἐκείνη πετρίτσα πού γλύστρησε ἀπό τήν κορυφή τοῦ βουνοῦ. Ἔτσι κι ἐδῶ· ξεκίνησε βεβαίως ἀπό προτεσταντικήν αἵρεσιν ὁ Χιλιασμός, ἀλλά μόνο προτεσταντική αἵρεσις πιά δέν εἶναι· εἶναι αὐτό πού χαρακτηρίσαμε· εἶναι ἰουδαϊζουσα αἵρεσις καί ἔχει ὅλα ἐκεῖνα τά χαρακτηριστικά προσβολῆς πού ἐπιθυμοῦν πάντοτε νά ἔχουν ἐναντίον τοῦ Χριστιανισμοῦ οἱ Ἑβραῖοι.

Πῶς προέκυψε ὁ Προτεσταντισμός

Ἀλλά τί εἶναι ὁ Προτεσταντισμός;

Θά σᾶς πῶ πολύ σύντομα τήν ἱστορία του. Πάρα πολύ σύντομα. Μπορεῖτε νά βρῆτε βέβαια τήν ἱστορία του σέ πολλά βιβλία, σέ ἐγχειρίδια, καί νά τήν διαβάσετε ἅμα θέλετε.

Τά αἷτια

Ὅπως εἶναι γνωστό, ἡ Δυτική Ἐκκλησία, ὅταν ἀπεσχίσθη ἀπό τήν Ὀρθόδοξον Καθολικήν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀνατολῆς, κατεκλίσθη ἀπό πολύ φιλόδοξες καί ἐγωϊστικές θέσεις. Αὐτές οἱ ἐγωϊστικές τῆς θέσεις τήν ἐξώθησαν σέ πλάνες. Μιά πρώτη ἦταν ὅτι ἡ Ρώ-

μη έχει τό προβάδισμα· μετά ὅτι ἔχει τό μοναδικόν προνόμιον νά στέκεται πάνω ἀπ' ὅλες τίς Ἐκκλησίες καί νά κυριαρχῇ σ' αὐτές· κατόπιν παρουσίασε κοσμοκρατορικές διαθέσεις, ἐντελῶς ἐπίγειες.

Οἱ Σταυροφορίες, ἐπί παραδείγματι, δέν ἦσαν παρά ἓνα πρόσχημα ὅτι δῆθεν πᾶμε νά ἀνακαταλάβουμε τούς Ἁγίους Τόπους, τούς τόπους ἐκείνους πού ὁ Χριστός ἐνεφανίσθη καί ἔδρασε, ἀπέθανε καί ἀνέστη· στήν πραγματικότητα ὅμως αὐτοί οἱ ἄνθρωποι ἤθελαν νά κατακτήσουν, εἶχαν κατακτητικές διαθέσεις. Ἀπόδειξις –ἀπόδειξις!– ὅτι ὅταν περνοῦσαν ἀπό τήν Κωνσταντινούπολι τό 1204, ἐληλάτησαν τήν Πόλιν, τήν Κωνσταντινούπολι, σέ βαθμό πού οὔτε οἱ Τοῦρκοι δέν τήν ἐληλάτησαν ἔτσι! Καί ἐκράτησαν μέ μίαν κατοχήν περίπου ὀγδόντα ἐτῶν.

Ἀντιλαμβάνεσθε, ἀγαπητοί μου, ὅτι οἱ διαθέσεις τους κάθε ἄλλο παρά ἀγαθές ἦσαν. Γιατί τί ἦταν ἡ Κωνσταντινούπολις; Χριστιανική ἦταν. Δέν κατήχετο ἀπό τούς Πέρσας, τούς Ἄραβας καί δέν ξέρω ἀπό ποιούς, ὥστε νά ποῦμε ὅτι ἤθελαν νά ἐλευθερώσουν καί τήν Κωνσταντινούπολι ἀπό τυχόν Μωαμεθανούς καί ἀπίστους! Εἶναι ὀλοφάνερο δηλαδή ὅτι οἱ διαθέσεις τους ἦταν κατακτητικές.

Ἔτσι λοιπόν σιγά-σιγά, ἀφοῦ ἀπεσχίσθησαν, ἄρχισαν νά δημιουργοῦν καινοτομίες ποικίλες. Αὐτές οἱ καινοτομίες ἦταν ὅπως δῆποτε πλάνες. Πολλές! Δέν εἶναι τῆς ὥρας, ἀγαπητοί μου, νά τίς ποῦμε τώρα. Ἐνεκα ὅμως αὐτῶν τῶν ἐγωϊστικῶν θέσεων τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας καί τῶν πλανῶν της, πολλές ψυχές ἄρχισαν νά σκανδαλίζονται· πολλοί πιστοί.

Ἡ ἀφορμή

Τὴν ἀφορμή γιὰ τὸν Προτεσταντισμό τὴν ἔδωσε ἓνας δομηνικανός μοναχός, ὁ Ἰωάννης Τέτσελ. Αὐτός πουλοῦσε *συγχωροχάρτια*, πουλοῦσε *ἀφέσεις* εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Σαξωνίας, στὴν Γερμανία. Τότε ἓνας μοναχός καὶ ἱερεὺς τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, ὁ Λούθηρος –ὁ ὁποῖος βεβαίως ὡς ἱερεὺς τῆς Ρώμης μποροῦσε νὰ ξέρι ἀπὸ πῶς κοντὰ πολλὰ πράγματα–, ὅταν εἶδε κι αὐτό πιά, νὰ πουλοῦν τὰ χαρτιά αὐτὰ καὶ μέ χρήματα νὰ συγχωροῦνται οἱ ἁμαρτίες, ἔ, δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατηθῇ πιά· τό ἔφερε αὐτό βαρέως· ἐξάνεστη! καὶ κάθησε καὶ ἔγραψε μίαν διαμαρτύρησιν, πού ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἑννεήντα πέντε θέσεις. Τὴν ἔγραψε στὰ λατινικά, γιὰ τὴν ἀκριβείαν, καὶ μάλιστα τὴν ἐδημοσίευσε καὶ εἰς τὸν τύπον, ἂν θέλετε.

Μάλιστα ὑπῆρχε ἡ συνήθεια τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, προκειμένου νὰ προκληθῇ μία θεολογικὴ ἢ πολιτικὴ ἢ κοινωνικὴ συζήτησις, ὁ θέλων νὰ τὴν προκαλέσῃ ἐθυροκόλλει εἰς τὴν πόρτα τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ τίς θέσεις του καὶ τίς ἀπόψεις του, ὥστε γιὰ ἐκεῖνον πού θὰ ἤθελε νὰ τὸν ἀντιμετωπίσῃ θὰ ὠρίζετο μία ὥρα δημοσίας ἐμφανίσεως, καὶ ἐκεῖ θὰ ἐγίνετο ἡ συζήτησις. Ἦταν συνήθεια τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Τὴν συνήθεια αὐτὴ τὴν χρησιμοποιοῖ ὁ Λούθηρος καὶ θυροκολλεῖ εἰς τὴν Βιττεμβέργην, εἰς τὸν ναόν τοῦ ἀνακτόρου ἐπ' ὄνοματι τῶν Ἁγίων Πάντων, στίς 31 Ὀκτωβρίου, παραμονὴ τῶν Ἁγίων Πάντων, θυροκολλεῖ αὐτὴν τοῦ τὴν διαμαρτύρησι μέ τίς ἑννεήντα πέντε θέσεις ἐναντίον τῶν *ἀφέσεων*, ἐναντίον τῶν *συγ-*

χωροχαρτίων.

Όταν, ἔνεκα τοῦ πανηγυριοῦ πού ὑπῆρχε, πῆγε ὁ κόσμος νά ἐκκλησιασθῆ, εἶδε, διάβασε αὐτές τίς θέσεις καί ἐνθουσιάστηκε, διότι ἐπί τέλους ἠσθάνετο ὅτι κάποιος μποροῦσε νά μιλάη ἐναντίον αὐτῶν τῶν ἀθαιρεσιῶν καί ἐναντίον αὐτῶν τῶν πλανῶν καί κακοδοξιῶν τῆς Ρώμης. Τότε ὁ λαός αὐτός ἄρχισε νά ἐνθουσιᾷ, καί ἀστραπιαῖα οἱ θέσεις αὐτές τῆς διαμαρτυρήσεως τοῦ Λουθήρου ἐξηπλώθησαν εἰς τήν Γερμανίαν, εἰς τήν Γαλλίαν καί εἰς τήν Ἑλβετίαν μέ μίαν ταχύτητα καταπληκτική.

Ἡ Ρώμη ἀφορίζει τόν Λούθηρο – Ἐναρξίς τοῦ Προτεσταντισμοῦ

Τότε ἡ Ρώμη βρέθηκε σέ πολύ δύσκολη θέσι, καί ἀντί φυσικά νά ἀναθεωρήσῃ τίς θέσεις της τίς αἰρετικές –διότι ἐάν ἡ Ρώμη ἀναθεώρει, ἀγαπητοί μου, τίς αἰρετικές της θέσεις, τό πρᾶγμα θά ἐτελείωνε ἐκεῖ καί θά σταματοῦσε, πρὸς μεγάλην χαράν καί δόξαν τῆς Ἐκκλησίας–, ξέρετε τί ἔκανε ἡ Ρώμη; ἀφώρισε τόν Λούθηρον! Καί ὁ Λούθηρος δημοσίως ἔκαψε τόν ἀφορισμόν. Ἀπό ἑκεῖ ἀρχίζει ὁ ἀγὼν ἐναντίον τῆς Ρώμης. Ὅλα αὐτά ξεκίνησαν στίς 31 Ὀκτωβρίου τοῦ 1517. Ἀπό ἑκείνη τήν ἡμέρα ξεκινᾷ ἡ Διαμαρτύρησις εἰς τήν Εὐρώπη, κατακτᾷ διαρκῶς περισσότερο καί περισσότερο κόσμον, καί σέ λίγο γίνονται ἑκατομμύρια οἱ Διαμαρτυρόμενοι εἰς τήν Εὐρώπην. Ἔτσι αὐτοῖ ἀρχισαν ἤδη νά ἐπικρατοῦν.

Κύριοι συνεργάται τοῦ Λουθήρου –σᾶς λέγω πολύ γενικές γραμμές, γιατί ὅλα αὐτά εἶναι πολλά καί

δέν θά μᾶς ἦταν αὐτήν τήν στιγμή πολύ χρήσιμα- εἶναι ὁ Καλβίνος καί ὁ Σβίγγλιος. Ἀγωνίζονται μέρανύχτα νά ἐπιβάλλουν τίς ἀπόψεις τους. Καί ἀρχίζουν νά διατυπώνουν θέσεις δογματικές, ὄχι βεβαίως πιά μένοντες μόνο στό θέμα τῶν *συγχωροχαρπίων*, ἀλλά καί ἐπί ἄλλων σημείων τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας.

Ἀπορρίπτουν τήν Ἱεράν Παράδοσιν

Ἔτσι, στή βιασύνη τους, ἀπορρίπτουν τήν Ἱεράν Παράδοσιν, ἡ ὁποία δέν εἶναι τί ἄλλο παρά οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Προσέξτε παρακαλῶ ἡ Ἱερά Παράδοσις δέν εἶναι αὐτό πού μαθαίνω ἀπό τόν πατέρα μου καί τή μάνα μου. Τό ὅτι μπορεῖ ὁ πατέρας μου καί ἡ μάνα μου νά μοῦ ποῦν τήν Παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας, δέν ὑπάρχει ἀντίρρησης· ἀλλά τό νά μοῦ ποῦν πράγματα πού εἶναι τοῦ λαοῦ πράγματα, δηλαδή θά λέγαμε τῆς λαογραφίας πράγματα, αὐτό δέν εἶναι Παράδοσις. Μήν τά μπερδεύωμε· ὁ Θεός νά φυλάξη! Ξέρετε παρακαλῶ τί εἶναι ἡ Παράδοσις; Ἡ Παράδοσις τῆς Ἐκκλησίας εἶναι οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι οἱ Ἅγιοι, εἶναι αἱ ἑπτά Οἰκουμενικαί Σύνοδοι καί αἱ Τοπικαί Σύνοδοι, τά συγγράμματα τῶν Πατέρων καί οἱ ἀποφάσεις τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Αὐτά ἀποτελοῦν τήν Ἱεράν Παράδοσιν. Δηλαδή εἶναι ἓνα θέμα κλειστόν –χωρίς νά εἶναι κλειστόν. Χωρίς νά εἶναι κλειστόν! Δηλαδή εἶναι ἓνα κατωχυρωμένο, ἓνα ἐπίσημο θέμα· δέν εἶναι τυχαῖο· δέν εἶναι κάτι πού μπορεῖ νά εἶναι παρδαλό καί ν' ἀλλάζη χρώματα μέσα στόν λαό, διαδιδόμενο ἀπό στόμα σέ στόμα καί λοιπά. Τό λέγω γιά νά μήν ὑπάρχη παρα-

νόησις.

Ἀπορρίπτουν καί τά Μυστήρια

Ἀπορρίπτει λοιπόν ὁ Λούθηρος τήν Ἱεράν Παράδοσιν, μέ ὅλα αὐτά πού σᾶς ἀνέφερα, ἀπορρίπτει καί τά Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας. Κρατάει μόνο δύο Μυστήρια: τοῦ Βαπτίσματος καί τῆς θείας Εὐχαριστίας. Δέν ἔδωσε ὅμως τήν μυστηριακή διάστασιν, τήν ὁποίαν ἔχουν τά Μυστήρια αὐτά· δηλαδή δέν ἐδέχτο, ἐπί παραδείγματι, ὅτι τό μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας εἶναι πραγματικά τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά ὅτι ἀπλῶς εἶναι ἡ παρουσία τῆς θείας χάριτος, χωρίς νά εἶναι τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Ἄλλά κι ἂν ὑποτεθῆ ἀκόμη ὅτι θά ἐδέχοντο πῶς εἶναι τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ἐφ' ὅσον καταργοῦν τό μυστήριον τῆς Ἱερωσύνης, τότε δέν εἶναι δυνατόν νά ἔχουν τό μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας· διότι δυνάμει τοῦ μυστηρίου τῆς Ἱερωσύνης ἀναδεικνύεται τό μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας, τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Πάλι λοιπόν δέν θά ἦταν Σῶμα καί Αἷμα Χριστοῦ· τό ἀντιλαμβάνεσθε. Ἔτσι οὐσιαστικά, ἐνῶ κρατάει τά δύο αὐτά Μυστήρια, δέν τά δίνει τήν πραγματική τους διάστασι, καί οὐσιαστικά καί αὐτά ἀπορρίπτονται. Οὐσιαστικά.

Δέν ἀποδέχονται ὅλα τά βιβλία τοῦ Κανόνος τῆς Ἁγίας Γραφῆς

Κρατᾷ μόνον τήν Ἁγίαν Γραφήν ὁ Λούθηρος.

“Όταν λέμε όμως ότι κρατάει την Άγία Γραφή, όχι ακριβώς. Από την Παλαιά Διαθήκη, τά σαράντα έννέα της βιβλία, κόβει τά λεγόμενα δευτεροκανονικά, δέκα τόν αριθμόν, καί κρατάει τά τριάντα έννέα. Από δέ τά βιβλία τής Καινής Διαθήκης, άμφισβητεῖ τήν έπιστολήν τοῦ άγίου Ίακώβου τοῦ Άδελφοθέου.

Πιστεύουν εἰς τόν άπόλυτον προορισμόν

Άκόμη πιστεύουν εἰς τόν άπόλυτον προορισμόν, στόν όποῖον βεβαίως πίστευαν καί οἱ Ρωμαιοκαθολικοί· αλλά τόν τονίζουν όλως ιδιαίτέρως καί έξαιρετικώς, διότι δέχονται ως όρον τής δικαιοσεως, δηλαδή τής σωτηρίας, μόνον τήν πίστιν καί όχι καί τά έργα. Εἶναι γνωστό ότι γιά νά δικαιωθῶ, νά σωθῶ, πρέπει καί νά πιστεύσω αλλά καί νά εργασθῶ τόν νόμο τοῦ Θεοῦ. Έάν όμως μείνω μόνο στήν πίστι χωρίς τά έργα, τότε βεβαίως δέν δύναμαι νά σωθῶ· όπως κι άν μείνω μόνο στά έργα καί όχι στήν πίστι, δέν δύναμαι νά σωθῶ. Αὐτοί λέγουν ότι μόνον ή πίστις σώζει· τά έργα εἶναι άχρηστα. Αὐτός εἶναι καί ο λόγος διά τόν όποῖον άπορρίπτουν τόν άγιον Ίάκωβο τόν Άδελφόθεο· διότι τονίζει ιδιαίτέρως τό θέμα τῶν έργων εἰς τήν έπιστολήν του.

Έρμηνεύουν ύποκειμενικά τήν Άγίαν Γραφήν

Αλλά εκείνο τό όποῖον εἶναι φοβερόν, φοβερώτατον, καί μή δυνάμενον πλέον νά βοηθήση τούς Προτεστάντας νά επανέλθουν κάποτε εἰς τήν άλήθειαν –ποιό εἶναι λέτε;– εἶναι ή ύποκειμενική έρμηνεία

της Αγίας Γραφής. Είναι τό χειρότερο από όλα· διότι ανοίγεται δρόμος-τρόπος γιά μία φοβερή απομάκρυνσι. Φρικτή –όχι φοβερή– φρικτή απομάκρυνσι! Καί αύτή ή Ίστορία τό απέδειξε, ότι ύπέστησαν, ύφίστανται καί θά ύφίστανται αύτήν τήν διαρκή απομάκρυνσι από τήν αλήθεια, ένεκα αύτου του στοιχείου πού είσήγαγε ο Λούθηρος, τήν ύποκειμενικήν έρμηνείαν τής Αγίας Γραφής.

Έπειδή ή Ρώμη δέν άφηνε εύκολα τό Εύαγγέλιο στα χέρια του κάθε πιστου, τώρα ο Λούθηρος λέγει: *«Πάρε τό Εύαγγέλιο καί μελέτησέ το καί κατάλαβέ το· όπως θές κατάλαβέ το.»*. Ένω ή Ρώμη τότε, έπειδή έφοβείτο τίς αίρέσεις, έλεγε: *«Μπορείς νά διαβάσης τήν Αγία Γραφή, αλλά πρέπει μαζί σου νά είναι καί κάποιος πού νά ξέρη θεολογία. Πρέπει νά είναι ο ιερέυς, πού θά ξέρη θεολογία, γιά νά μήν ύπάρξη πλάνη.»*. Σ' αυτό άντιδρών ο Λούθηρος προχωρεί σ' αυτό πού σās είπα.

Πολλαπλασιάζουν τόν πάπαν

Τί συνέπειες είχε αυτό; Η αύθεντία στή Ρώμη ήταν ο πάπας. Αύθεντία! Απόλυτος αύθεντία! Σ' αυτό άντιδρά τώρα ο Λούθηρος καί χτυπά τήν Ρωμαιοκαθολική Έκκλησία, λέγοντας ότι ο πάπας δέν είναι αύθεντία. Καί τί κάνει; Χτυπώντας τόν πάπα, τόν κάθε πιστό τόν κάνει έναν μικρό πάπα! Διότι όταν ο καθένας έρμηνεύη τήν Αγία Γραφή κατά τό δοκοϋν, όπως αυτός νομίζει, θεωρεί έαυτόν άλάθητον· γιατί έτσι τήν καταλαβαίνει. Σου λέει: *«Έτσι τό καταλαβαίνω.»*. Καί συνεπώς ο κάθε πιστός γίνεται μία αύθεντία, γίνεται

ένα ἀλάθητον, ἕνας μικρός ἀλάθητος πάπας. Αυτό ἦταν τό ἀποτέλεσμα· νά χτυπήση ἕναν ἀλάθητον, καί νά δημιουργήση ἑκατομμύρια ἀλαθήτους!

Βλέπετε ὅτι ἀπό τή βάσι τό πρᾶγμα εἶναι ἀληθινή καταστροφή; Γιά νά μή σᾶς πῶ ὅτι ὁ Λούθηρος ἀρχικά ἐλέγετο Λουντερ (Luder), τό πατρικό του ὄνομα, τοῦ πατέρα του, τό ἐπίθετό του. Μαρτίνος Λουντερ. *Luder* στά γερμανικά θά πῆ ἐξώλης. Ὁ ἐξώλης –ἀπό τό ρῆμα ὄλλυμι– εἶναι αὐτός πού εἶναι καταστροφεύς, ὁ διαφθορεύς. Κι ἐπειδή ἦτανε κακόηχο, τό ἄλλαξε. Ὅπως σήμερα λέμε: ὁ κύριος Πατσαβούρας... ἡ κυρία Πατσαβούρα... –τό θηλυκό. Τό νά λές «Ἀπό ὁδῶ ἡ κυρία Πατσαβούρα.» εἶναι πολύ ἄσχημο. Ἔχουμε στήν Κηφισιά τό ὄνομα Πατσαβούρας· γι' αὐτό σᾶς τό εἶπα αὐτό. Εἶναι κακόηχο· εἶναι πολύ κακόηχο. Γιά ν' ἀλλάξη λοιπόν τό ὄνομά του, ἐπῆρε τό ἑλληνικόν ὄνομα Ἐλευθέριος, ἐπειδή τότε ἦταν ἡ Ἀναγέννησι καί εἶχαμε τά ἑλληνικά γράμματα στήν Εὐρώπη. Καί σιγά-σιγά ἀπό τό Ἐλευθέριος πῆρε ἐκεῖνο τό θῆτα καί τό ἔβαλε στό ὄνομά του, τό *de* τό ἄλλαξε σέ *the*, καί τό ἔκανε *Luther*. Δηλαδή τό ἄλλαξε τό ὄνομά του· ἐνῶ τό ἀρχικό ἦταν τό *Luder*, πού θά πῆ ἐξώλης. Καί πράγματι εἶναι καταστροφεύς, ἀληθινός Ἀπολλύων, πού λέγει καί τό βιβλίον τῆς Ἀποκαλύψεως⁸.

Διαιροῦνται διαρκῶς

Ἀλλά ὡς ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς ὑποκειμενικῆς

8. Βλ. Ἀποκ. 9, 11.

έρμηνείας τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἔχουμε καί τό ἐξῆς, ἀγαπητοί μου. Ἀφοῦ ὁ καθένας μπορεῖ νά καταλαβαίνει τήν Ἁγία Γραφή διαφορετικά ἀπό τόν ἄλλον, ἄρχισαν, ἀπό τήν ἐποχή πού θεμελιώθηκε ἡ Διαμαρτύρησις –γιατί *Προτεσταντισμός* θά πῆ *Διαμαρτύρησις*· ἀπό τό *protest*–, ἄρχισαν ἀμέσως καί τά κομματιάσματα. Σήμερα στήν Ἀμερική ἔχουμε διακόσια πενήντα κομμάτια τοῦ Προτεσταντισμοῦ· καί στήν Εὐρώπη ἔχομε μερικές ἑκατοντάδες κομμάτια τοῦ Προτεσταντισμοῦ, μέ διάθεσι διαρκῶς νά αὐξάνουν. Μόνον εἰς τούς Πεντηκοστιανούς, ἀπό τήν ἐποχή πού ἐνεφανίσθησαν –στίς ἀρχές τοῦ αἰῶνος μας– μέχρι σήμερα ὑπάρχουν ἤδη περί τίς ἐξήντα μέ ἑβδομήντα διαιρέσεις! δηλαδή κάθε χρόνο περίπου καί ἓνα κομμάτιασμα. Κάθε χρόνο καί ἓνα κομμάτιασμα! Εἶναι ἐπόμενο. Καί νά φανταστήτε ὅτι μεταξύ τους πολλές φορές δέν συμφωνοῦν· καί φθάνουν νά μαλώνουν καί νά τσακώνονται φοβερά, ἐπειδή δέν συμφωνοῦν.

Ἄρνοῦνται καί τό δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος!...

Ἀλλά ἐπειδή διαρκῶς ὁ καθένας καταλαβαίνει ὅπως καταλαβαίνει, ἔφθασαν σέ τέτοια φθορά καί κατάπτωσι, ὥστε ἀπό τόν Λούθηρο φθάνομε εἰς τόν Σβίγγλιον, ἀπό τόν Σβίγγλιον εἰς τόν Καλβῖνον καί ἀπό τόν Καλβῖνον εἰς τούς Σοκινιανούς.

Οἱ Σοκινιανοί –μέ δύο λόγια μόνο– εἶναι μιά αἵρεσις πού ἀνεπτύχθη στήν Πολωνία, ἡ ὁποία εἶναι ἀντιτριαδική, δηλαδή δέν δέχεται τό δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος. Αὐτομάτως λοιπόν αὐτοί οἱ Προτεστάνται

δέν είναι πλέον χριστιανική αίρεσις· αὐτομάτως φεύγουν τελείως ἀπό τό περιβόλι τοῦ Χριστιανισμοῦ! Διότι ἐκεῖνο τό δόγμα πού χαρακτηρίζει ὡς χριστιανική μίαν αίρεσι εἶναι τό δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ἐάν δέν δέχεσαι τό δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος, δέν εἶσαι Χριστιανός. Οἱ Χιλιασταί δέν εἶναι Χριστιανοί. Προσέξτε: ὁ Χιλιασμός δέν εἶναι αίρεσις χριστιανική! Καί δέν εἶναι αίρεσις χριστιανική, διότι δέν ἔχει τό δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος· τό ἀπορρίπτει. Ὁ Χιλιασμός εἶναι κάτι τελείως ἄλλο πρᾶγμα, τελείως ξένο πρᾶγμα. Ὅπως φυσικά καί ὁ Μωαμεθανισμός δέν εἶναι αίρεσις χριστιανική· εἶναι ἄλλο πρᾶγμα, ἄλλη θρησκεία. Ἐτσι λοιπόν φθάνουν τέτοιες ὁμάδες νά γίνουν Ἀντιτριαδισταί.

Σᾶς λέγω μόνο γιά τήν ἱστορία, ἀγαπητοί μου, ὅτι πρό μερικῶν ἐτῶν εἶχε γίνει ἕνα συνέδριο στήν Ἀμερική καί ἐκάλεσαν καί Ὁρθόδοξους. Τώρα τό γιατί μπορεῖ οἱ Ὁρθόδοξοι νά πηγαίνουν εἶναι ἄλλη ἱστορία αὐτή. Εἶναι μία ἐποχή κρίσεως· σᾶς τό λέγω εἰλικρινά. Καί παρεκλήθησαν ὅλοι, κανείς νά μήν ἀναφέρῃ τό ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, παρά μόνον ὅλοι νά λέγουν ὁ Θεός, διότι ὑπῆρχαν εἰς τό συνέδριο αὐτό Προτεστάνται Ἀντιτριαδισταί!... Εἶναι ἢ δέν εἶναι νά τραβάς τά μαλλιά σου!... Καί πῶς δέχεσαι νά μένης σ' ἕνα συνέδριο, *χριστιανικό*, πού νά σοῦ ἀπαγορεύουν νά πῆς τό ὄνομα *Χριστός*, ἐπειδή ὑπάρχουν ἐκεῖ Ἀντιτριαδισταί!... Εἶναι φοβερό τό κατάντημα, ἀγαπητοί μου, τῶν Προτεστάντων· φοβερό! ἀφοῦ φθάνουν νά ἀρνοῦνται καί τό δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος!

Προτεσταντική Έκκλησία: ένας λανθασμένος όρος

Άλλά ἐφ' ὅσον δέν ὑπάρχει Ἰερωσύνη, δέν ὑπάρχει τό μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας· καί ἐφ' ὅσον δέν ὑπάρχει τό μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας –γιατί αὐτό συνιστᾷ τήν Ἐκκλησία–, δέν ὑπάρχει Ἐκκλησία. Συνεπῶς δέν μποροῦμε νά λέμε *Προτεσταντική Ἐκκλησία*· εἶναι λάθος. Δέν εἶναι κᾶν Ἐκκλησία. Μποροῦμε νά τίς ὀνομάσουμε ἀπλῶς *θρησκευτικές κοινότητες χριστιανικῆς ἀποχρώσεως*. Τό ἀκούσατε παρακαλῶ; οὔτε κᾶν Ἐκκλησία δέν εἶναι ὁ Προτεσταντισμός! Οὔτε κᾶν! Καί σᾶς τό ἐξήγησα γιατί: δέν ἔχουν Ἰερωσύνη· κι ἅμα δέν ἔχουν Ἰερωσύνη, δέν ἔχουν τό μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας, καί συνεπῶς δέν ἔχουν Ἐκκλησία. Διότι τί εἶναι Ἐκκλησία; Τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Ἀκούστε· τό λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος⁹. Τί εἶναι Ἐκκλησία; Τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Ἄλλά αὐτοί δέν ἔχουν τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, διότι δέν ἔχουν τό μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας· καί δέν τό ἔχουν, γιατί δέν ἔχουν Ἰερωσύνη· ἄρα δέν ὑπάρχει Ἐκκλησία. Σᾶς τό ἀποδεικνύω καθαρά δηλαδή.

Ἡ ἐξάπλωσις τοῦ Προτεσταντισμοῦ

Ὁ Προτεσταντισμός ὅμως δέν ἔμεινε μόνο στήν Γερμανία· ἐξεδηλώθη ποικιλοτρόπως. Ὁργάνωσε ἱεραποστολές σέ ὅλο τόν κόσμον καί ἄρχισε νά ἀσκῆ προσηλυτισμόν μέ ἕναν ζήλον καταπληκτικόν. Ἀπεδύθη σέ δρόμον ταχύτητος, σέ μαραθώνιον! καί οἱ

9. Βλ. Ἐφεσ. 1, 23. Α' Κορ. 12, 27.

Προτεστάνται καί οί Ρωμαιοκαθολικοί. Στήν Ἀμερική τρέχουν νά διαδώσουν τόν Προτεσταντισμόν καί τόν Ρωμαιοκαθολισμόν· καί οί μὲν καί οί δέ. Τρέχουν στήν Ἀφρική. Καί βλέπετε ἐκεῖ νά ἀγωνίζονται Ρωμαιοκαθολικοί ἱεραπόστολοι καί Προτεστάνται ἱεραπόστολοι. Τρέχουν στήν Ἄπω Ἀνατολή· στήν Κίνα –μέχρι πρότινος, γιατί τώρα ἡ Κίνα τοὺς ἔδιωξε–, στήν Ἰαπωνία, στὰς Ἰνδίας, ὅπουδήποτε. Πηγαίνουν στά πέρατα τῆς οἰκουμένης, καί οί Ρωμαιοκαθολικοί καί οί Προτεστάνται, σ' αὐτόν τόν μαραθώνιο, ποιός θά τρέξη πρῶτος νά διαδώσῃ τὴν αἵρεσί του. Ἀλλά ἐπειδὴ ὁ λόγος περὶ τῶν Προτεσταντῶν, θά μείνω βέβαια εἰς αὐτούς.

Ἡ δρᾶσις τῶν Προτεσταντῶν εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἀνατολήν

Ἔτσι ἐκινήθησαν λοιπόν οί Προτεστάνται, βάζοντας στό σχέδιο τῶν ἱεραποστολῶν των καί τοῦ προσηλυτισμοῦ των καί τόν Ὁρθόδοξον Ἀνατολικόν Χριστιανισμόν, δηλαδή ἡμᾶς. Ἔτσι, ὅταν παγιώθηκαν –τόν 16ον αἰῶνα ξεκίνησαν· σᾶς εἶπα τό 1517– ὅταν παγιώθηκαν, ἤδη ἀρχές τοῦ 17ου αἰῶνος, τέλη τοῦ 16ου αἰῶνος ἀκριβέστερα, κινοῦνται παρακαλῶ ἐναντίον τῆς Ἀνατολῆς. Ὁργανώνουν ἱεραποστολές καί ἔρχονται στήν Ἑλλάδα, στή Μικρά Ἀσία, στή Βουλγαρία, στή Ρωσία, στήν Σερβία, στήν Παλαιστίνη. Τότε δέ, εἶναι γνωστό, ὅλες οί χῶρες αὐτές πού σᾶς εἶπα, ἐκτός τῆς Ρωσίας, ἦταν κάτω ἀπό τὴν τουρκικὴν κατοχήν. Τό καταπληκτικόν εἶναι ὅτι κά-

τω από την τουρκικήν κατοχήν ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δέν ἔπαθε καμμία ζημία ἀπό τούς Προτεστάντας. Μέ κάθε τρόπο προσπαθοῦσαν νά τήν ἐκπορθήσουν, ἀλλά δέν τά κατάφεραν. Δέν παραιτήθηκαν ὅμως· ὅλους τούς αἰῶνες, μέ ἐπιμονή, δέν ἔπαυσαν νά στέλνουν διαρκῶς ἱεραποστολές νά ἀλώσουν τήν Ἀνατολήν. Ὅπως κάνει καί ἡ Οὐνία μέχρι σήμερα, μέχρι αὐτή τή στιγμή πού σᾶς ὁμιλῶ, πού ὑπάρχει Οὐνίτης ἀρχιεπίσκοπος στήν Ἀθήνα. Οὐνίτης ἀρχιεπίσκοπος στήν Ἀθήνα! τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν. Φοβερό πρᾶγμα.

Ἀλλά ἡ δρᾶσις των πραγματικά ἀρχίζει –ἀπό πότε λέτε;– ἀπό τήν στιγμή πού ἐλευθερωθήκαμε! Ἔτσι πού νά λέη κανεῖς ὅτι καμμιά φορά μερικά πράγματα σώζονται καλύτερα ὅταν εἶναι θαμμένα. Ὅπως μερικά ἀρχαῖα σώζονται ὅταν εἶναι θαμμένα· μόλις ὅμως τά φέρουν στά μουσεῖα καί τά δοῦν κακοί ἄνθρωποι, κλέπται, κλέπτονται καί καταστρέφονται. Ἔτσι κι ἐδῶ, ἡ Ἐκκλησία μας ἦταν ταπεινή καί χωμένη κάτω ἐκεῖ στίς κατακόμβες, στίς χαμηλές ἐκκλησίαι· ὅταν ἀνῆλθε ἐπάνω, τότε –ῶ, τότε...!– σάν λύκοι ἀρπαγες φοβεροί καί τρομεροί ὥρμησαν ἐπάνω της, ἐναντίον τῆς Ἀνατολῆς! Δηλαδή ἡ δρᾶσις των ἀρχίζει ἀπό τό 1821 κι ἐδῶ, ἰδίως εἰς τόν ἑλληνικόν χῶρον, τήν Μικράν Ἀσίαν καί τήν Παλαιστίνην, δηλαδή στίς χῶρες τῆς Μέσης Ἀνατολῆς.

Ἡ δρᾶσις τῶν Προτεσταντῶν εἰς τήν Ἑλλάδα

Στήν Ἑλλάδα ἤρθαν ὑπό τό πρόσχημα τῆς φι-

λελληνικότητα. Μερικοί απ' αυτούς ήταν ο Γκίλφορντ –σας λέω και μερικά ονόματα που έδρασαν στην Ελλάδα–, ο Κίνγκ, ο Χίλλ, ο Κόρκ, ο Άρτλεϋ, ο Χέλντερ, ο Λήν. Αυτοί ήρθαν ως φιλέλληνες, άρχισαν να ιδρύουν σχολεία και σιγά-σιγά άρχισαν να έκδηλώνονται και να χύνουν τό δηλητήριό τους.

Σ' αυτούς δέ να προσθέσωμε επί πλέον και την βαυαρικήν βασιλείαν, που ήρθε τότε στην Ελλάδα. Όταν ήρθε ο Όθων, έφερε και την αύλή του. Η αύλή του ήτο βαυαρική, δηλαδή απ' τή Γερμανία. Οί Βαυαροί ήσαν Προτεστάνται. Και έφθασαν στην Ελλάδα να κυβερνήσουν τούς Όρθοδόξους Έλληνας Προτεστάνται! –τί εύτυχές γεγονός γι' αυτούς... *έββλαν τόν λύκο να φυλάξη τά πρόβατα!*

Άγαπητοί μου, τέτοια μωρία μάς έχει πιάσει, τέτοια μωρία, που είναι άδιανόητο πράγμα! Όταν διαβάζουμε αυτά στην Ιστορία, τά θεωρούμε πραγματικά άδιανόητα. Και τό χειρότερο:... Άλλο αυτό που μπορεί να μου πη κάποιος: «Μά, ο Όθων έγινε Όρθόδοξος βασιλεύς, όπως τό προέβλεπε τό Σύνταγμα.». Ωραία, πολύ καλά. Η αύλή του όμως δέν έγινε Όρθόδοξη. Και τό χειρότερο: ύπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων έτέθη ο Βαυαρός Μάουερ, που ήτο Προτεστάντης! Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων Προτεστάντης!... Έ, πέστε μου σας παρακαλώ, τί θά έκανε αυτός ο άνθρωπος; Έ, να τί έκανε: έκλεισε τά μοναστήρια, περιώρισε ό,τι μπορούσε να περιορίση στην Ελλάδα, μέ άποτέλεσμα την ύποταγή της Έκκλησίας.

Είπα για τά μοναστήρια. Είναι μιά όλόκληρη ί-

στορία. Θά δοῦμε καί κάτι πού εἶναι σέ μιά ἐγκύκλιο σχετική. Ὅλα αὐτά, ἀγαπητοί μου, ὠδήγησαν σέ μιά κατάκτησι πλέον τῶν ἀρχῶν, τῶν θέσεων-κλειδιῶν μέσα στήν Ἑλλάδα ἐκ μέρους τοῦ Προτεσταντισμοῦ, καί ἀπό τότε δέν μπορεῖ ἡ Ἑλλάς νά σηκώσῃ κεφάλι. Τό γεγονός ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι δεσμία τῆς Πολιτείας εἶναι ἔργον τῶν Βαυαρῶν, τῶν Προτεσταντῶν· νά ἔχουνε ὑπό τό πέλμα των καί ὑπό τόν ἔλεγχόν των τήν Ἐκκλησία. Ναί, εἶναι ἔργον τῶν Βαυαρῶν, τῶν Προτεσταντῶν ἔργον! Ἀλλά ἐφ' ὅσον πάντοτε ἡ Πολιτεία εἶναι ἐκείνη πού κρατᾷ τήν Ἐκκλησία, τί μπορεῖ νά περιμένη κανεῖς;

Ἔτσι ἐδόθη καί ἡ χαριστική βολή – ἄν ὑποτεθεῖ ὅτι εἶναι αὐτή ἡ χαριστική βολή· γιατί ἐγώ πιστεύω ὅτι καί ἄλλες βολές χαριστικές θά δοθοῦν: Εἶναι τό τελευταῖο ψηφισθέν Σύνταγμα¹⁰, πού ἀναγνωρίζει ὅλες αὐτές τίς αἰρέσεις, καί δύνανται οἱ αἰρετικοί νά κινοῦνται ἀνέτως, ὅπως καί ἕνας Ὁρθόδοξος Χριστιανός.

Ἐνα μικρό παράδειγμα. Μέ παίρνει μιά δασκάλα στό τηλέφωνο προχθές ἀπό κάπου στή Μακεδονία. «Πάτερ, μοῦ λέει, δροῦν ἐδῶ πέρα οἱ Χιλιασταί· ἔρχονται ἀπό σπίτι σέ σπίτι... καί τά λοιπά. Πέστε μου, τί νά κάνω;». Λέω: «Ἐσύ τί ἔκανες;». Μοῦ λέει: «Πῆγα εἰς τόν Σταθμόν Χωροφυλακῆς καί τούς παρεκάλεσα νά βοηθήσουν νά τούς διώξουμε αὐτούς τούς ἀνθρώπους.». Καί τῆς ἀπαντᾷ ἐκεῖ ὁ ἀστυνόμος: «Τούς προστατεύει τό Σύνταγμα, καί δέν μπο-

10. Τό τελευταῖο ψηφισθέν Σύνταγμα ἦτο αὐτό τοῦ 1975.

ροῦμε νά κάνωμε ἀπολύτως τίποτα.»! Τότε τῆς εἶπα: «Πάρε παιδιά ἀπό τό σχολεῖο σου νά τούς ἀκολουθοῦν ἀπό πίσω, καί μόλις ἀνοίγη μιά πόρτα πού θά χτυποῦν, νά φωνάζουν στούς νοικοκυραίους τοῦ σπιτιοῦ: "Κύριοι, αὐτοί εἶναι αἰρετικοί! εἶναι Χιλιασταί!"». Πλέον ἀναλαμβάνει ὁ λαός νά ὑπερασπίσῃ τόν ἑαυτό του. Ἀντιλαμβάνεσθε, ἀγαπητοί μου, ὅτι πλέον μᾶς κρατοῦν δεσμίους. Νά τό κατάντημά μας.

Μέτρα τῆς Ἐκκλησίας κατά τοῦ Προτεσταντισμοῦ

Ἀλλά, ἀγαπητοί μου, ἡ Ἐκκλησία τί μέτρα ἔλαβε ἐναντίον τοῦ Προτεσταντισμοῦ;

Ἀπό τῆς ἐμφανίσεώς του κι ἐδῶ, τόν κατεδίκασε μέ ἕξι Τοπικάς Συνόδους, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία εἶναι τῶν Ἱεροσολύμων, τό 1672, ὑπό τόν διάσημον Δοσίθεον, πατριάρχην Ἱεροσολύμων, ὁ ὁποῖος ἔκανε μία θαυμασία ὁμολογία Πίστεως. Θαυμασία! Ἦμεινε σύμβολον πραγματικά, συμβολικόν μνημεῖον τῆς Ἐκκλησίας. Καί ἐκεῖ πραγματικά κατεδίκασε τόν Προτεσταντισμόν εἰς τās θέσεις του μία πρός μία. Ὁμοίως εἶναι καί ἡ Σύνοδος τῆς Κωνσταντινουπόλεως τοῦ 1836· καί ἀπό τήν ὁποία Σύνοδο, ἀπό τās ἀποφάσεις τῆς, θά σταχυολογήσουμε μερικά ἀποσπάσματα, γιά νά δώσωμε ἀπάντησι σέ μερικά θέματα.

Πρὶν προχωρήσω ὅμως γιά νά σᾶς πῶ αὐτά πού θά διαβάσουμε ἀπό τήν ἀπόφασιν αὐτήν, τήν ἐγκύκλιον τῆς Τοπικῆς Συνόδου τῆς Κωνσταντινουπόλεως τοῦ 1836, θά ἤθελα νά σᾶς τονίσω κάτι. Οἱ ἀποφάσεις μιᾶς Οἰκουμενικῆς Συνόδου παραμένουν

κτῆμα τῆς Ἐκκλησίας, μὴ ἀπαλλοτριούμενον ἢ διωρούμενον, ὡς ἔχον κῦρος καὶ ἀυθεντίαν. Δηλαδή ἀπεφάνθη ἡ Ἐκκλησία ἐπὶ ἐνός θέματος· δέν ὑπάρχει λόγος πάλι ἡ Ἐκκλησία νά ἀποφανθῆ, διότι ἀπλῶστατα ὅ,τι εἶπε ἡ Ἐκκλησία, αὐτό εἶναι καὶ τίποτε ἄλλο. Δέν ὑπάρχει περίπτωσι ἡ Ἐκκλησία νά ἀναιρέσῃ μίαν ἀπόφασί τῆς σέ κάποια Σύνοδο. Οἱ ἀποφάσεις τῶν Συνόδων εἶναι ὀροθέσια ἀληθείας· καὶ αἱ Σύνοδοι, Οἰκουμενικαὶ καὶ Τοπικαὶ, εἶναι Σύνοδοι-στῦλοι, πού εἶναι ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ ἢ φωνῇ τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐάν τώρα θά μοῦ λέγατε «*Γιατί σέ ἔξι Τοπικάς Συνόδους νά καταδικασθῆ ὁ Προτεσταντισμός, καὶ ὄχι σέ μία;*», θά σᾶς ἀπαντοῦσα: Ἡ Ἐκκλησία ἐπανερχεται εἰς τό αὐτό θέμα, ὄχι διότι θέλει νά πῆ κάτι ἄλλο, ἀλλά ἐάν ἐμφανισθῆ κάτι καινούργιο εἰς τήν αὐτήν αἵρεσιν, στηρίζεται ἐπὶ τῆς προηγουμένης Συνόδου καὶ ἀπλῶς ἔρχεται νά προσθέσῃ ἢ –προσέξατε!– νά ἀνανεώσῃ τήν καταδίκη. Πάντοτε ὁμως καταδίκη. Πάντοτε! Δέν ὑπάρχει περίπτωσι νά ποῦμε ὅτι θά ὑπάρξῃ κάποτε καὶ μία χαριστική θέσις· ποτέ! διότι τότε ἡ Ἐκκλησία θά ἀντιφάσκῃ πρὸς ἑαυτήν.

Θά σᾶς πῶ ἕνα μικρό παράδειγμα. Ἐμφανίζεται ἕνας ὁ ὁποῖος ἀρνεῖται τήν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Αὐτός προφανῶς πάσχει ἀπ' τήν αἵρεσι τοῦ Ἀρειοῦ. Θά πρέπει ἡ Ἐκκλησία νά κάνῃ πάλι Σύνοδο, ἐάν ὑποτεθῆ ὅτι εἶναι πολλοὶ ἐκεῖνοι πού ἀρνοῦνται, θά πρέπει νά κάνῃ πάλι Σύνοδο διὰ νά καταδικάσῃ αὐτούς πού ἀρνοῦνται τήν θεότητα τοῦ Χριστοῦ; Ὁχι προφανῶς. Ἀλλά τί; τό δεδικασμένον τό ἔχει τό δεδικασμένον τό ἔχει εἰς τήν Α' Οἰκουμενικῇ Σύνο-

δον. Ἐκεῖ θά παραπέμψη· καί θά πῆ: «*Εἶναι κατατεθειμένη ἢ καταδίκη.*». Καί βάσει τοῦ δεδικασμένου, θά βγάλῃ τὰ συμπεράσματά της.

Ἐγώ λοιπόν ὁ ἱερεὺς, πού εἶμαι στήν ἐνορία μου καί εἶμαι ὑπεύθυνος τοῦ ποιμνίου μου, κάθε φορά πού θά ἐμφανίζεται ἕνας αἰρετικός, ἐπί ὄλων τῶν τομέων τῶν αἰρέσεων, δέν σημαίνει ὅτι κάθε φορά θά τρέχω νά ρωτῶ· ἀπλούστατα διότι ἡ ἀλήθεια εἶναι κατατεθειμένη στήν Ἐκκλησία καί οἱ αἰρετικές θέσεις εἶναι δεδικασμένες. Δέν ἔχω παρά νά ἀνοίγω, ἀγαπητοί μου, τὰ βιβλία τῆς Ἐκκλησίας καί νά βρίσκω ἐκεῖ μέσα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα λέγει ἡ Ἐκκλησία· καί τότε θά λέγω: «*Εἶσαι αἰρετικός!*». Δέν θά γίνωμαι ἐγώ Σύνοδος· ἐγώ ἀπλῶς θά εἶμαι τό ἐκτελεστικόν ὄργανον τῆς Συνόδου μέσα στήν Ἱστορία, ἢ τῶν Συνόδων μέσα στήν Ἱστορία. Αὐτό θά παρακαλέσω νά μὴν τό ξεχάσωμε.

Καί ἐν προκειμένῳ δέν μπορούμε νά ποῦμε ὅτι σήμερα ἂν ἐμφανίζονται Προτεσταντικές ομάδες στόν χῶρον τῆς Ἑλλάδος πρέπει νά ξαναρχίσωμε νά τίς καταδικάζωμε, καί μέχρι πού νά τίς καταδικάσωμε θά πρέπει νά περιμένωμε τί θά πῆ ἡ Σύνοδος. Ὅχι· εἶναι δεδικασμένον! Καί σᾶς εἶπα: ὁ Προτεσταντισμός ἔχει καταδικασθῆ ἀπό ἕξι Τοπικάς Συνόδους.

Διαβάστε παρακαλῶ τήν Ἱστορία τοῦ Κυριλλοῦ τοῦ Λουκάρεως, πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, νά δῆτε ἐκεῖ τί σάλος ἔγινε στήν Ἐκκλησία, ἐπειδή-ἐπειδή καί λοιπά αὐτός ἔδειξε κάποια φιλοκαλβινικήν διάθεσιν, φιλοπροτεσταντικήν, μέ ἀποτέλεσμα μία μετέπειτα Σύνοδος νά τόν καθαιρέσῃ· ὅπως ἀναγκά-

στηκε νά καθαιρέση καί τόν Ὁριγένη, μετά θάνατον –δέν ἔχει σημασία. Καί ὅπως λέγει ἐκεῖ αὐτή ἡ Σύνοδος τῆς Κωνσταντινουπόλεως, «*Τόν καθαιρέσαμε, γιά νά μήν ὑπάρχη οὔτε ἡ ὑπόψια ὅτι μπορεῖ ἡ Ἐκκλησία νά ἔχη κάποια σχέσι μέ τόν Προτεσταντισμόν.*». Διότι προσπάθησαν νά προσεταιρισθοῦν παρακαλῶ τήν Ἀνατολή οἱ Προτεστάνται, γιά νά στηριχθοῦν. Ναί.

Καί τότε παρακαλῶ, τόν 17ον αἰῶνα, ἔκαναν μία πλαστή ὁμολογία τοῦ Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως, ὅτι δῆθεν ἐκεῖνος τήν διετύπωσε, καί ἄρχισαν νά τήν κυκλοφοροῦν στήν Γερμανία, σέ ἑλληνικό καί λατινικό κείμενο. Καί ἔγινε σάλος στήν Ἀνατολή. «*Ὁ πατριάρχης Προτεστάντης!*» Καί ἡ Ἐκκλησία –ἀκούσατέ το– τόν ἐρώτησε. Τοῦ λέει: «*Εἶσαι Προτεστάτης;*». «*Ὁχι, λέει. Ὁχι, ὄχι!*» Τέλος πάντων. Ἄφησε ὅμως ὑποψίες. Καί μόνο ἔνεκα τῶν ὑποψιῶν, μία μετέπειτα Σύνοδος Κωνσταντινουπόλεως τόν ἀφώρισε ἀπό τήν Ἐκκλησία. «*Γιά νά καταλάβετε, ὅπως εἶπε ἐκείνη ἡ Σύνοδος, γιά νά καταλάβετε ὅτι ὑπάρχει εὐαισθησία εἰς τήν Ἐκκλησία μας καί δέν δεχόμεθα ποτέ νά ὑπάρχη παρουσία αἰρετικοῦ.*» Αὐτό θά ἤθελα νά σᾶς τό πῶ σάν μία προϋπόθεσι.

Ἡ ἐγκύκλιος τῆς ἐν Κων/πόλει Συνόδου τοῦ 1836 – Ὁ Μοναχισμός ἀνιχνευτής τῶν αἱρέσεων

Καί τώρα θά ἤθελα νά ἔλθω σέ μία ἀπ' αὐτές τίς ἐγκυκλίους τῶν Συνόδων, χωρίς νά ἔχη σημασία ἄν εἶναι τοῦ 1600 ἢ τοῦ 1700 ἢ τοῦ 1800· δεδικασμένον

εἶναι τό θέμα. Μή μοῦ πῆ κάποιος, ξαναλέγω, ὅτι αὐτή ἡ ἐγκύκλιος εἶναι παλιά καί χρειάζομαστε νεωτέραν· τό ἀνέφερα προηγουμένως.

Δύο ἔχω πού μπορῶ νά σᾶς πῶ: εἶναι αὐτή ἡ ἐγκύκλιος ἀπόφασις τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Τοπικῆς Συνόδου τοῦ 1836 κι αὐτή τῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τοῦ 1891, πού ἐξεδόθη στίς 22 Μαρτίου 1891. Μέ αὐτήν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δέν θά ἀσχοληθῶ· θά ἀσχοληθῶ κυρίως μέ τήν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἡ ὁποία εἶναι ἐκτάκτως-ἐκτάκτως ἐνδιαφέρουσα. Πηγαίνω κατ' εὐθεῖαν εἰς τό κείμενον, ἀγαπητοί μου. Ἔχω μαζί μου ἐδῶ τό σχετικό βιβλίον καί ἔρχομαι νά σᾶς πῶ μερικά μόνο ἀποσπάσματα, γιά νά ποῦμε μερικές θέσεις πάρα πολύ σπουδαῖες.

Ἀρχικά ὁ τίτλος τῆς ἐγκυκλίου εἶναι ὁ ἑξῆς: «*Τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδου τοῦ 1836 ἐγκύκλιος, κατὰ τῶν Διαμαρτυρομένων Ἱεραποστόλων.*» Σαφῶς.

»*Γρηγόριος, ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης, Οἰκουμενικός Πατριάρχης.*

»*Ὁ πολυέλεος καί πανοικτίρμων Θεός...*» καί λοιπά καί λοιπά. Εἶναι μία ἐγκύκλιος τριάντα πέντε σελίδων αὐτοῦ τοῦ βιβλίου. Τριανταπέντε σελίδων! Εἶναι πάρα πολύ μεγάλη. Θά σταχυολογήσω τριάντεσσερα-πέντε σημεῖα μικρά, πολύ μικρά, γιά νά σᾶς πῶ μερικά πραγματάκια.

Κατ' ἀρχάς τίθεται τό ἐρώτημα: Ὁ κάθε ἱερεὺς καί ὁ κάθε ποιμὴν καί ὁ κάθε ἐντεταλμένος νά φρου-

ρῆ καὶ νά ποιμαίνῃ ψυχάς Ὁρθοδόξους ἔχει τό δικαίωμα νά κινῆται ἀπό ἴδιος του καί νά περιφρουρῆ τό ποίμνιον;

Βεβαίως! Ἀκοῦστε λοιπόν τώρα. Λέγει ἐδῶ ἡ Σύνοδος:

«Κρίνομεν ἀναγκαῖον τὸ νὰ γνωστοποιήσωμεν πρὸς πάντας τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον τῆς Ἐκκλησίας, καὶ συγχρόνως ἐν μέρει νὰ σᾶς παραστήσωμεν τὰς αἰρέσεις, τὰς κακοδοξίας καὶ τὰς ἐπιβουλάς τῶν σημερινῶν αἰρετικῶν, διὰ νὰ γνωρίσητε πῶς πρέπει νὰ προφυλάττησθε τούντεῦθεν ἀπὸ τὰς ἐνέδρας καὶ παγίδας αὐτῶν· ὅτι ὀφείλομεν νὰ δώσωμεν φοβερὰν ἀπολογία νῦν τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ἐὰν ἀμελήσωμεν ἢ ἀδιαφορήσωμεν εἰς πράγματα τόσον οὐσιώδη καὶ τόσον μεγάλα καὶ ὑψηλά.»

Καὶ πρὸς τό τέλος τῆς ἐγκυκλίου ἡ Σύνοδος ἀποτείνεται πρὸς τοὺς ἐπισκόπους τοῦ Πατριαρχείου, ὅπου βρίσκονται ἀνά τὴν γῆν, ὥστε ἰδιαιτέρως νὰ λάβουν τὰ μέτρα τους. Ἀποτείνεται τελικὰ καὶ πρὸς τοὺς πιστοὺς καὶ τοὺς λέγει πῶς πρέπει κι αὐτοὶ νὰ προσέξουν. Συνεπῶς χρέος βαρῦ-βαρύτατον εἶναι νὰ προσέξωμε πολὺ τό ποίμνιόν μας. Δέν περιμένω νὰ μοῦ πῆ ἡ προϊσταμένη μου ἀρχὴ ἂν πρέπει νὰ κινήθῳ ἢ δέν πρέπει νὰ κινήθῳ· ἐγὼ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ ἴδιος μου τό καταλαβαίνω, γιατί εἶναι κατατεθειμένα πράγματα. Κατατεθειμένα πράγματα εἶναι! Δέν ὑπάρχει καμμία αὐθαιρεσία δηλαδή· καμμία ἀπολύτως.

Δεύτερον. Ἀκόμη ἡ ἐγκύκλιος μᾶς δείχνει πῶς σκέπτονται οἱ Προτεστάνται. Θά τρομάξετε, ἀγαπητοί μου, ἅμα τ' ἀκούσετε αὐτό.

«Οἱ σημερινοὶ αἰρετικοί, οἱ ὅποιοι καταπολεμοῦσι καὶ διαφθείρουσι τὴν ἱεράν ἡμῶν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν δολερῶς καὶ ὑπούλως, εἶναι μαθηταὶ καὶ ὄπαδοι τοῦ Λουθήρου, τοῦ Σβιγγλίου καὶ Καλβίνου, τῶν Σοκίνων –εἶναι οἱ Σοκινιανοί, πού σᾶς ἀνέφερα προηγουμένως, στήν Πολωνία– καὶ ἄλλων πολλῶν τοιούτων αἰρετικῶν. Ὁ πρόβολος –γράφουν αὐτοὶ τώρα· εἶναι δικό τους· εἶναι ἓνα ἀπόσπασμα, πού ἡ Σύνοδος τό παίρνει ἀπ’ αὐτούς– Ὁ πρόβολος καὶ διδάσκαλος τούτων, ὁ Λούθηρος, καθῶς καυχῶνται τῶν Σοκίνων οἱ μαθηταί, κατηδάφισε τὴν στέγην τῆς Βαβυλῶνος, ὁ ἀκόλουθος τούτων Καλβίνος ἔρριψε τὰ τεῖχη της, ἀλλ’ οἱ Σοκῖνοι ἀνέσκαψαν καὶ αὐτὰ τὰ θεμέλια.» Σᾶς εἶπα ὅτι οἱ Σοκῖνοι εἶναι Ἀντιτριαδικαί· δέν δέχονται οὔτε κᾶν τόν Τριαδικόν Θεόν! «Καὶ Βαβυλῶνα, συνεχίζει νά λέγη ἡ ἐγκύκλιος, Καὶ Βαβυλῶνα ἐνταῦθα ἐννοοῦσι τὴν ἡμετέραν ἀκράδαντον Ἐκκλησίαν καὶ τὰς Ἀποστολικὰς αὐτῆς Παραδόσεις καὶ Ἱεροπραξίας.»

Δηλαδή ἀκούσατε πῶς λέγουν τὴν Ἐκκλησίαν;... Βαβυλῶνα! Θά σᾶς τό πῶ αὐτό τὴν ἐρχομένη φορά, σαφέστερο καὶ ἀκριβέστερο. Θά τό δῆτε αὐτό. «Βαβυλῶνα» ἢ Ἐκκλησία!... Καί ὅτι ὁ Λούθηρος ἔβγαλε τὴν σκεπή της, ὁ Καλβίνος γκρέμισε τὰ τεῖχη καὶ οἱ Σοκῖνοι κατέσκαψαν τὰ θεμέλιά της! Φοβερό πράγμα αὐτό!... Καὶ αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι μετὰ θά ῥθοῦν νά μᾶς παρουσιάσουν... τί; νά μᾶς ποῦν... τί; Νά συνεργασθοῦμε;... Νά μᾶς ἀνοίξουν τὰ μάτια;... Νά μᾶς φωτίσουν;... Τί; Ὁ Θεός νά μᾶς φυλάξῃ.

Ἀκόμη· δείχνει τὰ μέσα καὶ τό σχῆμα πού χρη-

σιμοποιοῦν καὶ λαμβάνουν:

«Περὶ τῶν σημερινῶν αἰρετικῶν καὶ τῶν ἐπιβου-
λῶν αὐτῶν, οἱ σημερινοὶ αἰρετικοί», δηλαδή οἱ αἰρετι-
κοὶ τοῦ 1836, «ὁμόφρονες ὄντες ὁπαδοὶ καὶ ζηλωταὶ
κατὰ πάντα τούτων τῶν εἰρημένων αἰρεσιαρχῶν,
τῶν ὁποίων καὶ τὸ ὄνομα φέρουσιν, ὀνομαζόμενοι
Λουθηροκαλβίνοι γενικώτερος, ἐπεχειρήθησαν τώρα
ἐν ἐσχάτοις καιροῖς μὲ ὅλους τοὺς τρόπους καὶ ὅλα
τὰ μέσα νὰ χύσωσι τὸν φαρμακερὸν ἰὸν», θά πῃ δη-
λητήριο, «τῶν διαφόρων τούτων αἰρέσεων εἰς τὰς ἀ-
κοὰς τῶν Ὁρθοδόξων, νὰ μολύνωσι τὴν ἀμώμητον
ἡμῶν Πίστιν καὶ νὰ κατασπαράξωσι τὸ ποίμνιον τοῦ
Χριστοῦ. Καὶ διὰ νὰ ἐκτελέσωσι ταῦτα ῥαδίως», εὐ-
κόλως δηλαδή, «λαμβάνουσι διάφορα σχήματα.
Προσποιοῦνται φιλανθρωπίαν, κηρύττουσι φωτι-
σμόν, ἐπαγγέλονται σοφίαν καὶ παιδείαν καὶ ὑπό-
σχονται πανταχοῦ τὰς μεγαλυτέρας εὐεργεσίας. Δα-
πανῶσι πολλὰ πρὸς τύπωσιν βιβλιαρίων, πεπληρω-
μένων ἀπὸ ταύτας τὰς διαφόρους βλασφημίας των,
πολεμοῦντων πότε μὲν πλαγίως, πότε δὲ κατ' εὐθείαν
τὰ οὐράνια δόγματα καὶ διδάγματα, παραδόσεις καὶ
ἔθιμα τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν ἀγίας Ἐκκλησίας. Χαρί-
ζουσι ταῦτα ἢ τὰ πωλῶσι διὰ σμικρωτάτης τιμῆς, λό-
γῳ μὲν εὐεργεσίας, ἔργῳ δὲ βλάβης, διὰ νὰ ἐμφυτεύ-
σωσιν εἰς τὰς καρδίας τῶν Ὁρθοδόξων, καὶ μάλιστα
τῶν ἀπαλῶν παιδῶν, τὰς παρανόμους αὐτῶν βλα-
σφημίας.»

Κατόπιν οἱ Προτεστάνται στρέφονται –ὦ, πρὸς
τά ποῦ στρέφονται...!– στρέφονται ἐναντίον τοῦ Μο-
ναχισμοῦ! Χμ! Γιατί στρέφονται ἐναντίον τοῦ Μονα-

χισμού; διότι τούς αποκαλύπτουν οί μοναχοί. Ἡ ἱστορία τοῦ Μοναχισμού δέν εἶναι τίποτε ἄλλο παρακαλῶ, ἀγαπητοί μου, παρά οἱ ἀποκαλύψεις τῶν αἰρέσεων, ἡ ἀποκάλυψις τῶν βαθέων τοῦ Σατανᾶ¹¹! Ὅποια αἵρεσις ἔλθῃ ἢ παρουσιασθῇ, ὁ Μοναχισμός τήν ἀνιχνεύει. Αὐτός ὁ Μοναχισμός, πού εἶναι στάς ἐρήμους, πού εἶναι στά βουνά· αὐτοί πού εἶναι ἀπομεμακρυσμένοι, αὐτοί ἀνιχνεύουν. Ὁλόκληρη ἡ Ἐκκλησιαστική Ἱστορία μας εἶναι ἱστορία ἀνιχνεύσεως τῶν αἰρέσεων ἐκ μέρους τοῦ Μοναχισμού. Ἐπόμενον λοιπόν εἶναι οἱ αἰρετικοί νά βλέπουν τόν Μοναχισμόν μέ τό χειρότερο μάτι. Γι' αὐτό ἰδιαίτερος στρέφονται ἐναντίον τοῦ Μοναχισμού· νά τόν ἐξευτελίσουν ὅσο μπορούν περισσότερο, μόνο καί μόνο γιά νά προσβάλλουν τήν Ἐκκλησία· διότι ὁ προμαχών τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ Μοναχισμός.

Ἔφθασε κάποιος –καί κληρικός μάλιστα!– νά μου πῆ: *«Κι ἐσεῖς τί ἀνακατεύεσθε μ' ἐκεῖνα πού γίνονται εἰς τήν πόλιν; Τί σᾶς ἐνδιαφέρει ἐσᾶς;»*. Σάν νά εἶναι παρακαλῶ ἡ Ἐκκλησία μας μόνο ἓνα μοναστήρι, καί νά μὴν μᾶς νοιάζῃ τίποτα ἄλλο! Ὁ μέγας Βασίλειος, ἀγαπητοί μου, ἦταν οἰκουμενικός Πατήρ· τόν ἐνδιέφερε τί γίνεται σ' ὀλόκληρη τήν οἰκουμένη. Μπορεῖ τό σῶμα νά λήη *«Μέ πονάει τό κεφάλι; θά πάρω μιά ἀσπιρίνη. Μέ πονάει τό νύχι; δέν μ' ἐνδιαφέρει, γιατί εἶναι νύχι.»*! Τό λέει αὐτό ποτέ κανένας;! Δυναμέθα νά ποῦμε ὅτι ἐγώ θά μείνω στήν ἐνορία μου, θά μείνω στό μοναστήρι μου, θά μείνω στό σπι-

11. Βλ. Ἀποκ. 2, 24.

τάκι μου, καί δέν μ' ἐνδιαφέρει τί γίνεται παρακάτω;! Εἶναι ὀρθόν αὐτό;! Εἶναι χριστιανικόν αὐτό;! Καί τοῦ ἀπαντῶ: «Γι' αὐτό εἴμαστε ἐκεῖ πάνω: νά βλέπουμε ἐκεῖνα πού εἶναι χαμηλά καί νά ἀφυπνίζουμε ἐκείνους πού κοιμῶνται μέσα εἰς τήν πόλιν.». Αὐτό ἀπάντησα.

Λοιπόν ἀκοῦστε παρακαλῶ τί λέγει ἡ ἐγκύκλιος τῆς Συνόδου τῆς Κωνσταντινουπόλεως: «Ταῦτα καί ἄλλα πολλά μετεχειρίσθησαν –οἱ αἰρετικοί, οἱ Προτεστάνται– καί μεταχειρίζονται οἱ σημερινοί αἰρετικοί, διὰ νά μολύνωσι τήν ἡμετέραν Θρησκείαν καί νά διαφθείρωσι τὸ ἡμέτερον Ἔθνος, καί πρὸς εὐκόλον κατόρθωσιν τῶν κακοβούλων αὐτῶν σκοπῶν ἐκχέουσι τὸν ἰδὸν τῆς ἰοβόλου αὐτῶν ψυχῆς διὰ τοσοῦτων φλυαριῶν κατὰ τοῦ ἀτενῶς ἐπαγρυπνοῦντος, φυλάσσοντος τὴν Ὁρθόδοξον ποιμήνην καί μόνου δυναμένου ἀντιστῆναι καί ἀνατρέψαι τὰ τούτων πονηρὰ σχέδια Μοναχικοῦ Τάγματος, ἐκσφενδονίζοντες μὲ φορὰν δριμυτάτην λόγων ἀλόγων τὴν παντελεῆ καταστροφήν τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ Συστήματος. Ἀλλὰ γνώτωσαν οἱ παραλελογισμένοι λουθηροκαλβινόφρονες ἀπόστολοι ὅτι ἐξ αὐτοῦ τοῦ Τάγματος –τοῦ Μοναχικοῦ– καί μέχρι τοῦ νῦν», καί μέχρι τώρα, «εἰσὶν οἱ ὀρθοτομοῦντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας καί ὀδηγοῦντες τὴν Ὁρθόδοξον νεολαίαν, διὰ τῆς διδασκαλίας αὐτῶν, εἰς τὸ ἱερὸν δόγμα καί εἰς τὴν ὀρθὴν ἠθικὴν.

»Τὸ Τάγμα αὐτὸ οὔτε ἐμόλυνε ποτέ, κατὰ τοὺς παραλογισμοὺς τῶν ἐναντίον αὐτῶν κακοφρόνων, τὴν ὀρατὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ἀλλ' ἀείποτε ἐλάμπρυνεν, ἐδόξασεν, ἐκράτεινε καί ἐστερέωσεν αὐτὴν καί διὰ τοῦ πνευματικοῦ βίου καί διὰ τῶν δογμα-

τικῶν συγγραμμάτων καὶ ἠθικῶν. Αὐτὸ συνεκρότησε τὰς κατὰ καιροὺς συστάσας Οἰκουμενικὰς καὶ Τοπικὰς Συνόδους. Αὐτὸ –τὸ Μοναχικὸν Τάγμα– διετήρησεν ἀκριβῶς τοὺς ἱεροὺς Κανόνας, οἵτινες καὶ τὸ δόγμα εὐσεβῶς ὀρθοτομοῦσι καὶ τὰ ἦθη τῶν Χριστιανῶν ρυθμίζουσι καὶ εἰς τὴν κατὰ Θεὸν πολιτείαν ὀδηγοῦσι. Αὐτὸ ἀπ' ἀρχῆς ἀντέστη καὶ κατεπολέμησε καί, τῇ πανσθενῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου, κατεπάλαψε τὰ διάφορα συστήματα τῶν ἑλληνιστῶν καὶ τοὺς κακοδόξους αἰρεσιάρχας. Αὐτό, τέλος πάντων, ἤδη πολεμεῖ καὶ ὑμᾶς τοὺς ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων ἐκ τῶν κευθμώνων τοῦ ἄδου καὶ τοῦ βυθοῦ τοῦ βορείου ὠκεανοῦ ἀναφανέντας σατανικοὺς αἰρεσιάρχας, διὰ νὰ παύσητε διαταράττοντες τὴν Ὁρθόδοξον Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν, τὴν ὁποίαν αὐτὸ τὸ Μοναχικὸν Σύστημα ἐφύλαξε μέχρι τοῦδε, καί, τῇ παναλκῇ δυνάμει τοῦ πανουργοῦ Θεοῦ, θέλει φυλάξῃ μέχρι συντελείας.»

Νὰ ποιά εἶναι ἡ θέσις τοῦ Μοναχισμοῦ ἐναντίον τῶν αἰρετικῶν. Αὐτά ἦταν ἀπὸ τὴν ἐπίσημον ἐγκύκλιον τῆς Συνόδου τῆς Κωνσταντινουπόλεως τοῦ 1836.

Ἀκόμη –θά τό φαντασθῆτε παρακαλῶ; θά τό φαντασθῆτε;... καί ὅμως εἶναι ἀληθές– ἀκόμη προσπαθοῦν νὰ προσεταιρισθοῦν καὶ τόν κληρὸν! Καί ἰδού.

«Τὰ πράγματα αὐτὰ ἀπέδειξαν ὅτι ἄλλο καλὸν δὲν προεξενήθη ἐκ τούτων τῶν βιβλίων εἰς τοὺς ὁμογενεῖς, εἰ μὴ ἡ ψυχρότης τῆς πίστεως, ἡ ἀδιαφορία περὶ τὰ θρησκευτικά, ἡ διαφθορὰ τῶν ἠθῶν. Αὐτοὶ

–οί Προτεστάνται– έμηχανεύθησαν κατ' άρχάς, πρίν είσέτι γνωσθῶσιν οί δολεροί των σκοποί –κι αυτό στήν Έλλάδα παρακαλῶ– νά μεταχειρισθῶσι τινάς εύπολήπτους», δηλαδή σπουδαίους ανθρώπους, μέ ύπόληψι, «τῶν έκ τοῦ κλήρου είς αυτά ταῦτα, διὰ νά καλύψωσιν ἔτι μάλλον τούς δόλους των.»

Άκούσατε;... προσεταιρίζονται καί τόν κλήρον, γιά νά καλύψουν τούς δόλους των! Τί τό παράξενον; Τό άκούσατε παρακαλῶ;... προσεταιρίζονται καί τούς κληρικούς, γιά νά καλύψουν τούς δόλους των οί αίρετικοί, οί Προτεστάνται!... Δέν τά λέγω έγώ· τά λέγει ή Σύνοδος τής Κωνσταντινουπόλεως.

Ή στάσις μας άπέναντι στους ποικίλους αίρετικούς

Καί, τέλος: Ποία στάσι πρέπει νά πάρωμε άπέναντι σέ όλους αυτούς;

Άκούστε: «Όθεν καί διὰ τής παρούσης Έκκλησιαστικῆς καί Συνοδικῆς έγκυκλίου έπιστολῆς, γνωστοποιούμεν τοίς άπανταχοῦ Όρθοδόξοις ότι, μη άνεχόμενοι τούντεῦθεν τῶν τοιούτων τής καθ' ήμās Μιάς, Αγίας, Καθολικῆς καί Άποστολικῆς Έκκλησίας άποστατῶν, άφεύκτως θέλομεν μεταχειρισθῆ όλα τά μέσα, σκοπόν τιθέμενοι ίνα διορθώσωμεν καί άνακαλέσωμεν είς τήν εύθειαν όδόν τούς τοιούτους πεπλανημένους ή ως μέλη σεσηπότα», σάπια, «νά άποκόψωμεν, άποβάλλοντες αυτούς άπό τήν όλομέλειαν τῶν πιστῶν.». Ή θά μετανοήσης καί θά 'ρθῆς έδῶ μπροστά στήν Έκκλησία καί θά κόψης όλα σου τά τερτίπια, εκείνα πού κάνεις, παρεκκλησιαστικά

καί παρασυναγωγικά, ἢ θά ἀποκοπῆς σάν σάπιο μέλος τῆς Ἐκκλησίας. Δέν τό λέγω ἐγώ· τό λέγει ἡ Σύνοδος τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Καί ὁ ἐπίλογος: «Ταῦτα πάντα λοιπόν, ὡς ἀναγκαῖα τε καί σωτήρια –ἀναγκαῖα καί σωτήρια!–, τῇ κοινῇ γνώμῃ τῶν μακαριωτάτων πατριαρχῶν, ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν καί συλλειτουργῶν τῆς ἡμῶν μετριότητος, τοῦ τε ἀγιωτάτου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Ἱεροθέου, τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου Ἀντιοχείας κ. Μεθοδίου, τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ. Ἀθανασίου –καί τοῦ Γρηγορίου, πού ἦτο τότε Κωνσταντινουπόλεως– καί τῶν λοιπῶν ἀγίων πατριαρχῶν, προκατόχων ἡμῶν, καί τῆς περὶ ἡμᾶς τῶν ἀρχιερέων ἱεραῶς ἀδελφότητος, ἐγκριθέντα, ἀπεφάνθη συνοδικῶς.». Ἐνεκρίθησαν ἀπ' ὅλους αὐτούς, δηλαδή ἀπ' ὅλα τά Πατριαρχεῖα τῆς Ἀνατολῆς. Ἐνέκριναν οἱ πατριάρχαι καί ἀπεφάνθησαν συνοδικῶς καί τώρα ὑπογράφουν. Αὐτός εἶναι ὁ ἐπίλογος, ἀγαπητοί μου, αὐτῆς τῆς ἐγκυκλίου ἐναντίον τῶν Προτεσταντῶν.

Τί θά ἐλέγαμε λοιπόν γιά ὅλα αὐτά;

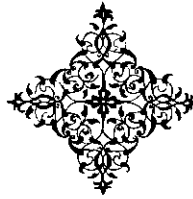
Ἕπάρχει τό δεδικασμένον. Ἕπάρχει. Ἀλλά ἐπειδή βλέπω δημοσιεύσεις στήν ἐφημερίδα, βλέπω ἀναγγελίες, βλέπω τοῦτα-ἐκεῖνα, πού καλοῦν τούς Χριστιανούς μας νά πᾶνε εἰς τούς τόπους των, γιά νά τούς παρασύρουν οἱ Προτεστάνται μέ τίς ποικίλες ὀνομασίες τους, πού θά σᾶς πῶ καί τήν ἐρχομένη φορά, ὀφείλομε, ἀγαπητοί μου, νά εἰδοποιήσωμε.

Τό θέμα δέν ἐξηντλήθη. Νά μέ συγχωρέσετε πού κράτησα παραπάνω τήν ὁμιλία· ἀλλά ἦταν ἀνάγκη

νά γίνη αυτό. Καί θά συνεχίσω τήν ἐρχομένη φορά, νά σᾶς πῶ λεπτομέρειες καί εἰδικώτερα σημεῖα ἐπά-νω εἰς τά θέματα τῶν Προτεσταντῶν, πού δροῦν καί ἐνεργοῦν καί εἰς αὐτήν τήν γειτονιά μας. Γι' αὐτό θά παρακαλέσω, οὐδεὶς μὴν λείψῃ· ὅλοι παρόντες· γιά νά κατατοπισθοῦμε καί νά βοηθήσωμε καί τούς ἀπό-ντας, ὥστε νά γλυτώσουμε ἀπό τίς ἀρπάγες αὐτές τοῦ Ἄδου καί τῆς φθορᾶς.

Ὁ Θεός νά σᾶς εὐλογῇ.

Κυριακή, 27-5-1979

Ὁμιλία 3η

Ὁ Πεντηκοστιανισμός

Ἐνεχίζοντες, ἀγαπητοί μου, τό θέμα περί τῆς αἰρέσεως τοῦ Προτεσταντισμοῦ, θά θέλαμε νά τονίσωμε ὅτι ἐφ' ὅσον ὁ Λούθηρος, ὁ ὁποῖος εἶναι καί ὁ ἰδρυτής τοῦ Προτεσταντισμοῦ, εἰσηγήθη τήν ὑποκειμενικήν ἐρμηνείαν τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ἤτο ἐπόμενον νά ὑπάρχουν ποικίλες ἐρμηνεῖες τῆς Ἁγίας Γραφῆς· τόσες ἐρμηνεῖες, ὅσοι καί οἱ ἀναγνώσται τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Τοῦτο βεβαίως, ἐφ' ὅσον ὑπῆρχαν ποικίλες ἐρμηνεῖες τῆς Ἁγίας Γραφῆς, εἶχε σάν ἀποτέλεσμα τήν διάσπασιν τῶν Προτεσταντῶν, καί μάλιστα ἄν θέλετε ζῶντος ἀκόμη τοῦ Λουθήρου, κατά τόν 16ον αἰῶνα. Καί σημειώθηκε αὐτή ἡ κατάρτησις τῶν σέ ἑκατοντάδες ὁμολογίες, ὅλες φυσικά προτεσταντικῆς ἀποχρώσεως.

Μερικῆς ἀπ' αὐτές, οἱ κυριώτερες καί οἱ πλέον γνωστές, γιά νά πάρετε μία εἰκόνα, εἶναι οἱ: Πρεσβυτεριανοί, Αναβαπτισταί, Κογκρεγκασιοναλισταί, Μεθοδισταί, Κουάκεροι, Οὐνιτάριοι, Σοκινιανοί, Ἀρμενιανοί, Μεννωῖται, Μορμόνοι, Βιβλικοί, Ἀντβεντισταί,

Εὐαγγελικοί, Ἐλευθέρας Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας, τοῦ Στρατοῦ τῆς Σωτηρίας, Πλυμμουθισταί, Ἴρβινγκιανοί, Σερκούτιοι, Σβενκφελδιανοί, Νέοι Ἰσραηλίται, Συνδικαλισταί, Ἐπισκοπιανοί, τῶν Νέων Ἀποστόλων, Δαρδισταί, Πεντηκοστιανοί, Ἀδελφοί Μοραβοί, Ἀποστολικοί, Πλατεῖς Ἀδελφοί, Στενοί Ἀδελφοί,... καί λοιπά καί λοιπά καί λοιπά! Ἐκατοντάδες παρακαλῶ κατατμήσεις ἔχει ὑποστῆ ὁ Προτεσταντισμός. Παρ' ὅλες τίς ὁμοιότητες ὅμως πού ἔχει ἡ μία ὁμολογία μέ τήν ἄλλη, ἔχουνε βεβαίως καί κάποιες διαφορές· γι' αὐτό καί ἔχουνε κατατμηθῆ. Προσθέτουν, ἀφαιροῦν,... Δέν κάνουν τίποτε ἄλλο παρά αὐτή τή δουλειά· προσθέτουν καί ἀφαιροῦν ὅ,τι νομίζει ἡ κάθε ὁμάδα.

Οἱ Πεντηκοστιανοί

Ἀπ' ὅλες αὐτές τίς ὁμάδες ὅμως, εἰδικώτερα μᾶς ἐνδιαφέρει ἡ ὁμάδα τῶν Πεντηκοστιανῶν. Καί θά μείνωμε εἰς τούς Πεντηκοστιανούς, ἀφ' ἑνός διότι παρουσιάζουν μίαν ἔξαρσιν δράσεως εἰς τήν Ἑλλάδα τόν τελευταῖο καιρό, καί ἀφ' ἑτέρου διότι μερικές ἀπό τίς ὁμάδες τῶν Πεντηκοστιανῶν, οἱ ὁποῖες πρέπει νά σᾶς πῶ ὅτι μέχρι τό 1967 ἦσαν καμμιά ἐξηνταριά μέ ποικίλα ὀνόματα, προσπαθοῦν νά πλησιάσουν τήν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν κατά ἕναν τρόπον ὕπουλον καί δολερόν. Γι' αὐτούς τούς δύο λόγους εἰς τό σημερινό μας θέμα θά μείνωμε εἰδικά στούς Πεντηκοστιανούς.

Σταχυολογῶ μάλιστα ἀπό μιά ἔφημερίδα, τήν

Μακεδονία τῆς 29ης Ἀπριλίου, πού ἔχει δύο ἀγγελίες. Λέγει ἡ μία: «*Πρώτη Ἐκκλησία τῆς Πεντηκοστῆς*». Νά λοιπόν ἀμέσως ὄνομασία ὁμάδος. Ἡ δευτέρα: «*Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ τῆς Πεντηκοστῆς*». Μάλιστα σᾶς διαβάζω μία ἀπ' αὐτές: «*Σήμερα σίς 11 π.μ. στήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ τῆς Πεντηκοστῆς, Καρμπολά 5, πλατεῖα Δικαστηρίων, θά κηρύξη ἀπό τό εὐαγγέλιον ὁ ἱεροκήρυκας τῆς Ἐκκλησίας, φιλόλογος κ. Σιδηρόπουλος, σίς 7.00 μ.μ.. Τό πρόγραμμα τῆς Ἐκκλησίας θά εἶναι πλούσιο σέ περιεχόμενο, μέ ὁμιλητή τόν ἴδιο. Στό τέλος τῆς λατρείας –σημειώστε αὐτό– θά τό σχολιάσωμε εἰς τό τέλος– Στό τέλος τῆς λατρείας θά γίνῃ προσευχή γιά ἀρρώστους καί γιά σένα πού ἔχεις προβλήματα. Εἴσοδος ἐλεύθερη γιά ὅλους.*». Κάτι ἀντίστοιχο εἶναι καί ἡ ἄλλη ἐκεῖ ἡ ἀγγελία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Πεντηκοστῆς.

Ὅπως βλέπετε λοιπόν, ἐπειδή ἀκριβῶς ὑπάρχει αὐτή ἡ ἔξαρσις καί κάνουν τίς ἀναγγελίες τους αὐτοί διαρκῶς εἰς τίς ἐφημερίδες καί τά περιοδικά καί πηγαινουν ἀνύποπτοι οἱ ἄνθρωποι νά τούς ἀκούσουν, νομίζοντας πῶς κάτι καλό ἔχουν νά ποῦν οἱ αἰρετικοί αὐτοί, καί δύνανται ἔτσι νά παρασυρθοῦν, γιά τόν λόγον αὐτόν θά μείνωμε εἰδικώτερα σᾶς εἶπα εἰς αὐτούς, τούς Πεντηκοστιανούς.

Ἐμφάνισις καί δρᾶσις των

Ἄς δοῦμε τί εἶναι οἱ Πεντηκοστιανοί. Ὅπως ἀναφέραμε καί τήν περασμένη φορά καί πρό ὀλίγου, εἶναι ὁμάδα Προτεσταντική. Τό ὄνομά τους τό ἔχουν λάβει ἀπό τό γεγονός τῆς Πεντηκοστῆς, δηλαδή τῆς

ήμερας εκείνης κατά την οποίαν οί Απόστολοι ἐδέχθησαν τό Πνεῦμα τό Ἅγιον ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν. Ἰδρυτής τῆς ὁμάδος τῶν Πεντηκοστιανῶν εἶναι ὁ Ἀμερικανός Ἀμβρόσιος Τόμπλισον. Αὐτός τό 1907 συνέστησε εἰς τό Κλήβελαντ τοῦ Ὁχάϊο τήν πρώτη του Ἐκκλησία.

Οἱ Πεντηκοστιανοί στήν Ἑλλάδα ἐμφανίζονται τό 1927 μέ τήν ἐπωνυμία Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ τῆς Πεντηκοστῆς. Κατόπιν ἰδρύθηκε δευτέρα ὁμάδα Πεντηκοστιανῶν, μέ τήν ἐπωνυμία Ἀποστολική Ἐκκλησία τῆς Πεντηκοστῆς, καί ἰδρύθηκε τό 1938. Ἐν συνεχείᾳ ἰδρύθηκε τρίτη Ἐκκλησία Πεντηκοστιανῶν στήν Ἑλλάδα τό 1967, μέ τήν ἐπωνυμία Ἐλευθέρα Ἀποστολική Ἐκκλησία τῆς Πεντηκοστῆς. Τελευταία ἔχομε καί μία ἀκόμη ὁμάδα, χωρίς νά γνωρίζω ἂν ὑπάρχουν περισσότερες τῶν τεσσάρων, ἀφοῦ θά ἀναφέρω αὐτήν ὡς τελευταία.

Μπορεῖ νά ὑπάρχουν καί δέκα ὁμάδες Πεντηκοστιανῶν, ἀγαπητοί μου, καί νά τίς ἀγνωῶ· διότι κάθε λίγο καί λιγάκι ξεφυτρώνουν νέες. Ἔχουν τήν ἱκανότητα νά πολλαπλασιάζονται ὅπως τά κύτταρα, πού διαιροῦνται καί γίνονται περισσότερα. Διά τῆς διαιρέσεως, θά λέγαμε κι ἐδῶ, γίνονται ὅλο καί περισσότερες. Αὐτή ἡ δουλειά γίνεται συνεχῶς. Οὔτε πού προλαβαίνουμε νά μάθουμε ποιός εἶναι ὁ πραγματικός ἀριθμός ὅλων αὐτῶν τῶν ὁμάδων. Ἀκόμα καί σέ ἐπίσημα δελτία πού ἀνέτρεξα, καί ἐκεῖ λέγουν: «Ἐως αὐτήν τήν στιγμή ἔχομε αὐτά τά δεδομένα· ὕστερα ἀπό λίγο δέν ξέρομε.». Ἔχομε αὐτήν τήν διαρκῆ ὑποδιαίρεσι.

Ἡ Χ.Ο.Ε.

Μία λοιπόν τετάρτη ομάδα, ἡ ὁποία ἐνεφανίσθη εἰς τὴν πόλι μας, τὸλάχιστον πρό ἔτους, εἶναι ἡ Χ.Ο.Ε., ἡ Χριστιανικὴ Ὀργάνωσις Εἰρήνης. Αὐτὴ ἡ τελευταία, ὅπως σᾶς εἶπα, ἐξεδηλώθη εἰς τὴν πόλι μας, τὴν Λάρισα. Ὡς ἰδρυτῆς της φέρεται –δέν μπορῶ νά σᾶς πῶ ἂν εἶναι πραγματικά αὐτός ὁ ἰδρυτῆς τὸλάχιστον αὐτός φέρεται ὡς ἰδρυτῆς τῆς Χ.Ο.Ε. στήν Ἀθήνα– κάποιος Στυλιανός Γιαννετάκης. Καί στήν Θεσσαλονίκη δρᾷ ὁ γαμβρός του, Νικόλαος Μουτσάκης, στήν Νεάπολι τῆς Θεσσαλονίκης. Σήμερα στήν Ἑλλάδα ἔχουμε εἴκοσι κλιμάκια, κατὰ τὴν ὁμολογία τῶν ιδίων, ἓνα ἐκ τῶν ὁποίων κλιμακίων εἶναι καί τό κλιμάκιον τῆς Λαρίσης.

Ἡ διδασκαλία της

Ποιά εἶναι ἡ διδασκαλία γενικά τῶν Πεντηκοστιανῶν καί εἰδικώτερα τῆς Χ.Ο.Ε.; Προσέξτε: γενικά τῶν Πεντηκοστιανῶν, εἰδικώτερα τῆς Χ.Ο.Ε..

Βασικά ἡ διδασκαλία εἶναι προτεσταντική, ἐφ' ὅσον ἀπό 'κεῖ ὀρμῶνται οἱ Πεντηκοστιανοί. Ἐχουν ὅμως μερικά ἰδιάζοντα χαρακτηριστικά. Μάλιστα ἔνα μικρό ἔντυπο τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, πού καταφέρεται ἐναντίον τῶν Πεντηκοστιανῶν, λέγει ὅτι οἱ Πεντηκοστιανοί καί μερικὲς ἀκόμη ὁμάδες μαζί μέ αὐτούς χαρακτηρίζονται ἀπό τοὺς Προτεστάντας αἰρετικοί! Ἐάν λοιπόν οἱ Προτεστάνται χαρακτηρίζουν αὐτούς αἰρετικούς, τοὺς ὁποίους Προτεστάντας ἑμεῖς τοὺς θεωροῦμε αἰρετικούς, πόσο περισσό-

τερο αίρετικοί θά εἶναι λοιπόν αὐτοί, δηλαδή οἱ Πεντηκοστιανοί!

Ἀναβαπτίζονται εἰς τό πῦρ τῆς Πεντηκοστῆς;

Ἡ ὀνομασία τους, *Πεντηκοστιανοί* ὅπως σᾶς εἶπα, ἐντοπίζεται στό γεγονός τῆς Πεντηκοστῆς, ἀπό τό ὁποῖον ἐξάγουν καί τόν πυρῆνα τῆς διδασκαλίας των. Ἰσχυρίζονται οἱ Πεντηκοστιανοί ὅτι ἀναβαπτίζονται εἰς τό πῦρ τῆς Πεντηκοστῆς ὅπως ἀκριβῶς τότε οἱ Ἀπόστολοι, μέ τά αὐτά ἀποτελέσματα: μέ τό φαινόμενον δηλαδή τῆς γλωσσολαλίας, τό προφητικό χάρισμα, τήν ἔκστασι, τά ὄραματα καί τά ὄνειρα.

Ποῦ στηρίζονται διά νά λέγουν ὅτι ἀναβαπτίζονται μέσα εἰς τό πῦρ τῆς Πεντηκοστῆς;

Φυσικά ὁ καθένας μπορεῖ νά λέγῃ ὅ,τι θέλει. Τό θέμα ὅμως δέν εἶναι πῶς τό αἰσθάνεται ὁ καθένας, ἀλλά πῶς εἶναι στήν πραγματικότητα. Διότι τό γεγονός τῆς Πεντηκοστῆς στήν ἐποχή τῶν Ἀποστόλων δέν ἦταν ὑποκειμενικόν· ἦτο ἀντικειμενικόν, ἦτο ἐξ ἀντικειμένου. Καί ἦτο ἐξ ἀντικειμένου σέ δύο διαστάσεις. Ἀφ' ἑνός μὲν, γιά 'κείνους οἱ ὁποῖοι εὐρίσκοντο μέσα εἰς τό *ὑπερῶον*, ἦτο ὑπό τήν μορφή *πυρίνων γλωσσῶν*, ἦτο κάτι πού τό ἔβλεπαν ὅλοι. Ἐμφανίζεται μέσα εἰς τό *ὑπερῶον* ἕνα *πῦρ* εἰς τόν ἀέρα, αὐτό μοιράζεται καί ἐπικάθεται ἐπί τῶν κεφαλῶν τῶν παρευρισκομένων. Αὐτό, ἐπαναλαμβάνω, δέν εἶναι ὑποκειμενικόν φαινόμενον· εἶναι ἀντικειμενικόν. Ἀφ' ἑτέρου δέ, ἦτο καί στήν ἄλλη του διάστασι ἀντικειμενικό – γιά νά μὴν πῆ κανένας ὅτι ἦταν ἕνα φαινόμενον ὑποβολῆς· γιατί μπορούσε νά ὑποστηριχθῆ καί

αυτό—, διότι ταυτοχρόνως ἔξω ἀπό τήν οἰκία, ἔξω ἀπό τό *ὑπερῶν* εἰς τό ὁποῖον εὐρίσκοντο οἱ Μαθηταί, ἀκούστηκε *βοή σάν ἀνέμου δυνατοῦ*, χωρίς νά πνήθῃ ἄνεμος, πού ἔκανε ὀλόκληρη τήν πόλι νά ἀναρωτηθῇ: *«Τί συμβαίνει; Τί συμβαίνει;»*. Καί ἐνετόπισαν ὅτι αὐτή ἡ *βοή* ἦτο σ' ἓνα σπίτι τῆς πόλεως. Καί τότε βγήκαν οἱ Ἀπόστολοι καί ὠμίλησαν,... καί τά γνωστά αὐτά παρακάτω τῆς Πεντηκοστῆς. Συνεπῶς τό γεγονός τῆς Πεντηκοστῆς εἶναι ἔξ ἀντικειμένου, μέ αὐτές τίς δύο διαστάσεις, καί γιά τούς ἐντός τῆς οἰκίας καί διά τούς ἐκτός τῆς οἰκίας. Δέν δύναται, ἐπαναλαμβάνω, νά θεωρηθῇ ὑποκειμενικόν γεγονός.

Κανείς ὅμως δέν μᾶς πληροφορεῖ καί δέν μᾶς βεβαιώνει ὅτι ὅταν ἰσχυρίζονται καί λέγουν πῶς ἀναβαπτίζονται εἰς τό πῦρ τῆς Πεντηκοστῆς, ὅτι πράγματι ἀναβαπτίζονται. Μποροῦσα κι ἐγώ νά λέω αὐτήν τή στιγμή ὅτι ἀναβαπτίζομαι εἰς τό πῦρ τῆς Πεντηκοστῆς, χωρίς ὅμως αὐτό νά μπορῶ καί νά τό βεβαιώσω. Ἐάν μου πῆτε διά τά ἀποτελέσματα, θά τό δοῦμε αὐτό στή συνέχεια.

Ποῦ στηρίζουν τήν ἀναβάπτισίν των

Πάντως ἡ διδασκαλία των αὐτή στηρίζεται σέ μία προφητεία τοῦ Ἰωήλ, τήν ὁποία χρησιμοποίησε κι ὁ ἀπόστολος Πέτρος κατά τήν ὁμιλία του τήν πρώτην κατά τήν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς. Εἶπε τά ἑξῆς ὁ Ἀπόστολος:

«Ἄλλὰ τοῦτό ἐστι τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ·

»καί ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ Θε-

ός, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ Πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεῦσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὀράσεις ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιασθήσονται·

»καὶ γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ Πνεύματός μου, καὶ προφητεῦσουσι.

»καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ·

»ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα πρὶν ἢ ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ.

»καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται.»¹

Ἐπειδὴ εἶναι πάρα πολὺ σπουδαία προφητεία, ἐπιτρέψατέ μου πολὺ γρήγορα καὶ ἐλεύθερα νὰ σᾶς τὴν ἀποδώσω.

Ἀλλὰ αὐτὸ εἶναι ἐκεῖνο πού εἰπώθηκε ἀπὸ τὸν προφήτη Ἰωήλ:

Καὶ θὰ εἶναι τίς ἔσχατες μέρες, λέγει ὁ Θεός, θὰ ἐκχύσω ἀπὸ τό Πνεῦμα μου σέ κάθε ἄνθρωπο καὶ θὰ προφητεῦσουν οἱ υἱοί σας, τὰ παιδιὰ σας, τὰ ἀγόρια σας καὶ οἱ θυγατέρες σας, καὶ οἱ νεανίσκοι σας θὰ δοῦν ὀράσεις, ὀράματα, καὶ οἱ μεγαλύτεροι θὰ ἰδοῦν ὄνειρα.

Καὶ στοὺς δούλους μου καὶ τίς δοῦλες μου τίς ἡμέρες ἐκεῖνες τίς ἔσχατες θὰ ἐκχύσω ἀπὸ τό Πνεῦμα

1. Πράξ. 2, 16-21. Πρβλ. Ἰωήλ, 3, 1-5.

μου καί θά προφητεύσουν.

Καί θά δώσω τέρατα στόν οὐρανό καί σημεῖα στή γῆ, στόν οὐρανό πάνω καί στή γῆ κάτω· αἷμα καί φωτιά καί καπνός.

Ὁ ἥλιος θά μεταστραφῆ σέ σκοτάδι καί ἡ σελήνη θά σκουρύνῃ σάν αἷμα, πρίν ἔλθῃ ἡ Ἡμέρα τοῦ Κυρίου ἡ μεγάλη καί ἐπιφανής.

Καί τότε ὅποιος ἐπικαλεσθῆ τό ὄνομα τοῦ Κυρίου θά σωθῆ.

Ἀγαπητοί μου, αὐτή εἶναι ἡ προφητεία. Θά ἔθελα ὅμως νά τήν ἀναλύσουμε, γιά νά ἰδοῦμε, ἐφ' ὅσον στηρίζονται ἐπάνω ἐδῶ, κατά πόσο ἔχουν δίκαιο ἢ δέν ἔχουν δίκαιο.

Πότε ἐκπληροῦται ἡ προφητεία τοῦ Ἰωήλ

Καί κατ' ἀρχάς οἱ Πεντηκοστιανοί λέγουν ὅτι ἡ προφητεία αὐτή ἐκπληροῦται εἰς τās ἡμέρας μας.

Ἀπό ποῦ παρακαλῶ συμπεραίνετε ὅτι ἐκπληροῦται εἰς τās ἡμέρας μας; Ἀπό τό γεγονός, λέγουν, ὅτι εἶναι οἱ ἔσχατες ἡμέρες· ἀπ' αὐτό πού λέγει: «καί ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις...» καί λοιπά. Ὡστε λοιπόν εἶναι οἱ ἔσχατες ἡμέρες. Καί ποιός σās πληροφορεῖ ὅτι οἱ ἡμέρες πού περνᾶμε εἶναι οἱ ἔσχατες; Κάθε φορά μπορούμε νά λέμε ὅτι εἶναι οἱ ἔσχατες. Ἄν τό θέλετε, ἀγαπητοί, ἔσχατες ἡμέρες λέγονται ἀπό τή στιγμή πού ἔχουμε τήν ἔκδοσιν τῆς προφητείας, ἢ τήν ἔκδοσιν τῆς πρώτης πληρώσεως τῆς προφητείας. Ἀπό ἐκείνη τή στιγμή ὀμιλοῦμε περί ἐσχάτων.

Ἐνα παράδειγμα. Ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης λέγει: «Ἀκούσατε ὅτι ὁ Ἄντίχριστος ἔρχεται καί τώρα,

λέγει, *ὕπάρχουν πολλοὶ ἀντίχριστοι.*»². Πῶς ἔρχεται, καὶ ὕπάρχουν πολλοὶ ἀντίχριστοι;... Σημαίνει ὅτι τὰ ἔσχατα –διότι ὁ Ἀντίχριστος εἰς τὰ ἔσχατα θὰ ἔλθῃ– σημαίνει ὅτι ξεκίνησαν ἀπὸ τότε πού γράφει τὴν προφητεία του.

Ἄλλο. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος γράφει στὸν Τιμόθεο: «Σέ πληροφορῶ, νὰ μὴν τὸ ξεχάσης, ὅτι τὸν ἔσχατο καιρὸ οἱ ἄνθρωποι θὰ εἶναι τέτοιοι καὶ τέτοιοι καὶ τέτοιοι.»³. Ἀπὸ πότε ἀρχίζει αὐτὸς ὁ ἔσχατος καιρὸς; Ἀπὸ τὴ στιγμή πού ὁ ἀπόστολος Παῦλος γράφει τὴν ἐπιστολή του στὸν Τιμόθεο.

Ὡστε λοιπὸν ἡ ἔκφρασις ἔσχατος ἔχει καὶ ἀπόλυτη σημασία, ἔχει καὶ σχετική· ἡ ἀπόλυτη ὅταν πραγματικά εὐρισκώμεθα εἰς τὰ ἔσχατα, καὶ ἡ σχετική διότι διαρκῶς πλησιάζομε πρὸς τὸ τέλος. Ὅταν πλησιάζη κανεὶς πρὸς τὸ τέλος, πάντα, καὶ λιγοστεύει τὸ διάστημα πρὸς τὸ τέλος, αὐτὸ πάντα λέγεται ἔσχατον. Θὰ μπορούσαμε νὰ ξέρουμε ὅτι εἶναι τὰ ἀπόλυτα ἔσχατα, ἐὰν ξέραμε πραγματικά πότε θὰ ῥθῆ ὁ Χριστός. Τὸ ξέρουμε; Ὁχι. Ἀφοῦ λοιπὸν δέν ξέρομε πότε θὰ ῥθῆ ὁ Χριστός, δέν μπορούμε νὰ μιᾶμε διὰ τὰ ἔσχατα ἐν ἀπολύτῳ ἐννοίᾳ, παρὰ μόνον ἐν σχετικῇ ἐννοίᾳ. Ἐνα εἶναι αὐτό.

Ἀλλὰ ποιὸς σᾶς εἶπε, κύριοι, ὅτι τὰ ἔσχατα πού λέγει ὁ Προφήτης εἶναι πράγματι ἐκεῖνα τὰ ἔσχατα πού ἀναφέρονται στὴν ἐποχὴ μας; Διότι λέγει ὁ Θεός –καὶ ἡ προφητεία Του εἶναι ἀσάλευτη– ὅτι *τίς ἔσχατες μέρες* θὰ ἐκχύση ἀπὸ τὸ Πνεῦμα Του εἰς τοὺς ἀν-

2. Α' Ἰωάν. 2, 18.

3. Β' Τιμ. 3, 1-5.

θρώπους. Πῶς λοιπόν αὐτοί λέγουν ὅτι τώρα εἶναι πνευματοφόροι ἄνθρωποι καί κινοῦνται ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ κατά τρόπον ἔκτακτον; Καί μή ξεχνᾶμε φυσικά ὅτι τό Πνεῦμα τό Ἅγιον ὑπάρχει στήν Ἐκκλησία. Δέν τίθεται θέμα. Τό Πνεῦμα τό Ἅγιον εἶναι Ἐκεῖνο τό Ὅποῖον τελεσιουργεῖ τά πάντα, ὅλα τά Μυστήρια καί τήν σωτηρία μας, μέσα στήν Ἐκκλησία. Χωρίς τό Πνεῦμα τό Ἅγιον δέν κάνομε τίποτε, ἀγαπητοί μου.

Ἄλλ' αὐτοί Τό ἐννοοῦν μέ τήν ἔκτακτη μορφή· δηλαδή ὅτι θά ἔχωμε χαρίσματα ἔκτακτα, πού θά κάνουν ἐξαιρετική ἐντύπωση. Καί ἰσχυρίζονται ἐπίσης ὅτι ἦρθε ἡ ὥρα γι' αὐτά τά ἔκτακτα χαρίσματα, ὅπως τότε τήν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, καί ὅτι ἐκεῖνοι εἶναι οἱ φυσικοί –οἱ Πεντηκοστῖανοί δηλαδή– οἱ φυσικοί ἀποδέκται τῶν χαρισμάτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος! Μόνον αὐτοί! Ποῦ τό στηρίζετε λοιπόν, κύριοι; Εἰς τά ἔσχατα. Καί ποιός σᾶς εἶπε ὅτι ἔχομε τώρα τά ἔσχατα;

Πῶς ἐννοεῖται ἡ προφητεία τοῦ Ἰωήλ

Ἀλλά ἐκτός αὐτοῦ, γιά νά δοῦμε, τί ἐννοεῖ ἐδῶ ὁ Προφήτης ὅταν λέγῃ ἔσχατα;

Ὅταν παρακαλῶ ὁ ἀπόστολος Πέτρος χρησιμοποιοῦ τήν προφητεία αὐτή, θέλει νά βεβαιώσῃ ὅτι τό φαινόμενον πού ἔβλεπαν οἱ σύγχρονοί του δέν ἦτο ἀποτέλεσμα γλεύκου, ἀλλά ἀποτέλεσμα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· διότι ὅταν βγήκαν οἱ Μαθηταί νά ὀμιλοῦν, ὁ καθένας ἀπό τό πλῆθος πού μαζεύτηκε τούς ἄκουγε νά ὀμιλοῦν στή δική του γλῶσσα. Φυσικά ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἴσως δέν εἶχε καμμίαν πρόθεση,

κανέναν σκοπόν νά ἀναφέρῃ τὴν προφητεία τοῦ Ἰω-
ήλ τοῦ προφήτου· ἀλλὰ παρετήρησε ὅμως ὅτι ὑπῆρ-
χαν Ἑβραῖοι πού κοροΐδευαν καὶ ἔλεγαν: «Οἱ ἄνθρω-
ποι αὐτοὶ εἶναι γλεύκους μεμεστωμένοι!», δηλαδή
μουστῶσανε πρωῖ-πρωῖ, ἤπιανε κρασί καὶ μέθυσαν!

Καὶ τότε ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἀπολογούμενος
εἶπε: «*Ἀγαπητοὶ μου, ἡ ὥρα εἶναι ἐννέα τό πρωῖ, καὶ
δέν εἴμεθα μεθυσμένοι· δέν εἶναι ἐξ ἄλλου ἡ ὥρα πού
μεθοῦν οἱ ἄνθρωποι, τέτοια ὥρα πρωῖ-πρωῖ. Καὶ θά
σᾶς ἐξηγήσω γιατί βλέπετε τό φαινόμενον αὐτό πού
βλέπετε. Ἔ, λοιπόν· λέγει ὁ Προφήτης Ἰωήλ: Στίς ἔ-
σχατες ἡμέρες, λέγει ὁ Θεός, θά ἐκχύσω ἐκ τοῦ Πνεύ-
ματος μου...*» καὶ λοιπά καὶ λοιπά.

Ὡστε ὁ ἀπόστολος Πέτρος, ὅταν ἐρμηνεύῃ στήν
προφητείαν τοῦ προφήτου Ἰωήλ τίς ἔσχατες ἡμέρες,
δέν ἐννοεῖ τίς τελευταῖες πού θά ξανάρθῃ ὁ Χριστός
οὔτε τίς ἡμέρες τίς δικές μας, ἀλλὰ ἐννοεῖ τίς ἡμέρες
τῆς Πεντηκοστῆς· διότι θέλει νά αἰτιολογήσῃ τό φαι-
νόμενον τῆς Πεντηκοστῆς καὶ νά δείξῃ τὴν πλήρωσι
τῆς προφητείας τοῦ προφήτου Ἰωήλ. Συνεπῶς ὅταν
λέγῃ ἐδῶ ἔσχατες ἡμέρες ὁ Προφήτης, δέν ἐννοεῖ
παρά τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, δηλαδή τότε, ἐκεῖ-
νες τίς ἡμέρες.

Ἐξ ἄλλου στήν Παλαιά Διαθήκη, ὅταν ἀναφε-
ρῶμεθα εἰς τὰ ἔσχατα, πάντοτε τὰ ἔσχατα εἶναι σέ
σχέσι μέ τούς Προφήτας. Οἱ Προφῆται λέγουν: «*Τόν
ἔσχατον καιρόν...*»⁴. Καὶ ποιός εἶναι αὐτός ὁ ἔσχατος
καιρός; Πάντοτε εἶναι οἱ ἡμέρες τοῦ Μεσσίου, δηλα-

4. Βλ. Μιχ. 4, 1. Ἦσ. 2, 2. Ἱερ. 38, 24. Δαν. 2, 28 κ.ά.

δή ή πρώτη Παρουσία του Χριστού. "Όταν ή Καινή Διαθήκη όμληη περί *έσχάτων*⁵, τότε για την Καινή Διαθήκη τά *έσχατα* είναι ή δευτέρα Παρουσία του Χριστού. Παρακαλώ νά τό θυμάστε αυτό.

Άλλά και έκτός αυτού, στό έβραϊκό κείμενον, άμα θά ανατρέξωμε, όπως και στών *έβδομήκοντα* —είναι στον Ίωήλ, 3ο κεφάλαιον, 1-5 στίχοι—, δέν γράφουν την φράσιν *έν έσχάταις ήμέραις*, αλλά γράφουν την φράσι «και *έσται μετά ταυτα*». "Όχι *έν έσχάταις ήμέραις*. Τί θά πη «*μετά ταυτα*»; Δέν έχομε παρά νά πάμε στά προηγούμενα κεφάλαια του Προφήτου νά ιδούμε τί γράφει εκεί. Έκει αναφέρεται ό Προφήτης στην καταστροφή της Παλαιστίνης από ξηρασία και από ακρίδες, τιμωρία που έπιφέρει ό Θεός εις τον λαόν για την άποστασία του· και λέγει μετά ό Προφήτης: «*μετά ταυτα έκχεω από του πνεύματός μου...*» και λοιπά. Δηλαδή: «*Θά σās δώση ό Θεός τιμωρία. Άλλά μετά ταυτα*», δηλαδή μετά την τιμωρία αυτή, «*θά έλθη τό και τό και τό.*», εκείνα τά όποια είπαμε στην προφητείαν.

"Ωστε λοιπόν διά τον Προφήτην υπάρχουν τά έξης στοιχεΐα, κάτι που είναι έξαιρετικά σημαντικό νά γνωρίζουμε όταν μελετάμε τούς Προφήτες, αγαπητοί μου, εις την Παλαιά Διαθήκη. Έχομε τά έξης στοιχεΐα. Προσέξτε έδω νά δητε. Μέσα σε μία εικόνα ό Προφήτης βάζει τάς έξης περιόδους της Ίστορίας, μεταπηδώντας σ' αυτές μέ πελώρια άλματα. Παίρνει ως άφετηρία την έποχή του και την ύπαρξί του, εκείνη

5. Βλ. Α' Τιμ. 4, 1. 6, 15. Β' Τιμ. 3, 1. Ίακ. 5, 3 κ.ά.

τήν χρονική στιγμή πού γράφει τήν προφητεία. Κάνει ένα άλμα καί λέγει: «Ο Θεός θά καταστρέψη τήν Παλαιστίνη». Ἀκόμη δέν εἶχε ἔρθη αὐτό. «Μετά τήν καταστροφή αὐτή, μετά ταῦτα, θά ἔρθη ἡ ἐποχή τοῦ Μεσσίας, πού ἐκεῖ ὁ Θεός θά δώσει πλούσιο τό Πνεῦμα Του τό Ἅγιον». Ἀπό 'κεῖ κάνει ένα ἄλλο άλμα καί πάει στή δευτέρα τοῦ Χριστοῦ Παρουσία. Καί τί λέγει; «Καί τότε ὁ ἥλιος θά σκοτισθῆ καί ἡ σελήνη ὁμοίως.» καί τά λοιπά. Κάνει λοιπόν αὐτά τά τρία μεγάλα ἄλματα.

Ἀλλά ἐκτός αὐτοῦ ὑπάρχει καί τό ἐξῆς. Ἐάν ὑποτεθῆ ὅτι ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἀναφέρει τόν Προφήτη, καί τόν ἀναφέρει παρακαλῶ ὡς δικαιολογία, ὡς πλήρωσι τῆς προφητείας τοῦ ὅτι ἔλαβαν τό χάρισμα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος κατά τήν Πεντηκοστήν, θά μπορούσε κάποιος νά βρεθῆ ἀκροατής καί νά εἰπῆ: «Καλά μᾶς τά λές. Ἀλλά ἐδῶ μᾶς λές καί κάτι ἄλλο· μᾶς λές ὅτι ὁ ἥλιος θά σκοτεινιάσῃ, τό ἴδιο καί ἡ σελήνη, καί θά πέσῃ ἐπάνω στή γῆ φοβερή συμφορά. Αὐτά ποῦ εἶναι; Ποῦ εἶναι αὐτά;».

Ἀπλούστατα, ἀγαπητοί μου, ἡ προφητεία ἐπληροῦτο στίς ἡμέρες τῶν Ἀποστόλων, ἀλλά ἐπληροῦτο κατά τό ἕμισυ· ἡ μισή προφητεία· διότι ὑπελείπετο ἡ ὑπόλοιπη μισή. Βέβαια δέν μᾶς τό λείει αὐτό ἐκεῖ στήν ὁμιλία του ὁ ἀπόστολος Πέτρος· ἀλλά αὐτό βγαίνει ἀπό τήν ἀνάγνωσι. Εἶναι πολύ ἀπλοῦν· δέν ἐπληροῦτο ὁλόκληρη ἡ προφητεία.

Ἔτσι παρακαλῶ βλέπομε ἐδῶ ὅτι ἔχομε δύο περιόδους· εἶναι οἱ δύο περίοδοι Παρουσίας τοῦ Χριστοῦ. Κατά τήν πρώτη περίοδο τῆς Παρουσίας τοῦ

Χριστοῦ ἔχομε ἔκχυσι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· εἶναι ἡ Πεντηκοστή. Κατά τήν δευτέρα Παρουσία τοῦ Χριστοῦ δέν ἔχομε ἔκχυσι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀλλά –τί ἔχομε;– ἔχομε συμφορές πάνω στή γῆ. Ὡστε λοιπόν, ἂν ἐκλάβωμε ὅτι τά ἔσχατα εἶναι αὐτά πού περνᾶμε τώρα, καί πού φυσικά εἶναι μετά τήν Πεντηκοστή, θά πρέπει τώρα, κατά τόν προφήτη Ἰωήλ καί κατά τήν ἐρμηνεία πού κάνει ὁ ἀπόστολος Πέτρος καί κατά τά γεγονότα πού ἔχομε τῆς Πεντηκοστῆς ὡς πλήρωσι, θά πρέπει τώρα νά μὴν περιμένωμε ἔκχυσι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀλλά νά περιμένωμε συμφορές. Εἶναι τόσο φανερόν.

Ἀπό αὐτό βλέπει κανεῖς ὅτι ὑπάρχει σύγχυσι, ἀγαπητοί μου, εἰς τούς ἀνθρώπους αὐτούς. Μεγάλη σύγχυσις. Καί ἐφ' ὅσον λέγουν ὅτι ἀναβαπτίζονται εἰς τό Πνεῦμα τό Ἅγιον κατά τόν ἴδιο τρόπο, δηλαδή τόν ἕκτακτον τρόπον τῆς ἡμέρας τῆς Πεντηκοστῆς, βρίσκονται σέ πλάνη. Μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι ὅλα ἐκεῖνα τά ὁποῖα αὐτοί παρουσιάζουν, μόνο καρποί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος δέν εἶναι. Τί εἶναι; Δέν ξέρω· ξέρω μόνο ὅτι μόνο καρποί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος δέν εἶναι, ὅπως θά δῆτε καί εἰς τήν συνέχεια.

Ἀλλά πρέπει νά ἐπιμείνω ἀκόμη λίγο.

«Ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας»⁶

Πρό τῶν ἐσχάτων ὁ Κύριος μᾶς εἰδοποιεῖ ὅτι δέν θά ἔχωμε Πεντηκοστή. Προσέξτε τί εἶπε ὁ Χρι-

6. Πράξ. 1, 4-5.

στός: «Μή φύγετε από τὰ Ἱεροσόλυμα, διότι οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας», ὕστερα ἀπὸ ὄχι πολλές ἡμέρες, «θά λάβετε δύναμιν ἐξ ὕψους.»⁷. Καί αὐτές οἱ ὄχι πολλές ἡμέρες ξέρετε πόσες ἦσαν; Μόνο δέκα· ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναλήψεως μέχρι τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς. «Θά πάρετε δύναμιν ἐξ ὕψους.» καί ἔχομε τό φαινόμενο τῆς Πεντηκοστῆς. Ἀντιθέτως, κατὰ τὴν δευτέρα τοῦ Χριστοῦ Παρουσία ἔχομε ἄλλα φαινόμενα, κατὰ τὴν μαρτυρία τοῦ Χριστοῦ καί ὅπως ἀκριβῶς συμφωνεῖ καί ὁ προφήτης Ἰωὴλ κατὰ τό δεύτερον μέρος· διότι στό πρῶτο μέρος τῆς προφητείας του ἀναφέρεται εἰς τό Πνεῦμα τό Ἅγιον, ἐνῶ στό δεύτερο μέρος τῆς προφητείας του ἀναφέρεται εἰς τὴν μεγάλη καταστροφή ἐπὶ τῆς γῆς.

Χαρακτηριστικά σημεῖα πρό τῶν ἐσχάτων ἡμερῶν

Ἀκοῦστε τί λέγει ὁ Χριστός· ὅτι πρό τῶν ἐσχάτων θά κινηθοῦν ψευδοπροφῆται καί ψευδομεσσίαί. «Εἶπὲ ἡμῖν, εἶπαν οἱ Μαθηταί στόν Χριστόν, πότε ταῦτα ἔσται;», πότε θά γίνουν αὐτά; «καί τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καί τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος;». Εἶδατε;... τῆς δικῆς Σου Παρουσίας καί τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Δηλαδή-δηλαδή-δηλαδή πότε; Δηλαδή: στά ἔσχατα! «Τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος»! Πραγματικά στήν συντέλεια, δηλαδή στά ἔσχατα!

Ἀκοῦστε τί ἀπαντᾷ ὁ Χριστός: «καί ἀποκριθεῖς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ, προσέξτε, λέει, μή σᾶς πλανήσῃ κανεῖς, «πολ-

7. Λουκ. 24, 49.

λοι γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες, ἐγὼ εἶμι ὁ Χριστός, καὶ πολλοὺς πλανήσουσι... καὶ πολλοὶ ψευδοπροφητῆται ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσι πολλούς.»⁸. Πολλοὶ ψευδοπροφητῆται! Ἄν λοιπόν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι λέγουν ὅτι ἔχουνε πνεῦμα προφητείας, στήν πραγματικότητα, κατὰ τὴν εἰδοποίησι τοῦ Κυρίου μας, εἶναι ψευδοπροφητῆται! Τό ἀκούσατε;... Ὁ Χριστός δέν λέγει ὅτι θά ῥθῆ Πνεῦμα Ἅγιο πλούσιο στίς ἔσχατες ἡμέρες, ἀλλά ὅτι θά ῥθούν ψευδοπροφητῆται! καὶ εἶναι οἱ Πεντηκοστιανοί.

Ἀκόμη μᾶς λέγει ὁ Κύριος ὅτι θά πληθυνθῆ ἡ ἀνομία, καὶ συνεπῶς καὶ ἡ ἀγάπη θά παγώσῃ τῶν πιστῶν: «καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν»⁹.

Ἐπίσης μᾶς λέγει ὁ Κύριος ὅτι στίς ἔσχατες ἡμέρες ἡ πίστις θά περιορισθῆ σέ ἓναν μικρὸ ἀριθμὸ πιστῶν, καὶ κατὰ τόν ἀπόστολο Παῦλο θά εἶναι αὐτό τό «λεῖμμα» πού καὶ θά σωθῆ.¹⁰ Καὶ λέγει: «Πλὴν ὁ νίος τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν – ἄρα λοιπόν εἶναι ἡ δευτέρα τοῦ Χριστοῦ Παρουσία– ἐλθὼν ἄρα εὐρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;»¹¹, ἄραγε θά βρῆ τὴν πίστιν ἐπάνω εἰς τὴν γῆν;

Καὶ ἐρωτοῦμε: Ἐάν λοιπόν στά ἔσχατα κυκλοφοροῦν ψευδοπροφητῆται, κατὰ τόν λόγο τοῦ Κυρίου –καὶ κυκλοφοροῦν ψευδοπροφητῆται ὅσο ποτέ ἄλλοτε στήν ἐποχὴ μας–, ἐάν λοιπόν κυκλοφοροῦν ψευδο-

8. Ματθ. 24, 3-11.

9. Ματθ. 24, 12.

10. Ρωμ. 9, 27, 11, 5. Πρβλ. Ἡσ. 10, 22.

11. Λουκ. 18, 8.

προφηται, εάν ή αγάπη έχη παγώσει και εάν ή πίστις έχη περιορισθῆ, πώς μπορούμε νά μιλάμε για ιδιαίτερα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος; Τί σημαίνει αυτό;

Αντιθέτως: προς τά ἔσχατα ἔχομε φοβερὰ σημεῖα. Καί ποιά εἶναι τά φοβερὰ αὐτά σημεῖα; Εἶναι, ὅπως λέγει ὁ προφήτης Ἰωήλ, «αἷμα καί πῦρ καί ἀτμίδα καπνοῦ...» καί λοιπά, πολέμους δηλαδή φονικωτάτους ἐπί τῆς γῆς καί στόν οὐρανό φυσικά φαινόμενα τρομακτικά, ὅπως εἶναι ὁ σκοτασμός τῆς σελήνης καί τοῦ ἡλίου.

Ὁ Χριστός εἶπε για τά ἔσχατα: «Ἐλεύσονται ἡμέραι ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν, καί οὐκ ὄψεσθε.». Θά ἐπιθυμήσετε νά δῆτε μία ἡμέρα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, δηλαδή δόξα δική μου, καί δέν θά δῆτε. Δηλαδή θά εἶναι μία περίοδος πού δέν θά ὑπάρχη κάτι πού νά μᾶς παρηγορή· καί θά ἀναφωνοῦμε: «Θεέ μου, ποῦ εἶσαι;...». Ἀκούσατε τί εἶπε ὁ Χριστός; «Θά ἐπιθυμήσετε νά δῆτε μία δοξασμένη δική μου μέρα, καί δέν θά δῆτε.»! Καί τότε ἐκεῖ θά βρῆ ὁ Διάβολος τήν εὐκαιρία. Ὅπως ὄταν ὁ Χριστός πείνασε στήν ἔρημο, τότε πῆγε νά Τόν πειράξῃ ὁ Διάβολος. Καί τότε πού οἱ ἄνθρωποι δέν θά βλέπουν τήν παρουσία τοῦ Χριστοῦ, οἱ πειρασμοί θά εἶναι ἐντονώτεροι. Μάλιστα οἱ Πεντηκοστιανοί λένε ὅτι ἡ Ἐκκλησία μας ἔχει ξοφλήσει –θά τά ποῦμε λίγο πιό κάτω. Ὅτι ἡ Ἐκκλησία μας... πάει! Πάει! Ἐχρεωκόπησε ἡ Ἐκκλησία μας! Αὐτές ἀκριβῶς τίς καταστάσεις ἐκμεταλλεύεται ὁ Διάβολος.

Κι ἀκούστε τί λέγει μετά ὁ Χριστός: «Καί ἐροῦ-

σιν ὑμῖν...». Πότε «ἐροῦσιν ὑμῖν»; «Ὅταν δέν θά βλέπετε κάτι ζωντανό μέσα στήν πνευματική σας ζωή. Τότε θά σᾶς ποῦν κάποιοι: «Ἴδου ὧδε, ἰδου ἐκεῖ· μή ἀπέλθῃτε μηδὲ διώξῃτε.»¹². «Νά ὁ Χριστός! Ἐδῶ εἶναι ὁ Χριστός! Νά τό Πνεῦμα τό Ἅγιον! Ἐκεῖ εἶναι τό Πνεῦμα τό Ἅγιον!» Μήν πᾶτε, μήν ἐπιδιώξετε νά βρεθῆτε ἐκεῖ. Μᾶς εἰδοποιεῖ ὁ Χριστός παρακαλῶ. Τό ἀκούσατε; Σᾶς ἀσφαλίζω, ὅπως λέγει ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἱεροσολύμων¹³. Σᾶς ἀσφαλίζω, καί προσέξτε παρακαλῶ πάρα πολύ!

Συμπέρασμα: Ὅ,τι ἐπικαλοῦνται οἱ Πεντηκοστιανοί εἶναι οἰκτρά πλάνη!

Ἐξ ἄλλου, ἀγαπητοί μου, ἐάν ρίξουμε μιά ματιά στίς προφητείες πού λένε καί ἐάν κοιτάξουμε εἰς τήν ἐσχατολογία τους πού ἔχουνε, θά ἀντιληφθοῦμε τήν πλάνη τους. Θά τήν ἀντιληφθοῦμε ἀπό πολύ μακρυά. Διότι ἐάν ἦσαν ἀληθῆ ὅσα προφητεύουν καί ἐπαγγέλλονται, τότε αὐτά πού λέγουν θά ἦσαν καί σύμφωνα μέ τήν Ἁγία Γραφή.

Ἡ ἐσχατολογία τῶν Πεντηκοστιανῶν

Καί τί λέγουν διά τά ἔσχατα; Τί λέγουν;

Ἀκοῦστε τί λέγουν. Βεβαίως ὁ Χριστός καταλάβετε τί εἶπε, τό ἀκούσατε τί εἶπε: πόλεμοι φοβεροί, καταστάσεις δυσάρεστες,... καί λοιπά καί λοιπά. Τά ξέρετε ὅλα· νά μήν τά ἐπαναλαμβάνωμε τώρα. Νομί-

12. Λουκ. 17, 22-23.

13. Ἁγ. Κύριλλος Ἱεροσολύμων, *Κατήχησις ΙΕ'*, ΒΕΠΕΣ, τόμ. 39, Ἔκδοσις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθήναι 1969, σελ. 193.

ζω ὅτι τόσα χρόνια λόγον Θεοῦ ἀκοῦτε καί τήν ἐσχατολογία μας τήν χριστιανική τήν γνωρίζετε. Ἀκοῦστε λοιπόν τί λέγουνε τώρα οἱ Πεντηκοστιανοί: 'Ὁ Ἰησοῦς Χριστός θά ἔλθῃ διά δευτέραν φοράν ἐπάνω εἰς τήν γῆν, διά νά ἐγκαθιδρύσῃ τήν χιλιετῆ Του Βασιλεία!

Θά μοῦ πῆτε ὅτι αὐτό τό λέγουν οἱ Χιλιασταί.

*Χιλιετής βασιλεία τοῦ Χριστοῦ: κοινή πίστις
Χιλιαστῶν καί Πεντηκοστιανῶν*

Ἀγαπητοί μου, προσέξτε. Οἱ Χιλιασταί, ὅπως σᾶς εἶπα, ξεκίνησαν ἀπό προτεσταντική αἵρεσι, τῶν Μεθοδιστῶν, καί κατέληξαν νά γίνουν αὐτό πού ἐγίναν· τό μή χειρότερα... Καί οἱ Πεντηκοστιανοί ὑποστηρίζουν χιλιαστικήν ἀντίληψιν. Καί αὐτοί διά τά ἔσχατα ἔχουν χιλιαστικήν ἀντίληψιν· δηλαδή ὅτι ὁ Χριστός θά ῥθῆ, θά ῥθῆ καί θά βασιλεύσῃ ἐπί τῆς γῆς χίλια χρόνια! Τό ἀκούσατε παρακαλῶ;

«Ὁ Χριστός θά ἔλθῃ τό 2000.»!...

Ἀκοῦστε πότε θά ἔλθῃ ὁ Χριστός. Ἄν θέλετε μάλιστα, ἀνοιξτε καί τήν Ὀρθόδοξη Ἐγκυκλοπαιδείαν εἰς τό λῆμμα *Πεντηκοστιανοί*· θά τά βρῆτε αὐτά μιά χαρά ἐκεῖ πέρα. Κι ἐγώ ἀπό ἐκεῖ ἐχρησιμοποίησα, καί ἀπ' αὐτά πού λέγουν ἐδῶ τά μέλη τῆς Χ.Ο.Ε. χρησιμοποιοῦ. Κατατεθειμένα πράγματα εἶναι. Δέν εἶναι κάτι πού τά λέμε ἐμεῖς· τά λέγουν αὐτοί. Λοιπόν: *«Καί πότε θά ἔλθῃ ὁ Χριστός;»* ἐρωτοῦμε. Μᾶς ἀπαντοῦν: *«Θά ἔλθῃ τό 2000 μ.Χ.»!* ἐνῶ μᾶς λέγει σαφῶς

ὁ Χριστός ὅτι κανεῖς δέν ξέρει πότε θά ἔλθῃ¹⁴. Δέν ὑ-
πάρχει σαφέστερο πράγμα ἀπό αὐτό, ὅτι κανεῖς δέν
τό γνωρίζει. Τό γνωρίζουν ὅμως οἱ Χιλιασταί, τό
γνωρίζουν τώρα καί οἱ Πεντηκοστιανοί, ὅτι θά ῥθῇ ὁ
Χριστός τό 2000...!

Ἄλλά μέχρι τότε τί θά γίνη;

Μόνον 144.000 Πεντηκοστιανοί θά σωθοῦν!...

Μέχρι τότε τά μέλη τῆς Χ.Ο.Ε., δηλαδή οἱ Πε-
ντηκοστιανοί, θά ἐπιζήσουν δεχόμενοι τήν ἀφθαρσί-
αν· δηλαδή δέν θά ὑποστοῦν φθοράν, δηλαδή δέν θά
πεθάνουν, ἀλλά θά συμβασιλεύσουν μαζί μέ τόν Χρι-
στό χίλια χρόνια! Γι' αὐτόν τόν λόγο ὑπάρχει καί ἡ ἐ-
ξῆς περίπτωση, ὅτι θά σωθοῦν μόνον ὅσοι γραφοῦν
εἰς τήν Χ.Ο.Ε.. Μέσα στήν ἐγκυκλοπαιδεία θά δῆτε
νά λέγη μία ἀπό τίς πλάνες τους, ὅτι δέχονται μόνο
τή δική τους Ἐκκλησία ἀληθῆ καί τίποτε ἄλλο. Θά
σωθοῦν λοιπόν μόνον –αὐτό τό λέγουν καί οἱ Χιλια-
σταί γιά τόν ἑαυτό τους– μόνον τά μέλη τῆς Χ.Ο.Ε.,
καί αὐτοί θά φθάσουν τόν ἀριθμό ἑκατόν τεσσαρά-
κοντα τέσσερις χιλιάδες, ἀριθμόν πού ἀναφέρεται εἰς
τό βιβλίον τῆς Ἀποκαλύψεως¹⁵.

Ἄλλά ἐδῶ θά ἤθελα ἀπλῶς νά ἐρωτήσω: ἐάν δι-
εκδικοῦν οἱ Χιλιασταί διά τόν ἑαυτόν των τίς ἑκατόν
τεσσαράκοντα τέσσερις χιλιάδες, τίς διεκδικοῦν καί
οἱ Πεντηκοστιανοί, ποιοιοῦ θά πέση στή... λοταρία;
Δέν μπορῶ νά ξέρω.

14. Βλ. Ματθ. 24, 36. Μάρκ. 13, 32.

15. Βλ. Ἀποκ. 7, 4, 14, 1.

Ἀγαπητοί μου, δέν πρόκειται περί τοῦ ἀριθμοῦ ἑκατόν τεσσαράκοντα τέσσερις χιλιάδες. Πρῶτα-πρῶτα τό βιβλίον τῆς Ἀποκαλύψεως ἀναφέρει τόν ἀριθμόν αὐτόν δύο φορές. Δύο φορές τόν ἀναφέρει τόν ἀριθμόν αὐτόν, σέ δύο διαφορετικές περιπτώσεις, καί πρόκειται περί συμβολικοῦ ἀριθμοῦ· εἶναι τό δώδεκα ἐπί δώδεκα χιλιάδες, καί σημαίνει πλῆθος πολύ. Ἐξ ἄλλου τό λέγει ἐκεῖ ὁ Εὐαγγελιστής, εὐθύς μετά τόν ἀριθμόν πού καταθέτει: «Καί εἶδα τόσον ἀριθμόν ἀνθρώπων, τέτοιο πλῆθος..., πού κανεῖς δέν μπορούσε νά τό ἀριθμήση, νά βρῆ τόν ἀριθμόν. Κανεῖς δέν μπορούσε!»¹⁶.

Πῶς, ἅγιε Προφήτα, ἀπό τήν μιά μᾶς λέγεις πῶς εἶναι ἑκατόν τεσσαράκοντα τέσσερις χιλιάδες –μετρημένα πράγματα, μετρημένα κουκιά– κι ἀπό τήν ἄλλη μεριά μᾶς λέγεις ὅτι εἶναι ἀναρίθμητον πλῆθος, πού δέν μπορεῖ κανεῖς νά ἀριθμήση;...

Ἀπλούστατα πρόκειται περί συμβολικοῦ ἀριθμοῦ. Ὅπως ἀκριβῶς ὁ Χριστός εἶπε τήν παραβολή τῶν ἑκατόν προβάτων. «Κάποιος, λέγει, εἶχε ἑκατό πρόβατα... –Ποιός εἶναι ἐκεῖνος; Εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, πού ἔχει τά ἑκατό πρόβατα– καί χάθηκε τό ἕνα, καί βγήκε γιά νά τό βρῆ.». Ἄν θά θέλαμε, ἀγαπητοί μου, νά κάνουμε παρομοία ἐφαρμογή καί ἐδῶ, θά ἔπρεπε νά ποῦμε ὅτι ὁ Χριστός ἦρθε νά σώση μόνον ἑκατό ἀνθρώπους! Γιατί ἦρθε νά σώση ἑκατό ἀνθρώπους; Διότι μᾶς εἶπε στήν παραβολή του ὅτι εἶχε ἑκατό πρόβατα...! Εἶναι ὀρθόν; Στέκεται αὐτό; Ἀπό

16. Ἀποκ. 7, 9.

ἴδῳ καταλαβαίνετε πόσο πλανημένες ἀντιλήψεις ἔχουν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ γύρω ἀπὸ τῆ Γραφῆς.

Ἡ Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ καὶ οἱ δύο Προφῆται
κατὰ τοὺς Πεντηκοστιανούς

Ἄλλὰ λένε καὶ κάτι ἄλλο. Ἡ Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ θὰ εἶναι ἐπίγειος· καὶ θὰ πραγματοποιηθῆ εἰς τὸ ἀνατολικόν ἡμισφαίριον τῆς γῆς, διότι εἰς τὸ δυτικόν ἡμισφαίριον θὰ ὑπάρχη ὁ Ἀντίχριστος. Θὰ γίνῃ ἀνάμεσα τοὺς κάποιος πόλεμος· θὰ συνθηκολογήσουν ὅμως τελικά, καὶ τότε θὰ ποῦν: «*Γιατί νά μαλώνουμε; Κάτσε ἐσὺ ἀπὸ 'κεῖ, κι ἐμεῖς ἀπὸ 'δῶ.*»! Συνεπῶς θὰ βασιλεύσῃ ὁ Χριστός εἰς τὸ ἀνατολικόν ἡμισφαίριον, καὶ εἰς τὸ δυτικόν ἡμισφαίριον –συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Γερμανίας– θὰ εἶναι ὁ Ἀντίχριστος. Θὰ φύγουν οἱ Πεντηκοστιανοὶ καὶ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι οἱ δικοὶ τοὺς καὶ θὰ πᾶνε εἰς τὸ ἀνατολικόν ἡμισφαίριον, κι ἐκεῖνοι πού δέν θὰ ἔχουν πιστέψῃ θὰ πᾶνε στὸ δυτικόν ἡμισφαίριον. Ἔτσι θὰ ὑπάρχη ἓνα εἶδος συν-υπάρξεως πάνω στῆ γῆ!

Θὰ μοῦ πῆτε ὅτι αὐτὰ εἶναι μυθώδη! θὰ μοῦ πῆτε ὅτι εἶναι ἄξια γέλωτος! Τὴν στιγμὴ πού παρασύρουν πιστοὺς, ἀγαπητοὶ μου, δέν εἶναι ἄξια γέλωτος, ἀλλὰ ἄξια θρήνων πολλῶν.

Ὅπως θὰ γνωρίζετε, μᾶς λέγει τὸ βιβλίον τῆς Ἀποκαλύψεως ὅτι πρό τῆς δευτέρας τοῦ Χριστοῦ Παρουσίας θὰ ἔλθουν οἱ δύο Προφῆται¹⁷. Καὶ γνωρίζομε ἀπὸ τοὺς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας ὅτι αὐτοὶ οἱ

17. Βλ. Ἀποκ. 11, 10.

δύο Προφήται είναι ο προφήτης Ἡλίας καί ο Ἐνώχ. Μᾶς τό λέγει αὐτό καί ο ἅγιος Ἰωάννης ο Δαμασκη- νός εἰς τήν Δογματική του.

Κατ' αὐτούς, τούς Πεντηκοστιανούς, ποιοί θά εἶναι αὐτοί οἱ δύο Προφήται οἱ ὅποιοι θά ἔρθουν πα- ρακαλῶ νά προαναγγείλουν μέχρι τό 2000 μ.Χ. τόν Ἀντίχριστον, γιατί μετά θά ἔρθη ὁ Χριστός καί θά βα- σιλεύσουν μέ τόν Χριστόν; Ἀκοῦστε-ἀκοῦστε: οἱ δύο Προφήται εἶναι ὁ Γιαννετάκης στήν Ἀθήνα καί ὁ Μουτσάκης εἰς τήν Θεσσαλονίκη...! Ἄλλο τώρα θέμα μέ ἄλλες ὁμάδες Πεντηκοστιανῶν τί μπορεῖ νά λένε, πού ἡ κάθε ὁμάδα θά βάζη τούς δικούς της ἰδρυτάς ὡς τούς μέλλοντας δύο Προφήτας, πού θά προαναγ- γείλουν τόν Ἀντίχριστον...

Αὐτή, ἀγαπητοί μου, εἶναι ἡ ἐσχατολογία των. Ἐάν λοιπόν αὐτή εἶναι ἡ ἐσχατολογία των, ὅπως τήν προφητεύουν, τότε δέν συμφωνεῖ μέ τήν Ἁγία Γραφή· κι ἀφοῦ δέν συμφωνεῖ μέ τήν Ἁγία Γραφή, αὐτοί εἶναι *ψευδοπροφήται*, περί τῶν ὁποίων ὁ Κύριος μᾶς εἶπε νά κουμπωνώμαστε, νά φυλαγώμαστε καί νά κλεί- νουμε τήν πόρτα μας. Νομίζω εἶμαι πολύ σαφής καί κατανοητός.

Ἐξελισσομένη Πεντηκοστή: «Καταλαβαίνουμε καλύτερα ἀπό τούς Ἀποστόλους.»...!

Τί ἄλλα διδάσκουν;

Δέχονται μίαν *ἐξελισσομένην Πεντηκοστήν*. Αὐ- τό βέβαια δέν εἶναι καινούργιο· εἶναι παλαιά πλάνη, τήν ὁποία κατεδίκασε ἡ Ἐκκλησία μας. Τί θά πῆ δέ- χονται *ἐξελισσομένην Πεντηκοστήν*; Λέγουν ὅτι οἱ Ἀ-

πόστολοι, ἀφοῦ εἶναι ἐξελισσομένη ἡ Πεντηκοστή, πρέπει νά εἶχαν λιγώτερο Ἅγιον Πνεῦμα! Προσέξατε: ἐξελισσομένη! Δηλαδή ξεκινάει ἀπό τήν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς ἡ παρουσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί ἐξελίσσεται ἡ ἀποκάλυψις Του προοδευτικῶς μέσα στήν Ἱστορία. Συνεπῶς, ἀφοῦ ἐξελίσσεται ἡ ἀποκάλυψις, κάθε μέρα πού προστίθεται στήν Ἱστορία ἔχομε μεγαλύτερη ἀποκάλυψι ἀπ' ὅ,τι εἶχαμε χθές καί προχθές. Συνεπῶς οἱ Ἀπόστολοι πρέπει νά εἶχαν λιγώτερον Ἅγιον Πνεῦμα ἀπ' ὅ,τι ἔχουν σήμερα τά μέλη τῆς Χ.Ο.Ε.! Καί δυστυχῶς –πρός μεγάλη μου ἐκπληξι τό ἄκουσα αὐτό τό πρᾶγμα– τό ὑποστηρίζουν! «Ἐμεῖς καταλαβαίνομε καλύτερα ἀπό τούς Ἀποστόλους ἐκεῖνα τά ὁποῖα ἔχουν γράψει, παρ' ὅτι ἐκεῖνοι.» λένε! Καταλαβαίνετε καλύτερα ἀπό τόν ἀπόστολο Πέτρο καί τόν ἀπόστολο Παῦλο;! Ἐσεῖς καταλαβαίνετε καλύτερα;!... Λένε: «Ναί, καταλαβαίνομε καλύτερα.»! Περιττόν νά σᾶς πῶ ὅτι πρόκειται περί φοβερῆς πλάνης καί φοβεροῦ ἐγωῖσμοῦ.

Ἄλλά, γιά νά τό δοῦμε, ποῦ στηρίζονται; καί τί σημαίνει αὐτό, ὅτι οἱ Ἀπόστολοι κατενόησαν λιγώτερο τήν Ἁγία Γραφή παρ' ὅτι αὐτοί; Διότι ὅταν τούς λέμε «Καί ποῦ ξέρετε ὅτι θά ἔρθῃ τό 2000 –προσέξτε νά δῆτε πῶς αἰτιολογοῦν τά πράγματα– πῶς ξέρετε ὅτι θά ῥθῇ ὁ Χριστός τό 2000, ἀφοῦ ἡ Ἁγία Γραφή δέν μᾶς τό πληροφορεῖ αὐτό;», ἀπαντοῦν: «Σωστό, δέν μᾶς τό πληροφορεῖ ἡ Ἁγία Γραφή, διότι δέν ἀπεκαλύφθη στούς Ἀποστόλους· ἀπεκαλύφθη ὅμως εἰς ἡμᾶς, καί τοῦτο διότι ἔχομε τήν ἐξελισσομένη Πεντηκοστή.»!

Ποῦ στηρίζουν τὴν ἐξελισσομένην Πεντηκοστήν

Ἀλλά ποῦ στηρίζονται; Ἀκούστε ποῦ στηρίζονται. Τό ἕνα εἶναι αὐτό πού εἶπε ὁ Χριστός λίγο πρό τοῦ Πάθους: «Ὁ δὲ παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ὃ πέμψει ὁ πατήρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν.»¹⁸ Αὐτός, ὁ Παράκλητος, θά σᾶς τά διδάξῃ ὅλα. Καί τό ἄλλο: «Ἔτι πολλά ἔχω λέγειν ὑμῖν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι», ἔχω πολλά νά σᾶς πῶ, ἀλλά δέν μπορείτε νά τά σηκώσετε· «ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος –ὁ Παράκλητος–, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὀδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν.»¹⁹, τότε θά σᾶς ὀδηγήσῃ σέ ὀλόκληρη τὴν ἀλήθειαν. Καί λέγουν λοιπόν: «Ὅριστε· οἱ Μαθηταὶ δέν πῆραν ὀλόκληρη τὴν ἀλήθεια.» Ναί, ἀλλά αὐτά τά εἶπε ὁ Χριστός σέ σχέσι μ' ἐκείνη τὴν στιγμή· ὅμως θά εἶχαν τὴν πληρότητα τῆς ἀληθείας τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς.

Ἡ ἀπάντησις τῆς Ἐκκλησίας μας

Καί ἐπειδὴ τό θέμα αὐτό, ἀγαπητοί μου, σᾶς εἶπα, δέν εἶναι καινούργιο –ἡ Ἐκκλησία τό ἀντιμετώπισε καί τό κατεδίκασε–, ἀπαντᾷ ὡς ἐξῆς ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς. Ἀφοῦ ἀναφέρει τά χωρία αὐτά, ἀναφέρει καί ἕνα τρίτο. Ἀλλά γιά λόγους συντομίας δέν σᾶς τά διαβάζω τά χωρία πού ἀναφέρει· σᾶς λέγω τό συμπέρασμά του:

18. Ἰωάν. 14, 25-26.

19. Ἰωάν. 16, 12-13.

«Νῦν οὖν ἐπληρώθη ἡ ἐπαγγελία καὶ κατῆλθε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον παρὰ τοῦ Πατρὸς τε καὶ Υἱοῦ πεμφθέν τε καὶ δοθέν καὶ τοὺς ἀγίους Μαθητὰς περιλάμψαν καὶ ὅλως λαμπάδας ἀνάψαν θείως, μᾶλλον δὲ φωστῆρας ἀναδείξαν ὑπερκοσμίους καὶ παγκοσμίους, αἰώνιου ζωῆς ἐπέχοντος λόγον, δι' αὐτῶν τὴν οἰκουμένην πᾶσαν ἐφώτισεν.» Ἀλλὰ τώρα, «νῦν οὖν, λέγει, ἐπληρώθη ἡ ἐπαγγελία», τώρα πραγματοποιήθηκε ἡ ἐπαγγελία, –ποία;– ὅτι τότε θά σᾶς στείλω τόν Παράκλητον νά σᾶς διδάξῃ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Πότε ἐπληρώθη; Τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς.

Συνεπῶς, ἀγαπητοί μου, δέν πρόκειται περὶ ἐξελισσομένης Πεντηκοστῆς· ὅ,τι κατετέθη, κατετέθη τότε· ὀλόκληρη ἡ ἀλήθεια. Γι' αὐτόν τόν λόγο ἄς προσέξουμε πάρα πολύ, μὰ πάρα πολύ νά προσέξουμε· ἡ κατανόησις εἶναι σ' ἐμᾶς ἐκ τῶν κατατεθειμένων καὶ ὄχι ἀπὸ κάτι πού δέν κατετέθη. Οἱ Ἀπόστολοι ἐγνώριζαν πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Ὅ,τι ὁ Θεός ἤθελε νά ἀποκαλύψῃ, ἅπαξ τό ἀπεκάλυψε εἰς τοὺς Ἀποστόλους τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς.

Τί λέτε; ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ἐπὶ παραδείγματι, ἢ ὁ πρωτομάρτυς Στέφανος, οἱ ὅποιοι εἶναι μεταγενέστεροι τῆς Πεντηκοστῆς, ἢ ἀκόμη ἂν θέλετε ὅσοι Ἅγιοι ποτέ θά εὐρίσκοντο μετὰ τὴν Πεντηκοστήν μέχρι πού νά τελειώσῃ ὁ κόσμος, αὐτοὶ ἔχουν πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν; Ναί· διότι, ὅπως σᾶς εἶπα, δέν εἶναι ἐξελισσομένη ἡ ἀλήθεια, ἀλλὰ κατατεθειμένη. Ἀπλῶς φτάνουν, αὐτοὶ οἱ θεωμένοι ἄνθρωποι, φτάνουν σ' ἐκεῖνο πού ἔφτασαν τότε ἐκεῖνοι πού δέχθηκαν τὴν ἐπιφοίτησι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, οἱ Ἀπόστολοι.

Άγία Γραφή – Ίερά Παράδοσις

Ακόμη οί Πεντηκοστιανοί δέχονται μόνο τήν Άγία Γραφή –όπως κάνουν γενικά όλοι οί Προτεστάνται– και άπορρίπτουν τήν Ίεράν Παράδοσιν. Αυτό εΐναι γενικό όλων τών Προτεσταντικῶν ομάδων. Προτιμοῦν –όπως κάνουν έξ άλλου όλες οί Προτεσταντικές ομάδες– προτιμοῦν τήν μετάφρασιν τῆς Βιβλικῆς Ήταιρείας, πού ἔχομε ἐδῶ –καί οί Χιλιασταί ξερετε τήν προτιμοῦν–, λέγοντας ὅτι οί ἔρμηνεΐες οί Ὅρθόδοξες πού ὑπάρχουν, οί γνωστές μας πού ἔχομε –τοῦ Τρεμπέλα, τοῦ Κολιτσάρα και τά λοιπά, οί γνωστές πού κυκλοφοροῦν– ὅτι αὐτές εΐναι προσωπικές ἀντιλήψεις τών ἔρμηνευτῶν, και δέν εΐναι καλές. Ἐνῶ εΐναι γνωστόν, πασίγνωστο, ἐάν πάρωμε τά ὑπομνήματα, φέρ' εΐπεΐν τοῦ Τρεμπέλα, θά ἰδῆτε ὅτι ὑπομνηματίζει μέ βάσι τήν ἔρμηνεία τῆς Ἐκκλησίας, τήν ἔρμηνεία τών Πατέρων.

Ὁ ἀπόλυτος προορισμός

Ακόμη πιστεύουν εΐς τόν ἀπόλυτον προορισμόν· δηλαδή: ἄν εΐναι γραμμένο νά σωθῆς, θά σωθῆς· ἄν δέν εΐναι γραμμένο νά σωθῆς, δέν θά σωθῆς. Αυτό λέγεται, ἀγαπητοί μου, ἀπόλυτος προορισμός. Κι ὅπως εΐναι γνωστό, στόν ἀπόλυτο προορισμόν εΐναι μόνον ἡ πίστις, και δέν εΐναι τά ἔργα. Γι' αὐτό ἀκριβῶς και τό θέμα τῆς ἀσκῆσεως γενικά, πού προβάλλει ἡ Ἐκκλησία, κατ' αὐτούς εΐναι ἀδιανόητον πράγμα. «Τί θά πῆ νά νηστεύσω; Τί θά πῆ νά ἐγκρα-

τευθῶ; *Τί θά πῆ...;*» Γενικά: «*Τί θά πῆ πνευματική ἄσκησις;*».

Τά ἱερά Μυστήρια

Δέχονται μόνο τέσσερα Μυστήρια, καί αὐτά κατὰ σχετικόν τρόπον. Ἀφοῦ δέν ὑπάρχει Ἱερωσύνη σ' αὐτούς, εἶναι μέ ἐντελῶς σχετικό τρόπο. Εἶναι τό μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος, τῆς θείας Εὐχαριστίας, τοῦ Γάμου καί τοῦ Εὐχελαίου. Γι' αὐτό θά δῆτε πολὺ συχνά τούς Πεντηκοστιανούς νά ζητοῦν νά κάνουν Εὐχέλαια. Πολλά Εὐχέλαια κάνουν οἱ Πεντηκοστιανοί. Εἶναι κι αὐτό ἓνα σημάδι ὅτι πράγματι εἶναι Πεντηκοστιανοί. Δέν θέλω νά πῶ βέβαια ὅτι ἂν δῆτε ἕναν ἄνθρωπο νά κάνη Εὐχέλαιο στό σπίτι του, αὐτός θά εἶναι Πεντηκοστιανός... νά φυλάξη ὁ Θεός! ἀλλά θέλω ἀπλῶς νά σᾶς σημειώσω ὅτι ἰδιαίτερος προτιμοῦν τό μυστήριον τοῦ Εὐχελαίου, διότι θέλουν, ὅπως λέγουν, νά ἔχουν ἐπαφή μέ τό Πνεῦμα τό Ἅγιον! Θά μοῦ πῆτε: «*Πῶς τό κάνουν τό Εὐχέλαιο;*». Καλοῦν ἱερέα ἀπό τήν ἐνορία. Ἀλλά θά τό δοῦμε λίγο πιο κάτω.

Ἡ θεωρία τῆς ἐξελίξεως

Ἀκόμη δέχονται τήν θεωρία τῆς ἐξελίξεως. Ὑποστηρίζουν ὅτι ὁ ἄνθρωπος κατάγεται ἀπό τά ζῶα καί ὅτι πρό τοῦ Ἀδάμ ὑπῆρχαν ἄνθρωποι μέ στενόν ἐγκέφαλον, μή δυνάμενοι νά σκεφθοῦν. Ἡ σκέψις, λένε, ἀρχίζει μέ τόν Ἀδάμ.

Ἀνάστασις τῶν νεκρῶν – Χάρισμα τῶν ἰάσεων

Πιστεύουν ὅτι ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν θά γίνη διά τῆς Ἐπιστήμης.

Πιστεύουν ἀκόμη ὅτι τό πᾶν θεραπεύεται διά τῆς προσευχῆς. Γι' αὐτό καί καλλιεργοῦν διά τῆς χειροθεσίας τό χάρισμα τῶν ἰάσεων· δηλαδή αὐτό εἶναι κάτι πού ὅλως ἰδιαιτέρως τό προσέχουν. Καί οἱ μεταρχόμενοι αὐτό λέγονται καί *χαρισματοῦχοι*· πού βάζουν τά χέρια τους ἐπάνω σ' ἕναν ἄρρωστο καί δῆθεν ἔτσι γίνεται καλά.

Θά μοῦ πῆτε: «Γίνονται καλά;».

Σ' αὐτές τίς περιπτώσεις βεβαίως, ἐκτός τοῦ ὅτι πολλές φορές ὑπάρχει καί μία ἀπάτη, γενικά ὑπάρχει μία αὐθυποβολή· προσθέσατε δέ καί τήν ἐνέργεια τοῦ Διαβόλου, γιά νά βγάλετε συμπεράσματα. Διότι ἄν λάβωμε ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ Διάβολος κάνει θαύματα, τί τό ἐκπληκτικόν; Τί τό ἐκπληκτικόν;

Ἡ γλωσσολαλία

Μάλιστα ἔχουν καί τήν γλωσσολαλία· καί λέγουν ἄναρθρα πράγματα, τά ὁποῖα οὐδεὶς καταλαβαίνει. Οὐδεὶς! Καί, δῆθεν, ὁ ἴδιος πού τά λέει, τά ἐρμηνεύει. Καί ποιός ἐμένα μέ πληροφορεῖ ὅτι ἐσύ λές πράγματα δῆθεν θεόπνευστα; Καί λές ὅτι ἐπαναλαμβάνεις τό φαινόμενον τῆς Πεντηκοστῆς;! Μά τό φαινόμενον τῆς Πεντηκοστῆς εἶναι ἀνεπανάληπτο μέσα στήν Ἱστορία. Σέ ὅλους τούς Ἁγίους τῆς Ἐκκλησίας μας οὐδέποτε ἐπανελήφθη τό φαινόμενον τῆς Πεντη-

κοστής. Μία φορά ἔγινε. Προσέξατέ το: μία φορά! Οὔτε εἰς τούς ἀποστολικούς Πατέρες δέν συνέβη αὐτό· συνέβη μόνον εἰς τούς Ἀποστόλους καί εἰς ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἦσαν τότε εἰς τό ὑπερῶν. Οὔτε εἰς τούς ἀποστολικούς Πατέρες δέν συνέβη ἡ γλωσσολαλία! ἦταν ἓνα ἐντελῶς ἕκτακτο φαινόμενον, ἕκτακτον γεγονός.

Καί ἐκτός αὐτοῦ, ἡ γλωσσολαλία δέν ἦτο παρακαλῶ ἄναρθρος. Σαφῶς μᾶς λέγει ἐκεῖ τό βιβλίον τῶν Πράξεων ὅτι, ὅταν οἱ Ἀπόστολοι βγῆκαν νά ὁμιλήσουν, οἱ ἀκροαταί τῶν Ἀποστόλων ἤκουαν ὁ καθένας στή δική του τή γλῶσσα τό κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου. Ἀλλά ἐδῶ ἔχομε ἄναρθρα πράγματα! δέν ὑπάρχει τίποτα πού νά ἐλέγξη κανεῖς καί νά πῆ ὅτι πράγματι ἔχομε ξένη γλῶσσα· καί νά εἶναι μία ξένη γλῶσσα ἡ ὁποία βεβαίως νά ἐλεγχθῆ ὅτι ἐσύ θά τήν ξέρης αὐτήν τήν ξένη γλῶσσα.

Λάβετε δέ ὑπ' ὄψιν, ἀγαπητοί μου, ὅτι καί στόν Πνευματισμόν ἔχομε τό φαινόμενον αὐτό. Καί εἶναι γνωστό ὅτι οἱ ὑπνωτιζόμενοι, τά μέντιουμ, δύνανται νά ὁμιλοῦν ξένες γλῶσσες, πραγματικά ξένες γλῶσσες, νά γράφουν ξένες γλῶσσες, κινεζικά ἐπί παραδείγματι, τήν ὁποία κινεζική νά μή γνωρίζη τό μέντιουμ· καί ὅταν μάλιστα βγῆ ἀπό τήν κατάστασι τήν ὑπνωτιστικήν, νά ἀγνοῆ τελείως ἐκεῖνα τά ὁποία ἔλεγε καί ἔγραφε. Καί ὅμως ἐκεῖνα τά ὁποία εἶπε καί ἔγραψε νά εἶναι πραγματικά καί νά δίδουν πληροφορίες. Τί τό ἐκπληκτικόν; Γι' αὐτό πάρα πολλή προσοχή. Διότι, μή ξεχνᾶμε, πλαίι στό γνήσιο ὑπάρχει κι ὁ παραχαρακτής Διάβολος. Ποτέ δέν πρέπει νά τό ξεχνᾶμε

ὅτι πλάϊ στό γνήσιο ὑπάρχει, ἐπαναλαμβάνω, ὁ πα-
ραχαράκτης Διάβολος.

Τί λέγουν διά τήν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησία μας

Δέχονται ἀκόμη ὅτι ἡ δική των Ἐκκλησία εἶναι ἡ
μοναδικά ἀληθινή. Ὁ,τιδήποτε ὑπάρχει ἔξω ἀπό τούς
Πεντηκοστιανούς εἶναι ψεύτικο. Κῦρος ἔχει μόνον
ὅ,τι λέγουν αὐτοί. Καί γιά τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία
λέγουν τό ἐξῆς –ὅπως καί διά τήν Ρωμαιοκαθολική,
γιά τήν ὁποία δέν ὁμιλῶ φυσικά αὐτή τή στιγμή· ὁμι-
λῶ διά τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία: Δέχονται ὅτι ἡ Ἐκ-
κλησία μας εἶναι ἡ «*Βαβυλώνα, ἡ πόρνη ἡ μεγά-
λη*»²⁰!... Ἡ Ἐκκλησία μας!

Καί ἂν ἐρωτήσετε –εὐλόγως ἐρωτήσετε– «*Τότε
διατί ἐκκλησιάζονται οἱ Πεντηκοστιανοί, γιατί κοι-
νωνοῦν καί προσεταιρίζονται Ὁρθόδοξους κληρι-
κούς;...*», θά ἐδίδετο ἡ ἀπάντησις τοῦ καθηγητοῦ κ.
Στέργιου Σάκκου τῆς Θεολογίας στήν Θεσσαλονίκη
ὅτι ἡ Χ.Ο.Ε. –συγκεκριμένα ἡ Χ.Ο.Ε.– εἶναι ὁ *δούρει-
ος ἵππος* τοῦ Προτεσταντισμοῦ, ὅπως ἡ Οὐνία εἶναι
ὁ *δούρειος ἵππος* τοῦ Ρωμαιοκαθολικισμοῦ. Ἀπλῶς
μετέρχονται τήν μέθοδον τῆς *καλύψεως*, διά νά προ-
σεταιρισθοῦν τήν Ἐκκλησία μας καί νά κάνουν τή
δουλειά τους· καί ὅταν θ' ἀποκτήσουν δύναμι, τότε
θά ἐναντιωθοῦν. Ὅπως ἔκαναν καί οἱ Προτεστάνται
πού ἦρθαν στήν Ἑλλάδα μετά τό 1821, πού σᾶς εἶχα
πεῖ τήν περασμένη φορά. Στήν ἀρχή φιλέλληνες..., φι-
λάνθρωποι..., κοινωνικοί παράγοντες..., ἀνοιξαν σχο-

20. Βλ. Ἀποκ. 14, 8, 17, 5 κ.ά.

λεία... καί λοιπά· καί μετά ἐξεδηλώθησαν χύνοντες τό δηλητήριόν των.

Ὁ ἀρχιμανδρίτης Εὐσέβιος Παπαστεφάνου

Ἐκεῖνο πού ἰδιαίτερώς πρέπει νά σημειωθῆ, ἀγαπητοί μου, γιά νά ἰδῆτε πῶς προσεταιρίζονται τήν Ἐκκλησίαν, εἶναι ὅτι στήν Ἀμερική αὐτή τή στιγμή δρᾷ ἕνας Ὁρθόδοξος ἀρχιμανδρίτης, ὀνόματι Εὐσέβιος Παπαστεφάνου. Αὐτός ἡγεῖται μιᾶς αἰρέσεως Πεντηκοστιανῶν, μέ τήν ἐπωνυμία *Ἐκχυσίς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος*, καί μάλιστα ἐκδίδει καί ἕνα περιοδικόν στήν ἀγγλική γλῶσσα. Αὐτός ὁ Παπαστεφάνου πιθανῶς ἔχει σχέσεις, καθῶς φημολογεῖται, μέ τήν Χ.Ο.Ε. τῆς Ἑλλάδος καί μ' ἄλλους Πεντηκοστιανούς κύκλους στή χώρα μας, διότι ἔρχεται κάπου-κάπου στήν Ἑλλάδα. Αὐτό φημολογεῖται.

Μάλιστα ἡ Ἐκκλησία μας δέν τόν βλέπει καλά αὐτόν τόν ἄνθρωπο. Ἐδῶ ἔχω ἕνα ἀπόκομμα ἐφημερίδος, ἀπό τόν Ἰανουάριο τοῦ 1979, πού λέγει: *Ἐκτακτη σύγκλισι τῆς Ἱεραρχίας*. Καί λέγει ὅτι θά ἐρευνήσῃ, θά ἐξετάσῃ τά ἐξῆς πράγματα ἡ Ἱεραρχία. Τό ἕνα εἶναι: *Ἡ ἐδῶ δρᾷσις κληρικοῦ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς, τοῦ ἀρχιμανδρίτου Εὐσεβίου Παπαστεφάνου, πού κατηγορεῖται ὅτι παρουσιάζεται σάν ἐξορκιστής καί θεραπευτής*. Ἀλλά δέν τό ἀρνεῖται ὁ ἴδιος αὐτό, ὅπως θά σᾶς δεῖξω ἀπό δικό του περιοδικό. Καί δέν ἀναφέρομαι στήν περίπτωσι αὐτή, παρά μόνο διότι ἔχει εἰπωθῆ καί φημολογεῖται, ξαναλέγω, ὅτι πιθανῶς ἔχει σχέσι μέ τήν Χ.Ο.Ε. Ἑλλάδος,

συνεπῶς καί μέ τήν Χ.Ο.Ε. Λαρίσης.

Ἔχω τό περιοδικό του ἐδῶ· εἶναι αὐτό. Ὁ τίτλος εἶναι *The Logos*, δηλαδή Ὁ Λόγος. Ὅπως βλέπετε, ἀπ' ἔξω, στό ἐξώφυλλο, ὑπάρχει μία φωτογραφία πού δείχνει μία Ὀρθόδοξη ἐκκλησία καί ὑπάρχουν μέσα πιστοί. Ἐκεῖ κάνει ἐκεῖνα πού κάνει αὐτός ὁ ἄνθρωπος, αὐτοί γονατίζουν καί ἀνεβάζουν τά χέρια ψηλά –εἶναι αὐτή ἡ χαρακτηριστική στάσι στήν προσευχή πού κάνουν. Ἔχουνε μία συνάθροισι, θά λέγαμε, μέσα στήν ἰδίαν τήν ἐκκλησία, πού εἶναι στό Κλήβελαντ τοῦ Ὁχαΐο. Καί προσεύχονται ἐκεῖ Ὀρθόδοξοι πού ἔχουν παρασυρθῆ ἀπό αὐτόν, ὁ ὁποῖος φέρεται ὡς Ὀρθόδοξος ἀνά πᾶσα στιγμή, ἐν τούτοις παρακαλῶ εἶναι Πεντηκοστιανός.

Γράφει ἓνα κύριο ἄρθρο ἐδῶ στήν ἀρχή, ἀπό τό ὁποῖο σᾶς σταχυολογῶ. Ἔχει γίνει μιά ὀλόκληρη μετὰφρασι· ἀλλά δέν ἔχουμε χρόνο, γιατί πέρασε ἡ ὥρα, νά σᾶς τό διάβαζα ὀλόκληρο τό ἄρθρο του. Σᾶς σταχυολογῶ μερικά μόνο σημεῖα.

Προσεκλήθη, λέγει, σέ δύο συνέδρια Πεντηκοστιανῶν, στά ὁποῖα ἦταν καί ὀμιλητής. «*Μοῦ προσέδωκαν μιά εὐχάριστη εὐκαιρία νά ἀναμετρήσω ἀπό πρῶτο χέρι τήν ἔκτασι πού τό Πνεῦμα τό Ἅγιον ἔχει ἐκχυθῆ πάνω στό ἀνθρώπινο γένος σ' αὐτές τίς ἔσχατες ἡμέρες.*». Ἀλλά σᾶς ἔκανα ἀνάλυσι ὅτι ἔσχατες ἡμέρες δέν εἶναι αὐτές, ἀλλά εἶναι τότε τῆς ἡμέρας τῆς Πεντηκοστῆς.

»*Βεβαίως δέν ἔχει μείνει Ἐκκλησία ἔξω ἀπό τήν ἔκχυσι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.*»! Ποιός τό λέγει, κύριε, ὅτι τό Πνεῦμα τό Ἅγιον δρᾷ καί στούς αἰρετικούς;

Διότι όταν δέν υπάρχει, όταν δέν ἔχη μείνει Ἐκκλησία πού νά μὴν ἔχη δεχθῆ τὴν ἔκχυσι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, σημαίνει ὅτι ὅπου καί νά πάω θά βρῶ τό Πνεῦμα τό Ἅγιον. Μά αὐτό τό λέγουν καί οἱ Οἰκουμενισταί. Καί συνεπῶς αὐτομάτως –αὐτομάτως!– μένω στή θέσι μου. Εἴτε εἶμαι Ὁρθόδοξος εἴτε εἶμαι Ρωμαιοκαθολικός εἴτε εἶμαι Προτεστάντης εἴτε εἶμαι ὅ,τι εἶμαι, ἐφ' ὅσον τό Πνεῦμα τό Ἅγιον ὑπάρχει παντοῦ, τότε γιά ποιόν λόγο νά μιλάω γιά αἱρέσεις; Γιά ποιόν λόγο νά φύγω ἀπό ἴδω καί νά πάω ἐκεῖ; Γιά ποιόν λόγο; Αὐτομάτως –αὐτομάτως!– ἔχομε ἀποχαρακτηρισμόν τῶν αἱρέσεων. Προσέξατε: ἀποχαρακτηρισμόν τῶν αἱρέσεων! Δεχόμεστε ὅτι δέν ὑπάρχει αἵρεσις, ἀφοῦ παντοῦ ἐνεργεῖ τό Πνεῦμα τό Ἅγιον!

Ἄλλο σημειῶ. Εἶχε γίνει ἕνα συνέδριο στήν Ἱερουσαλήμ καί εἶχανε βρεθῆ ἐκεῖ τέσσερις χιλιάδες ἀνθρωποι. «Πάνω ἀπό διακόσιες θεραπείες σημειώθηκαν σίς θεραπευτικές ὑπηρεσίες πού διευθύνθηκαν ἀπό τὴν Κάθριν Κούλμαν τὴν μιά ἡμέρα καί ἀπό τὸν Πάτ Ρόμπερσον μίαν ἄλλην ἡμέρα.» Εἶδατε;... πάνω ἀπό διακόσιες θεραπείες!

Ἀκόμη σημειώνει καί λέγει: «Ὁ θεολογικός διάλογος εἶναι ἀνωφελής.». Τί σημαίνει αὐτό; Γιατί νά καθώμαστε καί νά μαλώνουμε περὶ δογμάτων καί θεολογικοῦ διαλόγου; τὰ πράγματα εἶναι πολὺ ἀπλᾶ. Εἶναι ἐκεῖνο πού ἐλέγετο καί πρότινος μεταξύ Κωνσταντινουπόλεως καί Ρώμης: *Νά ἀνοίξωμε τὸν διάλογον τῆς ἀγάπης, καί ὄχι τὸν διάλογο τῶν δογμάτων!* Μποροῦμε νά μιᾶμε γιά ἀγάπη, χωρὶς νά ξεκαθαρίσωμε τὴν ὀρθὴν πίστιν;... Εἶναι ὀρθόν αὐτό;...

Εἶναι ὀρθόν;... Ποῦ πᾶμε; Ποῦ βρισκόμαστε;

Ἀκόμη: «Τό μόνο δυσάρεστο –στό συνέδριο τῆς Ἱερουσαλήμ– ἦταν πού ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἦταν ἡ μόνη Ἐκκλησία πού δέν ἀντιπροσωπεύτηκε ἀπό τοπικούς ἀνωτέρους κληρικούς τῆς Ἱερουσαλήμ. Ὁ Πατριάρχης τῆς Ἱερουσαλήμ, ἄν καί προσκλήθηκε, δέν ἀνταποκρίθηκε.». Ἦτανε τό μόνο δυσάρεστο... πού δέν πῆγαν οἱ Ὁρθόδοξοι εἰς τό συνέδριο τῶν Πεντηκοστιανῶν στήν Ἱερουσαλήμ! Εὐτυχῶς πού δέν πῆγαν. Εὐτυχῶς.

Ἐκεῖ ὁ Παπαστεφάνου βρῆκε κάποιον ὄνοματι *Kostas Deir* –τό ὄνομά του ἑλληνικό φυσικά· τό ἄλλο δέν ξέρω πῶς τό προσέλαβε. «Ὁ *Kostas Deir*, ἓνας Ἕλληνας ντόπιος τῆς Ἱερουσαλήμ, σημεῖωσε κατά τήν διάρκεια ἑνός δυνατοῦ μηνύματός του στήν συνδιάσκεψη τά ἑξῆς: Ἦμουν ἓνας Ἕλληνας Ὁρθόδοξος γιά τόσα χρόνια, καί κανεῖς δέν μοῦ εἶπε ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός πέθανε γιά τίς ἁμαρτίες μου.». Αὐτό τό βάζει καί σάν τίτλο ἐξ ἄλλου στό ἄρθρο πού γράφει ὁ Παπαστεφάνου. «Θέλω νά ζητήσω ἀπ' αὐτή τή σύναξι –τῶν Πεντηκοστιανῶν– νά προσεύχεται γιά τήν Ἑλληνική Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία.» Πολύ ὠραῖα... νά προσεύχωνται οἱ Πεντηκοστιανοί γιά τή δική μας τήν Ἐκκλησία!

Καί συνεχίζει ὁ Παπαστεφάνου: «Σάν ἓνας ἔφηβος, ὁ *Kostas Deir*, συνήθιζε νά πετᾷ πέτρες στούς Πεντηκοστιανούς –καθαρά-καθαρά: στούς Πεντηκοστιανούς!– πού ἤρχοντο στήν Ἱερουσαλήμ γιά νά κηρύξουν τό Εὐαγγέλιον. Σήμερα ἔχει μιᾶ εὐαγγελική καί χαρισματική διακονία, πού τόν κάνει νά ἐπισκέ-

πτεται πολλές χώρες του κόσμου.» δηλαδή αυτός έγινε Πεντηκοστιανός. «Τό κέντρο δραστηριότητος του στίς Ἡνωμένες Πολιτεῖες εἶναι: Lima, New York...» καί τά λοιπά. «Κάθε Ὁρθόδοξος τό μόνο πού θά μπορούσε νά αισθανθῆ θά ἦταν ἡ ἀμηχανία στήν παρατήρησι πού ἔγινε.»

Μετά... –τί ἄλλο νά σᾶς πῶ; «Κάτι εἶναι ριζικά λανθασμένο μέ ὅ,τι ὀνομάζουμε Ὁρθοδοξία». Ριζικά λανθασμένο μέ ὅ,τι ὀνομάζουμε Ὁρθοδοξία!

Ἀκόμη: «Ὁ Ἰησοῦς Χριστός δέν ἔρχεται στούς ἀνθρώπους, ὅπως λειτουργεῖ σήμερα ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία.» Δηλαδή ὁ Χριστός σήμερα δέν πάει στούς ἀνθρώπους, ὅπως σήμερα ἡ Ἐκκλησία μας ἐργάζεται καί λειτουργεῖ! Καί ἄλλα πολλά. Ἀλλά φυσικά ἔχει περάσει ἡ ὥρα, καί δέν θέλω περισσότερο νά σᾶς κουράσω.

Τό συμπέρασμα ποιό εἶναι, ἀγαπητοί μου; Τό συμπέρασμα εἶναι ὅτι αὐτός ὁ ἄνθρωπος γυρίζει σέ Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες, παριστάνει τόν Ὁρθόδοξο –ἦτο κάποτε Ὁρθόδοξος– καί ἔχει ἀμεσες σχέσεις μέ τούς Πεντηκοστιανούς. Εἶναι ὁ ἄνθρωπος πού προσπαθεῖ νά προσεταιρισθῆ τήν Ἐκκλησίαν ὑπέρ τῶν Πεντηκοστιανῶν. Εἶναι φοβερό πρᾶγμα αὐτό. Εἶναι φοβερό! Ἄνθρωποι πού ἔζησαν στήν Ἀμερική μου τό ἔχουν πεῖ αὐτό τό πρᾶγμα γύρω ἀπό τή δική του δρᾶσι ἐκεῖ, ἀλλά κι ἐδῶ στήν Ἑλλάδα, τί αὐτός ὁ ἄνθρωπος κάνει.

Συγκεκριμένα στά Ἀθωνικά Ἄνθη, τοῦ πατρός Θεοκλήτου Διονυσιάτου, ὑπάρχουνε δύο ἄρθρα πού ἀναφέρονται ἐναντίον τοῦ Μακράκη· κι ἐκεῖ ἀναφέ-

ρει και για τον Παπαστεφάνου. Αυτά γράφτηκαν λίγο πριν από το 1960. Και τον παραλαμβάνουν δύο από την Αμερική παρακαλών τον πατέρα Θεόκλητο και τον βρίζουν κατηλιχώτατα, γιατί έτόλμησε να θίξει τον Μακράκη, τον ήδη άποθανόντα, και τον Ευσέβιον Παπαστεφάνου! Και του λέγει εκεί ο ένας εκ των δύο: «Τολμάς να βρίζης τον... και τα λοιπά, ο οποίος πλησιάζει τους Προτεστάντας, διά να τους βοηθήση και να τους φέρη στην Όρθοδοξία;!». Το όλοφάνερον είναι, αν και από τότε πέρασαν τόσα χρόνια, ότι εκείνος παρεσύρθη από τους Προτεστάντας. Διότι του τό τονίζει αυτό ο πατήρ Θεόκλητος: «Θά παρακαλοῦσα πολύ τον πατέρα Ευσέβιο να προσέχη τους κύκλους των Προτεσταντων που τον περιστοιχίζουν.»! Αυτά γράφονται πρό του 1960.

Όποτε βλέπομε, αγαπητοί μου, ότι αυτός ο άνθρωπος εργάζεται υπέρ των Προτεσταντων και ειδικώτερα υπέρ των Πεντηκοστιανων. Τό λέγω αυτό, για να δώσετε την έξης απάντησι: Πώς είναι δυνατόν να προσεταιρίζωνται οί άνθρωποι αυτοί την Έκκλησία μας, την οποία ύβρίζουν; Έ, είναι δυνατόν. Και τό βλέπομε αυτό καθαρά, όταν τους βλέπομε να κοινωνούν, να προσεύχωνται, να πλησιάζουν τους ιερείς, να έξομολογούνται, μόνο και μόνο διά να δώσουν την έντύπωσι ότι είναι ένα πράγμα μ' έμας, ενώ στην πραγματικότητα είναι τορπίλη εις τά θεμέλια της Έκκλησίας μας.

Αυτά, αγαπητοί μου, ήθελα να σας πω και διά τους Πεντηκοστιανούς και ειδικώτερα διά την Χ.Ο.Ε., που βεβαίως είναι πεντηκοστιανή αίρεσις, σύμφωνα

μέ τις διδασκαλίες πού ἔχουν.

**Μοντανισμός: ὁ μακρυνός πρόγονος τοῦ
Πεντηκοστιανισμοῦ**

Ὁ Πεντηκοστιανισμός, ἀγαπητοί μου, ἔχει ἕναν μακρυνόν πρόγονον, τόν Μοντανισμόν. Ὁ Μοντανός, κατά τόν 2ον αἰῶνα, τό ἴδιο πρᾶγμα ἔκανε. Ἦταν ἕνας ἱερεὺς τῆς Κυβέλης ἀπό τήν Φρυγία. Ὅταν δέχθηκε τόν Χριστιανισμόν, τά μπερδεψε. Νόμισε ὅτι αὐτός πιά δέχεται τό Πνεῦμα τό Ἅγιον, ὅτι ἔχει ζωτανή τήν Πεντηκοστή διαρκῶς μέσα του, παρουσίαζε τά ἴδια φαινόμενα, τό προφητικόν χάρισμα δῆθεν καί τις ἐκστάσεις καί τά ὄνειρα καί τά ὀράματα. Τόν ἀκολουθοῦσαν προφήτες καί προφήτιδες. Ἡ αἵρεσίς του ταχύτατα διεδόθη σ' ὅλον τόν τότε γνωστόν κόσμον· ἀπό τήν Μικράν Ἀσία μέχρι τό Γιβραλτάρ, τήν Βόρειον Ἀφρική καί λοιπά. Διεδόθη ταχύτατα ἡ αἵρεσίς του! ἀλλά καί διελύθη μετά ταῦτα, διότι ἡ Ἐκκλησία κατεδίκασε τόν Μοντανισμόν. Ἐνας ἀπό τούς Μοντανιστάς εἶναι καί ὁ Τερτυλλιανός· σᾶς τό λέγω διά λόγους ἀπλῆς γνώσεως.

Ἔτσι οἱ Πεντηκοστιανοί ἔχουν καί τόν μακρυνό τους πρόγονο· εἶναι ὁ Μοντανισμός. Ἡ Ἐκκλησία μας ὅμως κατεδίκασε καί τόν Μοντανισμόν, κατεδίκασε καί τόν Προτεσταντισμόν, ὅπως σᾶς ἔλεγα τήν περασμένη φορά. Συνεπῶς, τόσο ἀπό πλευρᾶς Μοντανισμοῦ, ὅσο καί ἀπό πλευρᾶς Προτεσταντισμοῦ, ἤδη οἱ Πεντηκοστιανοί εἶναι καταδικασμένοι ἀπό τήν Ἐκκλησία.

«Εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ ταύτην τὴν διδασχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε.»²¹

Γιὰ μᾶς δέν μένει παρά μόνο ἐκεῖνο τό ὁποῖον μᾶς λέγει ὁ ἀπόστολος καί εὐαγγελιστής Ἰωάννης στήν δευτέρα του ἐπιστολή:

«Πολλοὶ πλάνοι εἰσῆλθον εἰς τὸν κόσμον.»

Θά ἔλεγε κανεῖς: «Τί σημασία θά εἶχε ἡ παρουσί-
α τῶν πλάνων ἀνθρώπων; Τί σημασία θά εἶχε, ἐάν
τά πράγματα ἦσαν ὅλα πολύ καλά;».

Ἔχει πάρα πολλή σημασία νά εἶσαι Ὁρθόδοξος Χριστιανός! Τ' ἀκοῦτε παρακαλῶ;... Μήν πῆτε οὔτε μιά στιγμή ὅτι ὅλοι καλά λόγια λένε. Μήν τό πῆτε πο-
τέ αὐτό! Ἐάν ἦταν ἔτσι τά πράγματα, δέν θά μιλοῦσε
περί πλάνης καί περί πλάνων ἀνθρώπων ὁ λόγος τοῦ
Θεοῦ. Πλάνοι λοιπόν πολλοὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν κό-
σμον.

»βλέπετε ἑαυτούς», προσέχετε τούς ἑαυτούς
σας, σημειώνει καί προτρέπει συνεχίζοντας ὁ εὐαγγε-
λιστής Ἰωάννης, «ἵνα μὴ ἀπολέσωμεν ἃ εἰργασάμεθα,
ἀλλὰ μισθὸν πλήρη ἀπολάβωμεν.» γιὰ νά μὴν χάσω-
με –ὥστε μποροῦμε νά χάσωμε στήν αἵρεσιν!– γιὰ νά
μὴν χάσωμε ἐκεῖνα πού δουλέψαμε, ἀλλά νά πάρωμε
ὀλόκληρο τὸν μισθό μας.

»πᾶς ὁ παραβαίνων καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδασχῇ
τοῦ Χριστοῦ», δηλαδή εἰς τὴν Ὁρθόδοξο Πίστι, «Θε-
ὸν οὐκ ἔχει». Ξέρετε ὅτι τό θέμα τῆς ἀθεΐας κατὰ τὴν

21. Β' Ἰωάν. 10.

Ἁγία Γραφή δέν εἶναι ὅπως τό νομίζουμε. Γιά μᾶς ἕνας ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος ἀπλῶς δέν δέχεται τίποτα-τίποτα, αὐτός λέγεται ἄθεος· διά τήν Ἁγία Γραφήν ὁμοῦς ἄθεος εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος δέν δέχεται πλήρως ἐκεῖνα πού λέγει ὁ Χριστός. Τό λέγει ἐδῶ σαφῶς ὁ Εὐαγγελιστής: «Ὁ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, στό Εὐαγγέλιον δηλαδή, αὐτός Θεόν οὐκ ἔχει.»

»ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, οὗτος καί τόν πατέρα καί τόν υἱόν ἔχει.

»εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς», ὁποῖος ἔρχεται σ' ἐσᾶς, «καί ταύτην τήν διδαχήν οὐ φέρει», δέν φέρει τήν διδαχή τοῦ Εὐαγγελίου τήν Ὁρθόδοξον, «μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν», στό σπίτι σας νά μὴν τόν βάλετε, «καί χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε», καί καλημέρα νά μὴν τοῦ λέτε.

Ἄν κάποιος πῆ: «Μά, μιά καλημέρα;... Ἡ καλημέρα εἶναι τοῦ Θεοῦ!». Καί τί εἶσαι ἐσύ; ἀγιώτερος ἀπό τόν ἅγιο Ἰωάννη τόν Εὐαγγελιστή;... Καί τί εἶσαι ἐσύ; θεολογικώτερος ἀπό τόν ἅγιο Ἰωάννη τόν Εὐαγγελιστή;... Καί τί εἶσαι ἐσύ; ἔχεις πιό πολλήν ἀγάπη ἀπό τόν ἅγιο Ἰωάννη τόν Εὐαγγελιστή, τόν Μαθητὴν τῆς ἀγάπης;... Δέν τό νομίζω. Συνεπῶς αὐτό πού κάνεις εἶναι παρακοή! καί τήν παρακοή σου αὐτή θά τήν πληρώσης πολύ ἀκριβά, μέ τό νά παρασυρθῆς. Λοιπόν, στό σπίτι σας τόν αἰρετικό δέν θά τόν βάλετε καί καλημέρα δέν θά τοῦ πῆτε.

»ὁ γὰρ λέγων αὐτῷ χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς.»²², γιατί ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος τοῦ

22. Β' Ἰωάν. 7-11.

λέγει καλημέρα τοῦ αἰρετικοῦ, αὐτός γίνεται κοινωνός τῶν πονηρῶν αὐτοῦ ἔργων.

Ἔτσι, ἀγαπητοί μου, ἄς μένουμε πάντοτε τέκνα φωτός καί ὡς τέκνα φωτός πάντοτε νά περιπατοῦμε²³. Τό λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «τίς κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος;»²⁴, τί σχέσις ὑπάρχει ἀνάμεσα στό φῶς καί στό σκοτάδι; Μακρυά λοιπόν ἀπό τήν ψευδώνυμον γνῶσιν²⁵. Κι ὅταν μείνουμε μακρυά ἀπό τήν ψευδώνυμον γνῶσιν, μακρυά ἀπό κάθε τι πλανεμένο καί νόθο, τότε πραγματικά εἴμεθα μέσα εἰς τόν χῶρον ἐκεῖνον πού ἔχομε τήν ἐλπίδα νά σωθοῦμε.

Σᾶς εὐχομαι καλό καλοκαίρι καί πολλήν εὐλογίαν.

Κυριακή, 3-6-1979

23. Βλ. Ἐφεσ. 5, 8.

24. Β' Κορ. 6, 14.

25. Βλ. Α' Τιμ. 6, 20.